KI KONI NA U KPA SHA U KHUN

By :

S. S. SYNREM
JASIR SHELLA

"Yng jingbang ki koni-Moni ym ju en theit"
Proff. R.R. Thomas
"Wat iam wat rkhie".

KI KONI

NA U KPA SHA U KHUN

BY : S.S. SYNREM,

JASIR SHELLA

Yng jingbang ki koni Moni ym ju en theit - Proff **R.R Thomas**

'Wat iam wat rkhie"

Ki Israel hyndai ki ong, "Lada hap sia ha ka kot bad ka jain ha kajuh ka por, Pynkhuid shuwa ia ka sia na ka kot bad hadien na ka jain"

(Ia ka hok longtrai jong kane ka kot la buh tyngkai)

This book is published with the financial assistance from the Government of Meghalaya, Arts and Culture Department

Published by :
Mrs. H. Malngiang
Jaiaw Laitdom (w)
Shillong-793002

Printed Copies : 1000

Price : 80.00

Printed at
PRINTS MEDIA OFFSET
Tip-Top Gali, S S Road,
Lakhtokia, Guwahati - 781 001
Mobile No. : +91 98640-94019

KI KHNONG

1. Ka jing lamphrang
2. Ka jingim lynkkot I Pa
3. Ki jingiathuh khana Lyngkot

KA KTIEN LAMPHRANG

Ki jingiathuh khana ha ka ktien khasi ki la nang mih ban pynroi ia ka pule bad ka thoh ka tar jong ka jaidbynriew bad pyni ruh ia ka jingtbit jong u khun khasi ha kane ka kam

Ka jingpyrshang ban kynmaw ia ka jingiathuh khana ia kiba la iohsngew na ki longshuwa lada ym buh ha ka jingthoh ka lah ban duh bad jahnoh tang da ka ktien

Ka long ruh ka jingthmu ban iarapia ki khynnah samla bad rangbah ban pyrkhat kumno ban poi sha ki kyrdan long briew jong ki longshuwa ha ka hok bad jingshisha

Da kaba pule ia ki jingiathuh khana yn pynsngew tynnad ha ka por shongkai bad por byrngia mynmiet bad wanrah ia ka jinghun mynsiem tang shu mad

Ki jingduna ba don hangne hangtai, la kyrpad ia ki nongpule ban map

Khublei Shibun

Dated Shella

The April, 2010

Nongthoh

S S SYNREM

KI KYRTENG JONG KI JINGIATHUH KHANA

LYN GKOT IA KA JINGIM I PA

I Pa jongnga I Michondro Roy Basaiumoit. La kha ia I ha ka shnong Rymai ha rum Nongkhlaw ha U Snem 1907 bad la wanrah ia i sha Nongkhlaw da I Pakha I Ri jaid War I Pakha haka jingbym ia dei jingmut bad u Syiem Bidor I la wan phet sha shella ha ba I Pa I la dap 9 snem ka rta Ki shong ha ka shnong shken rynkhat lang bad ki ba ia bylla thung phan ha katei ka por namar ka jingrep phan ka long ka ba bun ha kato ka por ha Shella bad la khaii ia u sha Chattak da ki lieng. kat kum ka jingiathuh I Mei ki ju ia knieh kit phan na basa phan sha ki lieng kit phan, I Pa I kit da khoh kaba hah bad ki kynthei samla, I Tiewrong, Rosiling, I Grothoma bad I Mei ki ju ia knieh bad I ban kit ia u phan I Masan jong nga I Odronjoy I ba la iohi jngai ia ki por ban wan, I la buh kurim ia I Mei ha i Pa da kaba leit on shnong tang san ngut ki Rangbah ia i Pa sha ing I Meirad Parad jong nga IMei bad I Pa ki la thaw ing haduh khatsaw sien tang na Kaba shah pynshoi ha kiwei pat ki khun I Meirad Parad namar ba ki khein ba i Pa i dei u nongphlang.

I Pa I ba long u briew u ba iawmynsiem bad kut jingmut ban tei ia la ka ing ha ka nongrim kaba hok bad ba beit. Ki la don khun haduh 8 ngut, hynrei ngi im bad sah 4 ngut, ar kynthei bad ar shynrang, nga long u wei na ki u ba hynriew na ki khun jong ki I la long u nongdih kyiad I ba jur eh bad I lah ban ia dih kyiad bad ki paralok baroh shi sngi shimiet khlem sangeh, hynrei im ju leh khet ia ka kam haba I dang bylla, i la bylla haka dor ar ana shi sngi bad kiew haduh shi suka san ana shi sngi ha kitei ki por

I la phai na ka kam bylla sngi sha ka kam rep kba bad I Bah Joy i khot ne sien ia i "u Mi Kalatek", namar i long u ba nyngkong eh ban leit rep ha kalatek, I long ruh u nong ri Masi u ba bun na pdeng ki parashnong bad I long ruh u nong rep soh niamtra, rep kwai bad rep kait I long I banang bha ban iathuh jingiathuh khana bad I lah ban iathuh khana ia ka Ramavan, ia ki Mahabharat bad bun ki jingiathuh khana, ia ki ba nga la pyrshang

ban thoh ha kane ka kot jingiathuh khana lyngkot

I pa la kylla khristan haba ia la palat ia ka 65 snem eiei haduh ki para shnong bad marjan shnong ki da sin ia i bad I mei "ba iwbieh" khristan na ki haba ki iaid ki ieng bad leit sha ki jingiaseng kylleng ki shnong ha ri War Shella Ha ka por ba in sa khlad noh sha u Trai, I la ioh ka jingithuh paw, I la long kum ba iap haduh shi kynta shiteng ei ei, ba uwei u ba riam ki jain lieh u wan ong ba, "Ka ing jong me la dep", I pat i ong ha u i khlem phah thaw ing, U ta u juh u briew u la wan ong biang ha kaba arsien ia ki juh ki ktien, "Ka ing jong me la dep" bad I iai ban ba I khlem pynthaw ing, hynrei ha kaba lai sien u ta u juh u briew u la wan bad ithuh ba dei u jisu. U tan ia I na ka kti bad herstet eh shatei sha suin bneng bad poi ha bneng, I la iohi ia ka bneng ka ba phyrng ka ba la kei kaba ka surok ba itynnad bad da ki maw kordor falka ksias ba sangya ia ki jing iwbieh suhsieng ba katta katta ki syntiew ba ia bih bad ka jingitynnad ka bneng ka ba phyrnai palat ban ia kino kino ki ing ha kane ka pyrthei. I la iohsnew ba don ki jingrwai kmen ha bneng hynrei ha kawei pat ka liang ka jingiam briew ba snewtriem eh U jisu u leit ialam ia I ban pyni ia ki ing ki ba itynnad shibun eh bad pyni de ia I Mei kawei pat ka ing haparadise bad I wel pat u khun ksiew bad hadien kata U ong, "Men sa wan shane, mynta shipor leit sha pyrthei ban iathuh ha ki bahaing ia kine ki eiei" Bad I la khlad noh tang hadien shi kynta shiteng eiei ha ka por janmiet 2 baje ha ka tarik 27 4 1989 I ladap 82 snem haba I la tymmen bha

KA DHAR

Shisien ha kawai ka shnong rit la don arngut ki shipara kynthei ki b ym don kmie don kpa shuh, ka hynmen kaba kyrteng ka Bon bad ka para kaba kyrteng ka si Kine baroh shipara ki la ia shong ha ka ing trep kham jngal na shnong bad don kawei ka wah kaba don ka thwei bajylliew bha Bad man ka step ki ju khie dang step ban tong um, shet ja shet jhur bad leit iaid kai suwari sha shnong. Ha kawei ka por katba ki dang bam ja step la wan ka tyngap ka la wan dem halor kawei ka thad dieng hajan ing bad ka iai pah ap-aak, ap-a-ak, te kumta a baroh shipara ki la ia mih napoh iing bad peit na ka diengkut (railling) bad ki la iohi ia kaba kapah bad ki la ia ong, "hai ka ap hala", tang mar kumta, ka tyngap ka la ong, "Phi ong ap hala, ngan nym ai khon rad-khorad." Kine ki khynnah baroh arngut ki la pan map bad nguh arti-arjat ia ka ba kan nym sngew eiei bad kyrpad ia ka ba kan ai, kaei kaba ka sngew dei ban ia ia ki Ka tyngap ruh kala kular ban ai ia ki ia kaba ka la khlei bad kyrpad ia kiba kin wan shongkai.

Ka Bon bad ka si ki la khie dangstep ha kawei pat ka step bad ynda ki la lah pyndep ia ki kan iing sem, ka Bon nyngkong kala mih ban leitsha iing ka tyndap Ka iing jong ka tyndap ka don halor dieng bai bad ka Bon ka la khot ia ka tyngap la ka leh aiu ka tyngap ka la jubab ba ka shet ja shet jhur. Ka tyngap ka la mih na iing bad ka la ong, la kan pun jingkieng sha ka da ka jingkieng eitiar ne da ka jingkieng ksiar namar ba ka Bon kaba kham leh khuid, ka la ong ban pun jingkieng da ka jingkieng ksiar, ka tyngap pat ka la pynhiar jrup bad pun da ka jingkieng eit iar bad kumta kam banse kala kiew bad bit baroh shiryniengda ka eit syiar. ka tyngap ka la phah tong um ia ka shuwa ba kan ioh eiei na ka. Ka Bon ka la pyndep ia ki kam ba la phah ia ka bad kumta ka tyngap ka la sei uwei u sohkhia uba itynnad ba ibang bha bam, hynrei ka la bthah ia ka ba kan leit khied uwei u myrdoh (khiew khyndew) bad u saraw ba thymmai bha bad tang shu poi ha ing ka dei ban buh hapoh uta u khiew ia

u sokhia bad tap da u ta u saraw ha u khiew bad da lapei bha da ka dpei khnang ban nym lait lyer nangno nangno kam bit ban khylli ia u tad ynda dap 7 sngi pura. Ka Bon namar ba ka la ikwah eh bam kala ot mar shiteng bad ka la bam bad shiteng pat ka la leh kumba la bthah ia ka ban leh.

Ha ka por janmiet pat shuwa ban sep ka sngi, ka si kala leit kai ka iing ka tyngap bad ka tyngap da ka juh ka rukom kala tyrwa da ka jingkieng aiu yn pun, da ka jingkieng ksiar ne da ka jingkieng eit iar Ka si namar ba ka sngew rem ia la ka jingshem bym don kmie don kpa shuh kala pyrkhat shiphang bad kala ong, "To kata bai ap, to pun seh da ka jingkieng eitiar, te ka tyngap pat kala pynnoh blep da ka jingkieng ksiar, ka si kala kiew bad iashong kai bad ka bai ap; nangta ka tyngap ka la ong ia ka si, "Peit shane, une u sohkhia ngan ai iaphi mynta kumneleit noh sha iew & thied ia u myrdoh bad ia u shuraw bad la pei da ka dpei bad set ia u hapoh bad ynda dap thik hynniew mieh bad hynniew sngi sa khylli ia u bad phin shem eiei. Kane ka si ka ngeit beit kumba la bthah ia ka bad kala sumar kyndong bha ia u khiew bad sohkhia, ha ban da dap pura ki sngi ki ia. Bad baroh shipara ki la ia khylli ia kita ki myrdoh ha ka jingdap biang ki 7 sngi ba la bthah da ka tyngap.

Ha u myrdoh jong ka bon la mih u khyllung shynrang uba shiliang ka khlieh ka shkor, ka khmat, ka ktien shyntur bad ka kjat etc. hynrei ha u myrdoh jong ka si la mih u khyllung shynrang uba bhabriew shibun eh. kumta kine shipara kila sumar ia la u jong u jong u khyllung bud ynda la san la rangbah ka Bon ka dei ban shong kurim ia uta u rang shiliang hynrei tang shu don khun iwei u la iap noh shiteng rta bad ki la kyrteng ia ka Doi ka si pat kala shong kurim ia uta u Rang samla bad kila sdang ioh Khun iwei, ki kyrteng ia ka ka phyrnai. Kane ka jingiap jong u Rang shiliang kal pynmih ka jingbishni kaba jur ha ka hynmen ia la ka jong ka para. Kala wat bun ki lad kumno ban pyniap noh ia la ka jong ka para. Ka si wat kam tip eiei ka burom ia ka shi katdei eh bad ka khein ia ka Bon kum ka kmie. Ha kawei ka

sngi saitjain ynda u lok jong ka si u la leit trei lyngkha ka Bon kala wer ia ka si ban ia leit sum sha wah. Kumta ka si ruh kala treh bad ki la leit sum bad saitjain sha wah, ynda la dap sait jain ka Bon kala phah kyrshut ingdong ha ka para jong ka bad ynda dep ka Bon kala ong, ai pat ngan kyrshut ia ka ingdong jong phi, te ka si ka la shah bad ka Bon kala ong ia ka si ba kan kham kam sa khyndiat bad sa katto katno pat kala ong biang ba kan kham kam sa khyndiat sha ba kham jyliew, ka si kala ong ia ka Bon ba ka tieng bym nang jngi, hynrei ka Bon kala pynshlur ia ka para katlah katiai Kumta ynda ka Bon kala iohi ba la ibiang ban poi sha ka ba jylliew tam jong ka ta ka thwei kala niat kynsan pum hapoh um bad ka si kala ngam jyllop hangta.

ka Bon kala wan phai sha la ing bad kala dep bam dep sa kala leit thiah noh ha jong ka si bad ka la ri ia ka khun ruid bad ia uta u lok kala kam lok bad leh kum ka si. Uta u Rangbah um bna eiei bad u nangmut hi ba ka dei ka si, kane ka dei da ka jingleh jadu ka Bon ia u. U Tang shu wan na lyngkha, u la sum la sleh, la bam la dih bad nangta u dih duma pum pum bad u sam thiah u thiah khop. Kumta ki sngi ki iaid bad kane ka khun ka si ka Phyrnai kala sdang san bad long kaba bhabriew shi katdei eh ka Doi ka khun jong ka Bon pat ka sniew briew ym man ia i kop eiei bad ka khun ka si.

Ka si pat tang shu khynniat ia ka sha thwei kala suh khong pong bad kylla DKAR bad ka shong marwei hangta bun snem Ki khynnah ryngkat ka khun jong ka si ka phyrnai ki ju leit sum ha rud jong kata ka thwei bad ha kawei ka sngi kyndit ka dkar kala mih bad kala khot ia la ka khun "Ko khun baieit jongnga, wan hajan ka kmie ba ngan ai buin iaphi bad ha ngan kyrkhu ia phi ba phin san, heh phin roi bad phin par." Te kata ka khynnah ka la leit hajan bad ka dkar ka kylla briew bad ka - ai buin ia la ka khun bad ha kawei pat ka sngi kala bthah ia ka khun ba kan wanrah byrdoh ban shet pylleng dkar. Kata ka khun ka leit rah kumba ia bthah ia ka bad man ka sngi kane ka khynnah ka bam pylleng dkar bad ioh jingsneng, jingkraw na la ka jong

ka kmie ka Bon kala lyngngoh shibun eh ia ka jingjah soit jong ka khun ruid jong ka bad ha kawei ka sngi kala phah ia la ka khun ban leit lang bad ka para jong ka Te ynda ka tang shu iohi ba ka dkar ka mih ban kylla briew bad ai buin ia ka para jongka, kala her bad leit iathuh hala ka jong ka kmie ia ki jingjia baroh

Haba ka Bon ka la ioh sngew ia kane ka jingjia ba ka si ka dang im, kata ka juh ka jingbishni ia la ka para kala wan biang ha ka bad kala pyrkhat yn leh kumno. Te ynda haba uta u lok um don ha ing, ka la phah ia uwei u Men knia ban wan ha ing bad ong ha u ba ynda nga leh pang bad phah wan ia phi ha kawei ka sngi bad phi shat pylleng bad ong ba ka jingpang kan koit tang shu ioh ban bam da u Dohnud Dkar te ngan koit Te lada u lok jong nga un kylli hangno ban ioh dkar, phi ong ba ha ka thie ka thwei don ka dkar bad lada tong da ka jar ym ioh ia ka da kaba suk eh Ka Bon kala leh pang naduh kata ka sngi bad im bam im dih, hynrei i ud shu ud u lok jong ka u la sngew khuslai bad u la pisa jingmut ka bym kai shuh U la phah ia u Nongknia bad ynda u la khan la shat u la ong ba kane ka lok jongphi kan jem tang shu ioh bam ia u dohnud dkar bad lah ban ioh dkar na ka thie ka thwei. Ka khun ka si pat tang shu iohsngew ba u Man knia u la ong kumta, ha kata ka miet kam nang ioh thiah ioh dem shuh bad kala iam hapoh ka nep bad tang shu shai byrngut kala hor bran sha wah, ka kmie ka la mih bluid napoh ka thwei bad kala kylli ia la ka khun balei i leh mat sngewsih katta katta. Kumta ia la iathuh ia ki ktien baroh kiba uta u briew u la ong ha u kpa jongka. Baroh arngut ki la ia piam kila ia iam halor ka apot ka ba dei ban hap ba ka. Ka si kala bthah ia la ka khun, "ko khun phi wat bam ia ka doh jongnga, hynrei phi iam ia la u kpa bad pan ba un ai ia tyrsim kjat tyrsim kti jong nga bad tang shu ioh, phi phet bak lai sngi lynti bad thung ia ki ha kano kano ka jaka kaba phi ibit bad wan phai noh sha ing bad ynda la dap 7 sngi sa leit peit ia ki bad phin shem ka ing bad kiei kiei baroh kiba la khreh naka bynta jongphi, khie leit noh mynta ka kmie san jongphi kala wad bad dom iaphi shibun eh." U kpa bad

la ki lok kila ia khreh ia ka jar ban leit tong ia kata ka dkar bad ynda kila leit bad ki la shem ia ka dhar ua kata thwei bad ki la wanrah ia ka ha phyllaw, ka khun ka si ka khlem nud peit bad ka shu iam ha kyndong, ka Bon pat ba kam ju lah khie, hynrei ha kata ka sngi ka la khie bad kala shong ha phyllaw bad ka la kmen ba sa shisien te ka si kan nym lah shuh ban im, ynda la ot ia ka bad shim nyngkong ia u dohnud bad shet ia u, ka Bon marwei kala bam ia u bad kala jem artad na ka ba leh mynleh pang Ka khun ka si pat ka pan ia ki tyrsim jong ka kmie, te ym don ba leh salia, u kpa lymne ki lok bad ha kaba khatoduh kala iam pait dohnud bad ki lok ki sa kyntu ia u kpa ban ai, ka tang shu ioh jar kala her sha jngai bak lai sngi lynti, kala sei ia ki bad ka iam arted, "Ko Mei baieit eh jongnga, la ki briew ki la thmu ban pynjot iahng, hynrei U Blei ha kawei ka sngi un sa ia pynkynduh ia ngi ha dwar jong u " Bad ka -tep artad bad leit phai noh sha la ing Ka kmie san jong ka kam tip aiei namar ba ka kmen eh ba la ioh ban ia u dihnud kapa Kita ki 7 tylli ki sngi kilawan khala khala bad kata ka khynnah kala leit her sha lum bad kala shem thik kum ba la ong ka kmie ia ka. Ka iing kaba itynnad kala mih bad baroh ki tiar ki tar ki mar ki mata ki don hangta bad ka shyniar um ka poi haduh phyllaw. kumta ka dhong duh hangta ka khlem leit phai shuh ha ing bad u kpa bad ka kmiesan jong ka Ynda katto katne bnai u kpa u la wad ia ka bad u la leit shem pynban ba ka la shong ha kata ka ing paki dulan. Bad kam treh shuh bad leit phai namar hangta ka lait na ki jingpynsaja baroh kiba ka la ioh na la ka kmiesan jong ka

Katba ki sngi ki bnai ki snem ki iaid kane ka khynnah ka nang bha briew bad la ong ba ki briew kiba iohi ia ka ki tharai ba ka dei ka puri blei ne ka blei. Ha kawei ka hima la don u syiem uba don uwei u khun shynrang uba bhabriew bad uta u khun u la kwah ban leit bah mrad ha ki khlaw ka hima jong u. Bad ynda u la mih na la ing bad la ki lok bad beh mrad ha ki khlaw bad sah bun sngi u la poi pynban ha bym don um shuh ban dih. Ki shakri bad ki lok jong u kila sngew khuslai bad kulmar

thlim Ki la kiew halor ki dieng ki ba jrong ban iohi um ne shnong hynrei kim man lap saita, hynrei ynda ki la kiew na kawei pat ka dieng kaba kham jrong kila iohi ba don ka ding kaba poi poi tdem sla jingai bah. Te kumta kila iaphet kyrkieh sha kata ka ing bad ynda la poi baroh ki ia ia dih na ka shyngiar, hynrei u khun syiem um treh dih nangta U la leit bak bak ha kata ka ing bad u la khot bad kylli don briew ne em, ym don ba jubab, hynrei ula ong lada ngan kren lai sien lai wat lada ym kren, te dei ka ing ksuid bad lada kren te dei ka ing briew, u la kren ha kaba nyngkong, ym kren ha kaba ar ruh kam man kren satia, hynrei ha kaba lai sien kala kren bad kala ong don. Te u la pan um bad kala jubab ba um dih na shyngiar hynrei u la iathuh ba u dei u khun syiem bad dei ban ioh dihna ing ym na bar Te katei ka khynnah kala shim ka um ha ka maloi pait bad kala ai na ka jingkhang iit hynrei haba ka tang shu sei ia ka kti u khun syiem u la iapler ba ka jing bhabriew jong ka kala thaba kum ka leilieh bad u la kyllon, kram ha madan brenda, ki shakri bad ki lok jong u ki la theh da ka um na jabieng bad u sa kyndit u la ong, "nga wan beh mrad, pynban nga wan lap ia ka ing krung jong nga ka don hangne." Hakata ka por u la kyrpad ia ka ba kan ai um ban dih bad ka sa ai ha ka khuri syiem bad u sa dih, ka ruh tang mar ia peit ia u ka jingieit kala kem ia ka dohnud jong ka bad ha kata ka miet ki la ia kren ki tien sai iong sai saw bad buh artad ia ki sngi ki ia ba um wan shaw ia ka ban long ka mahadei jong u. Tang shu shai phar, ynda la dep bam dep dih, ki la ia sngie khuslai bad ia khlad da kaba jwat

U kpa jong u khun syiem u la lyngngoh shi bun eh ba u khun jong u u la jah sa ban dap shitaiew hynrei khlem wan phai. U syiem u la khot ia ka dorbar bad ia ki myntri ban pyrkhat kumno yn leh bad shaei u don. Kumta ha kata ka por ki la ioh sngew ia ka jingkynhoi bad wanrah u keirang u bthong bad u sier. Ki shakri bad ki lok jong u ki shu lathuh khana sah ia kata ka Thei bha' riew bad bha kupar kaba phynrai kum ka sngi. Ka khmat jong ka kum ba la ot da u nong shna dur ba ki sla kti bad

khongdong jat jong ka ki long ki bam lah shuh ban ianujor shuh bad kano kano ka briew hapoh kata ka hima u syiem. U khun beit beit u leit ban iathuh ha ka kmie jong u bad kmie ka iathuh ha u kpa jong u kumta kala mih ka jingiakren ha ka Dorbar bad ki myntri ki korbari ba u khun syiem u dei ban ioh noh ka mahadei haba u kpa u la hiar ha ka jinglong thymmen ba pura Bad la shim jingmut na kiba la ialeit lang bad u khun syiem hangta de la leit phah peit ia ka da u Myntri Rangbah ka Hima

Kumta ki sngi ki ia kila poi bad ka ruh kala phah khot ia u kpa & ia ka kmie san jong ka. Bon kala pynriam bha iala ka khun bad hadien pat kala pynsat pynkhyllong ia ka khun ka si bad shuwa ban poi u khun syiem ka Bon kala sieh da u thyrnia na ka khlieh ka khun ka si bad ka kylla pait puraw bad kumta kala her sawdong ia ka ing kumta ynda la poi ka por ba u khun syiem u la wan bad u la lap ba ka dur jong ka kala kylla, ym dei shuh kumba u la iohi ia ka mynshuwa um nang kren shuh bad ka khmat jong u ruh ka la thangliong khlem bait kren shuh kum ba kala kren nym shuwa ne lehieit kum ba u khmih lynti ban ioh. Kata ka paitpuraw pat kam ai suk ia u, ka wan her wut shi wut bad ka dem ha ka kyrpeng jong u bad teng teng ha ka diang bad teng teng ha kamon jong ki tyrpeng jong u Te kumta u la kem ia ka bad u la bat ia ka u la syrpai syrpud ia ka na met bad ka kti jong u ka poi sha ka khlieh jong ka bad u tba ba don jingwit bad u iohi pynban da u thyrnia ha ka khlieh jong ka bad u tang mar ia phut ia u ka kylla briew pat bad ka piam ia u bad ka khmat jong u ka shai pat. Ki pyndep ia la ka jingiathoh shongkurim bad hangta ka sa iathuh ha u kpa jong ka ba ka kmie san jong ka kala niat ia ka kmie jong ka ha thwei bad kato kein ka dkar kaba ka meisan jong ka kala bam ia u dohnud jong ka. U kpa u la bitar lep ia ka bad ka shnong ka thaw kala rai da ka dorbar ban pyniap ia ka ha kata hi ka thwei kaba ka la niat ia la ka para.

U khun syiem bad ka khun ka si kila mih leit sha u syiem tymmen namar u syiem u la ong ba un wan ialam noh ia ka tang shu dep ka jingiakayhtiew kurian Bad ki tang shu poi u

syiem u la sngew hun ia ka jingbha briew ka pyrsa kurim jong u Bad hadien shi taiew eiei u syiem u la khot ia ka Dorbar bad ia ki Myntri ba yn pynsleh syiem ia u khun jong u bad ynda la dep ki la shnong suk shnongshain bad ki la roi parum pareh da ki khun shynrang bad kynthei Bad ynda u kpa jong u u la khlad noh u khun syiem u la synshar suk iala ki jong ki khun ki hajar bad ka lok jong u kala ai buit aimynsiem ha ki kam hima sima

Ki khun ki hajar kila imsuk imsain bad iaroh ia u syiem bad ka mahadei jong u ba ki long kiba stad bad ba sbun U syiem da ka jingai jingmut jong ka mahadei ula ai hukum ba ki khun ki hajar ki dei ban long kiba smat basting bad ban pylleit ia ki sngi ha kaba rep soh, yep pai, u kba u phan bad u Riewhadem Te kumta ka bam ka pahuh shibun ha kata ka hima jong ki Bad ki khun ki hajar jong ki ki suk bad long kiba sian ha kaba kamai bad tyngkai ia ka bam ka dih ha ka hima bad ym don jingkyrduh kpu ha baroh, ka hima

Kumta ynda ki la tymman ki dap tang ka jingsuk bad u khun nyngkong jong ki u la kiew ha ka khet ka hima bad ynda u kpa bad ka kmie kila iap bad la shynshar ia ka hima jong ki pateng pateng ha duh kine ki sngi

KA DNGIEM

Ha kawei ka khlaw bah khlaw san la don ka dngiem kaba thaw ka iing halor kawei ka dieng Taru kaba jrong kumba arepah lai spah pruh bad ka jingheh jong ka kaba shi phew piam star Dei ha kita ki por kane ba ki briew bad ki mrad ki dang iakren ia khana Hynrei la jia ba arngut ki khynnah kynthei ki leit thohdieng iap na kata ka khlaw Kat ba ki dang thoh dieng Ka para kala ong ia la ka hymmen ba ka sam khyndew bad kumta ka hynmen ka ala ong ia ka ban leit Ka para kala ong hangne kong, em kham shatei bad ynda ka la leit katto katne kala kylli biang hangne kong, ka hymmen ka la ong em kham sha pajieh bad ynda kala leit biang kala kylli biang, ka hynmen kala iai ban ban ong ba ka dei ban leit haduh ka jaka ba pom pashor kait i mei bad i pa mynno mynno Te ynda kala poi kala kylli biang ha ka kynmen bad kala jubab hooid, shong hangto. Ynda kala dep, ka para kala iathuh baka la dep bad ka la kylli daei yn bong namar bym don um ban siat, kumta ka la jubab bong 'ba la ba di' Katba ka dang kheit sla la wan kynsan ka Dngiem bad ka la ong, "Bong ka Bai - Bong ka Bai", kumta kala rah bak ia ka shaduh la ka jong ka ing halor jong ka dieng karu Ka dngiem ka la pynsum ia ka bad ai da ki jain kaba itynnad bad la rem don shibun eh Kala pyndeng u kynjri ksiar u kpieng paila. Kala wanrah bun jaid ki jingialehkai Kala ai bun jaid ka jingbam kiba bang bad shngiam kum ka ngap ka khi, ka dud, ki soh, ki kait kulbuit bad bun jait ki kait ha la ka sngi ka sngi

Ka er batamon batesi ka beh halor kata ka dieng bad ka khynnah ka dap da ka jingkmen bad jingsngew bha kyrhai katba ka dngiem ka dang don ha iing kam don jingkynmaw eiei ia la ka hynmen ne ia la ki kmie ki kpa. Hynrei haba ki jingbam la lut, ka dngiem kam banse shuh ban hiar ban leit wad jing bam ialade bad ia kata ka khun ioh ei Ka dngiem kala shang kylleng bad wanrah biang bun jaid ki jingbam ban pynsngewbha iala ka khun. Bad katba ka dngiem ka don ha ing ne hajan kata ka

khynnah ka dang byrngia ha ki katba ban jaid ki jinglehkai bad ki jingbam

Katba ka hymen kaba dang thohdieng kam tip eiei ia kata ka jing jia kata ka para bad tang shu sdang prem miet ka la leit phai noh sha la iing bad kala iathuh ba ka para jong kala shu jah rngai hapoh jong kata ka khlaw Kum la shai pat la khieh ka shnong ka thaw ban leit wad hynrei ym don dien eiei ruh em bad ki kmie ki kpa bad ka shnong ka thaw kila wan phai noh da ka jing sngewsih kaba khraw

Ki snem ki nangiaid, ba kane ka khynnah kala sdang ban san ban samla bad kala long kaba bha briew shi katdei eh Kala sdang ban kynmaw ia la ki jong ki ba ha ing ha sem bad ki kmie ki kpa bad ki lok ki jor ka ju phawar barabor - "Ko bai ngiem wan lam umngap, wallam umlwai, wallam kai saw, kai kulbuit wallam dud wallam khi, wallam soh niamtra" Bad kumta ter kane ka jingphawar ka long ban pynsngewbha ia ka Dngiem Te slem ynda la jah sngi jah miet ka dngiem ka la phawar pat ha ba ka iohi ia ki nongkhwai, nongthoh dieng da kumne "ki aiie ki to kiba khwai pyllun pyllum loi bna dad ha ka Mei u waba ba nga en haneng ka di bah di san "Kane haba ki nongkhwai ki ia khwai na ka ta ka wah ka ba jngai kum ba shi mile eiei Kane ka jingiahawar jong ka kala pyntieng shibun ia ki bad bun napdeng jong ki kim ju leit shuh sha jan shata namar ki tieng bad tharai ba ka dei ka ksuid ne ka ram ia aiu re Hynrei sa kawei pat ka phawar kumne, "ki aie kito ki ba thoh di - thoh pru, sa ong dad loi bna dad ha ka Mei u Waba ba nga eh halorka di bah di san "ki nongthohdieng ki ju leit thohdieng najan katei ka jaka bad bun ki sngew ma bad khaweit namar kane ka sur ngiew jong ka kaba la pyn pyrkhat ha ki la ka dei ka ksuid ka briew ba ka phawer kumne

Ka ju phawar kumne haba ka iohi ia ki nongleit nongwan najan kane ka khlaw bad haba kala sngew thuh ba ka dngiem kala jan wan te ka phawar tang ka jingiadei bad ka, hynrei ka

tang shu leit jngai ka khot ia ki nong leit nongwan ba kin leit iathuh ha ka shnong kaba kala ju don ne ha ki ba ha ing ha sem jong ka kiba la mut ba kala iap

Ka Dngiem namar ban pynsngewbha bad pynkmen ia ka, ka leit shang makia shaneng sharum, sha ki iew ki hat ban dup ioh tuh jain, jingbam thiang, mithai, ksiar, rupa kpieng bad bun kiwei ki mar kordor ia kiba kane ka khynnah ka sngewbha eh Ka khynnah pat ka phawar kumne namar ba ka sngew ba kan klet noh ia ka ktien ban kren haba kam ju iakynduh ne iashem badno badno la bun snem, kala ieit burom shibun eh ia ka dngiem bad haba ka ju jah bun sngi ruh ka kynmaw ia ka dngiem bad ka ju phawar "Oh bai ngiem - bai ngiem hatno hi loi, baboh hi jah, a nga nga sngu tngam, wannoh hoh kloi, bad wanrah tiew " Ka jingieit jong ka ia ka dngiem kala pynklet ia la ki kmie ki kpa bad ki hynmen para Hynrei haba kam don ha iing pat ka kynmaw ia ka kmie ia u kpa Kumne ka iai long man ka por - bad ka la ju pyrshang kumno ban leit hiar na kata ka diengban, namar ba ka la heh bad jrong eh kam lah satia la ka pyrshang katno katno ruh Teng Teng ka iam bynniaw marwei marwei ba ka sngew kum ban noh iap nalor jong kat ka dieng Ka ju pyrkhat bad kyrmen halade ba shisien ka sngi kan lait bad poi biang sha ing sha sem bad sha shnong sha thaw Hangne ka ong ba kam ju ioh ban rkhie hynrei tang ban sngew sih bad ban jaw ummat.

Ha kawei ka sngi ba shit kyrang bha la don uwei u khun syiem uba khwai kai harud kata ka wah bad haba u la iohsngew ia kata ka jing phawar bad ia ka sur briew u la sngew skuin bad pyniaw triang ban leit peit la ka dei kaei ka briew ne ka ksuid. Kumta u la par sor bad ban poi haduh trai diengbah U la peit bha bad u la iohi ia ka thei samla kaba bha briew. Shisien peit imat ka dei ka briew bad shisien peit pat i kum ba dei ka puri blei - Kane ka long ka jing'artatien jong une u samla, u la pyrkhat shiphang bad hadien u la kut jingmut ai kan long kat ba long, nga dei ban kren ia ka la ka dei kaei kaei yn sa iapeit bad u la kren bad ong kumne, "Ei, yng ai ie a phe " Tanǵ mar kumta kala

jubab ba ka dei ka khynnah thohdieng kaba la shah rong hangne halor dieng da kawei ka dngiem bad kala ong, sngewbha loi bna dad ha ka mei u waba ba nga nga en hangne " Bad kala kyntu ia u dei ban phet kloi ioh wan lap ka dngiem ha ka por wan jingwan jong ka kala dei bad hadien shu wa ba un phet kala kylli kumne, "Phe dei u a ie ?" U la iathuh ia kaba u dei u khun syiem na kawei pat ka jaka bad u kular ban iarap ban pyllait ia ka Tang mar kumta kumta hi la wan poi ka dngiem bad u pat u la phet soit na kawei pat ka lynti Ynda u tang shu poi ha shnong u la leit iathuh ha u kpa jong u bad u kpa pat u la pynbna ha ka hima baroh kawei, la don ne em kino kino kiba la jah khynnah kynthei bad ym don satia kum kata ka jingjia ha la hima jong u Kumta u la phah pynbna pat ha kawei ka hima kaba marjan bad hangta ki kmie ki kpa kila leit mih ban dawa iala ka khun ba kala jah la kham slem na ka jaka thohdieng

Ka shnong ka thaw kala khie ban leit sha kata ka jaka ryngkat bad uta u khun syiem bad kila rah u khnam ka ryntieh bad ki la rah de ki snar kumba 300 tylli kiba la sna na ki dieng tlai kiba snar bha bad ba rben bha Kila leit sha kata ka jaka da ka jingrisa bad kynhoi Kata ka khynnah ka tang shu ioh sngew ba ka jingrisa u paitbah ka wan beit shaphang sha ta, kala sngew thuh ba u khun syiem ula leh ia kane ban pyndep ia ka jingkular ban pyllait ia ka Hynrei ka dngiem pat kala ioh thiah ngai ngai bad tang shu poi hajan pat ka dngiem kala kyndit thret bad kala khongoit sha tbian bad iohi ia ki, kumta da ka jingtieng ka la sdang ban hiar nalor dieng bad phet, hynrei uta u khun syiem bad ki hynmen jong kata ka khynnah kila siat da ki khnam pliang bad la dei namar ka krung bad kala hap iar la iar pheng haduh trai kata ka dieng bad kala iap hashen Hangta la don ki nongkhiew dieng kiba snar bha bad kila rah bad ka khoh kit briew bad arngut napdeng jong ki ki la kiew bad la poi shaduh ing ka dngiem bad kila pyrshang kit ia ka hynrei ym long hiar, hynrei kila shu pynhiar da ka shang bad ka tang shu poi la tbian kala piam bad doh ia la ki kmie ki kpa bad kala sngewbha shibun

ban iohi sa shisien ia uta u khun syiem kumta kala kren sngewnguh shi katdei ruh ia u ruh u la iathuh ba naduh kata ka sngi kaba nga la iohi ia phi, ka jingkynmaw bad sngew dei tang ma phi ba phin long ka nong ia don bynta ha ka hima jongnga, ka ruh ka la kubur ban long kum ba u kwah bad dei ban da ia pynbeit ha ing ha sem khnang ba kan long ka burom ka akor bad ban iaid da ki riti ki dustur shnong hima de Kata ka khynnah kala phah shim baroh ki tiar, ki jingdeng jingkup kiba ka dngiem ka la kynshew na ka bynta jong ka naduh ba kala ri ia ka Bad kala phah rah ruh ia baroh ki jingbam kiba ka dngiem kala buh bad taier ia ka

Kumta da ka jingmen bad jingrisa kaba khraw kila leit poi sha la iing bad bah ia ka dngiem sha shnong ban ia leit bam doh Ka shnong hi baroh kawei kila la kmen lang bad kata ka ing bad khawai bam ia baroh kiba la wan ia sngewbha hangta bad ma ka pat ka khlem bam wat tang shi dkhot ka doh namar ba ka sngew ia ka dngiem kum ka kmie ki lok ki jor kila wan ban ia sngewbha bad kmen bad ka kala iathuh ia kiei kiei baroh kiba kala ioh na ka dngiem bad kam lah khlem da jaw ummat ha ba ka kynmaw ia ki jingleh sbun jong ka ia ka.

Te u khun syiem u la iathuh ha u kpa ia kiei kiei kiba la jia baroh bad u kpa ruh bad ka hima ki la sngew dei ban un shongkurim noh bad la phah ia ki Myntri ba leit ia pynbeit bad ki kmie ki kpa jong kata ka khynnah bad kila ia buh ia ka sngi ka ia ba kin ia kyntiew kurim Ka hima jong u syiem ka la khreh ka ksing ka nakra bad wan haduh kata ka hima ban pyndep ia ka jingshong kurim ha khmat ka shnong ka thaw bad ki ksiang ki jutang jong u barim bajah Ynda la dep ka khawei dawai, ma u bad kata ka khynnah ki la wan bram sha shnong uta u khun syiem bad u kpa jong u u la sngewbha shi katdei ban ioh ka pyrsa kurim kaba nang ka akor ka burom ia la ka kiaw kurim bad u kthaw kurim jong ka

Ynda la sah katto katne snem hangta u syiem tymmen

u la ıap noh bad shuwa ba un ıap u la aıtı ıa la ka hıma hala u
khun uba u ıeıt Te kumta u syıem u la synshar ıa la ka hıma ha
ka jıngsuk jıngsaın bad u ruh u la don khun tang uweı u shynrang
bad u ruh u shanıah ıa la ka khet ha la u jong u khun marweı
Kıba synshar ıa la ka hıma ha ka jıngstad ka hok ka jıngshısha
bad kı khun kı hajar kı la suk bad ım kyrhaı pateng la pateng

KA SOHBAR LYNGKHOIT

Ka ju don ka rukom hapdeng ki kynthei la ha ri khasi Jaintia ne ha dkhar bad phareng ba ha ka por ba sah khun hapoh kpoh khamtam ia iba nyngkong ka kmie ka shait kwah bam ia ki eiei ki jingbam ki jaid jingbam kiba jew, ba thiang, kthang ne kiba kito ki jaid jingbam kiba ki bam dei ha kata ka dur jinglong briew kim ju kwah toi ban bam ne ikwah bad kwah ban bam khyllah sngi Hynrei ha kawei ka shnong la don kawei ka briew kaba kwah ban bam ia ka sohbar ha ka por ba seng khyllung hapoh kpoh Kane ka jaid soh kaba heh & syriem ia u sohkwit. Lada pied bad khoh ia katei ka jaid soh long sriem ia u piat. Ka don ka jingbang ba lam byrjew lada ot ia kita ki snep syrtap jong ka Te kumta kata ka briew kala bam haduh ba kan da sngew ngiah katkum ka jingkwah jyndei jong ka. Haba ki sngi ki la dap shiphew bnai pura, kala suh khyllung bad kala kha pynban da ka sohbar namar kata ka daw la khot ia ka ka sohbar lyngkoit.

Ka kmie bad u kpa ne kiba ha ing ki la sngewsih shikatdei eh ia kane ka jingjia bad kala mih ka jingiam briew namar kane. Te ynda la dap ki sngi ki ia ka jingkhuid bad ka kmie kala khlain, ka jaid ka kynja baroh kawei kala iakut ban shu leit bret noh kumto kat ba long Bad ynda ki la kloi ki la leit bret ia ka ha kawei ka Norbuk bad tang namar iaphet kiba ha ing kane ka sohbar lyngkhoit kala tyllun aasut katba poi. Ka jing iai tyllun jong ka kam sangeh satia bad kumta ki sngi ki tiew, ki bnai bad saw aiom ki iaid bad kumta man u snem. Ynda kane ka jingtyllun ka la dap khatsaw - khatsan snem, ka la mih ka samla kaba bha briew shi katdei eh bad ka la kiew halor dieng ban peit lada don um theh, iing sem ne shnong ne thaw kiba kan lah ban rieh tngen, hynrei ym man iohi satia bad kumta kala hiar nalor dieng bad bsuh biang ha ka ing kaba ka kmie jong ka ka la bha u ba bad hadien shisnem eiei kala mih biang bad kala kiew biang nalor dieng ban peit la kan lah ne em ban iohi eiei kum ba ka kwah hangta ruh kam lah iohi briew ne iing satia, sa shisien

kala phong biang ia kata ka ingshnong jong ka kaba pyllun kum ka boll namar katba ka nangsan nangsamla kata ka sohbar ka nangheh nongheh kat ban ngiam ia ka ban shnong hapoh kane ka khynnah ynda kala tyllun biang kala ong ha lade ba lada baisien laiwat ngam iohi briew ne mrad, kane ka mut ba u blei nongthaw nongbuh um kwah ia ka ban im ha ki iing ki sem ne ban ioh iashong ryngkat bad ki para briew hynrei ngan iai shnong junom hapoh kane ka snieh kaba la kha i Mei baieit jong nga, "wau mei, hangno phi don, nga kynmaw dik dik' ia phi, Hato iathuh ia nga seh, ki maw ko dieng ka lyer, ko slap, ko bnai, ko sngi, hangno kein nga poi kumne " Kumta ha kaba lai sien lai wat kala mih biang ban khmin la kan iohi ing ne briew bad kala kiew na u dieng blei bad kumta kala iohi ia kawei ka ing kaba don sha jngai bak bad ka tdem ding kala tdem poi poi shaduh sahit bneng bad kumta kala kmen bym don pyrthei shuh bad kane ka pyni ba u Blei u dang ieit ia ka ba kan dang lah lehse ban iakynduh ia la ka kmie u kpa Ha kajuh ka rukom kaba bsuh biang hapoh ka iing sohbar bad kala tyllun ha kata ka sngi haduh kata ka iing bad kala poi hangta shuwa ban poi ki trai iing bad kala shet ka ja ka jhur bad tong um bad shuwa ban sep ka sngi kala kiew soit ha panbah bad ka rieh khop ialade bad kala peit dyngong mano ba long trai ia kata ka ing

Ha kata ka juh ka por kala iohsngew ba la wan u nongniah masi bad u la thep ia ki khun masi bad set ia ki masi bad ia ki blang hasem bad set ia ki syiar bad nangta u la rung ha ing bad u la shem pynban ba la don ba shet ja shet jhur naka bynta jong u, u la sngew phylla shibun eh bad u la ong halade, mano kein ba la leh bha ia nga katne katne, to ym lei lei u la bam la dih haduh ba un da kdang namar ba ka ja ka jynteh ka bang eh mynta ka miet ynda ki la dep bam dep dih u la khem dud ia ki masi bad u la shet ia ka dudhaduh ban da ih bha bad nangta u rah bad buh ia ka ha ka jaka ba ju buh bad u sa shim ka duitara bad tem ia ka jai haduh ba un da ioh thiah hi khlem tip briew la kane baroh kala peit bad dei pynban tang u

shnieh bad ka sohbar kala sngew lyngngoh shikatdei bad ka nangmut bad iohi ia ka dur briew hynrei pynban da u mrad bad kumta kala bynniaw marwei marwei bad kala ong "Adur lanot kum ia nga kane kaba shem pap." Bad kumta kala ioh thiah lyngai bad shuwa ban kynjat shai kala kyndit bad kala sngewlyngngoh shibun eh pat ban shem ba ha tbian harud dpei kala iohi pynban ba u briew lymphuin ba u syaid ding, u la dep shet ja shet jhur bad dep tong um bad sar ka ing ka sem bad khat ki eit masi eit blang bad dep de ban khem dud bad khreh ban leit ai dud sha ki shnong kiba marjan. Te shuwa ba un mih na ing u la phong biang ia ka dur shrieh bad mih artad. U la leit aidud ha u kamar shna wait, sdie bad kiwei kiwei bad la u nongthaw ksiar bad ha ki nongtong dohkha harud wah bad ba ki nongap sohniamtra ha ki bri soh jong ki, kumta u la wan phai noh ban bam ja bad haba u khyllie ban bam ia ka ja ka la bam mar shiteng bad ia kane ruh u la lyngoh tang ba u bam la ka bam bad tang shu dep u pyllait ia ki masi, blang bad niah ia ki sha pynthah bah jong kata ka ri.

U shrieh ynda u la wan phai u la lap da kajuh ka jingjia bala dep ih ka ja ka jhur sa tang ba un bam bad thiah artad. Hynrei, ha kata ka miet u la khreh ban shna khi bad kumta u la lap miet ka kythiaw da ka rodoni jingkyrthiawj ia ka malai haduh ba kan da per ka makhon halor bad sah ka matha bad ka um bad nangtalu khar ia ka makhon bad shet ia ka ha ka nar heh haduh ban sma khi bad sma bang bha ban bam. Te ynda la dep u sa thiah noh. Bad shiteng synia u khie bad shet ka ja ka jhur bad tong ka um ka theh bad khem dud ia ki masi bad shuwa ba un leit aidud u phong noh ia ka snieh. Bad ha kata ka step u wanrah ki kha makhlong bad ri ia ki ha u khiew khyndew ba un ioh shet la shibit mynmiet bad ynda dep bam ja u la pyllait ia ki masi bad niah ia ki sha ki madan kata ka jaka. Ka sohbar lyngkhoit ka tang shu iohi ba u la leit kala hiar bad sdang ban trei ki kam ing kam sem baroh bad bam ka ja ka jhur kaba la leh u shiieh. Te hadieh pat kala pyllait ia ki khun masi bad khat ia ka

eit masi bad blang. Bad kala thiah kai shiphang bad ha ka por shet ja ka la kyndit bad ka ja bad shet jyntah da kita ki dokha makur bad kheit ia u ri na kper ban shet bad kita kı dohkha, hadien ba la bam la sa bad kiew sha panbah bad shong khop hapoh ka sohbar. Te u shrieh u tang shu wan u iohi ia kiei kıeı baroh kiba la dep bad bam ja ha kata ka miet haduh ba un da ong hai hai ka jingbang u kha makur bad u rı. U la ong ha lade mano keish ba la leh bha ia u kumne bad lada un iakynduh te ngan khublei sngewnguh arti khlem da pud shuh Ka sohbar ka shu sngap dngong na ka jaka shong bad ynda la shai ha ka por ba u bam ja kala pynjaw da ka khi na ka tdong jong u bad haba u la sma khi her u la sma ia kane ka ja ka doh ka met baroh kawei bad um shem satia bad ha kaba khatduh u la sma ia u tdong bad u la lap pleng u ong bad ka 'tien tien' ka mut ka shyntur kam nang ban bam pynban ka dong dong ka nang bam, te u ong ba un sa leit pynshoh ia ka 'dong dong ha u kamar u paralok jong u. Ynda u la dep bam ja u la leit ai dud bad wanrah dohkha da u kha hur (khathli) bad buh ia u ha pandot nong dpeı Bad u la leit beit sha u kamar ban mudui ia ka tdong jong u kaba neng bam khi bad u kamar u la ong ba un leh kumno bad u shrieh pat u la ong ba un shoh da u tyrnem bad u tang shu ai shı dain ar dain u la lapler, u tang shu kyndit pat u la leit noh bad sharai ia ki masi ki blang. Ka sohbar kala mih na panbah, ynda la dep bam, kala leit khot ka eit masi eit blang bad sar ia ka phyllaw bad pyndep ia ka kam ing kam bar baroh kala thiah kaı shiphang bad ynda kala khie thiah kala shet ja bad shet jyntah da u khahur bad u sohklong ba ka kheit na kpet bad tang shu ıh ka bam ja noh bad klieng sait bad kiew soit shajrong bad mar kumta u shrieh u la wan lap ba ki tiar ki tar ki dang jhieh bad um lap pat iano iano ruh. Ha kata ka miet ruh u la bam haban da hun bad kren marwei mano sha ba leh bha ia u bad ynda u la tem duitara u la samthiah bad thiah noh. Ka sohbar ka khlem thiah ha kata ka miet bad kala shu jngoh arsut sha tbian bad kala pyrkhat kumno bad leh bad haba u tang shu khie u la sliew ding bad tiew umja bad leit shabar ban tong um bad tong um bad

tang mar kumta kala hiar soit bad thang ia kata ka snieh shrieh hapoh ding bad kiew sha jrong bad shong khop. U tang shuwan u la sma snieh har bad u la rung bak bak sha ing u la iohi pynban ba ia ka snieh jong u la thang bad u la iam sngew synei ialade bad kren, "Phi la iehnoh ia nga marwei ko mei ko pa ha ka dur shrieh hynrei ngan kmen eh lada phin don mynta ban iohi ia nga ba nga la long kum maphi, phi la tharai ba nga dei u shrieh hynrei a dur lanot lano kein ngan iashem iaphi ?" Kumta u la leit sha iew ban thied jain bad phong da ki jain thymmai nangta u la leitkai sha u kamar bad u kamar u la lyngngoh shibun eh ba u paralok jong u u la dei pleng u briew ym u mrad, kane ka la pynkmen ia u bad baroh ki paralok jong u baroh bad une u shrieh u la pyllong ka jingkhawai kaba khraw ia la kiba ha ing bad ki lok jong u.

Te ynda u la dep ki jingleh kmen baroh u la shong marwei ban pyrkhat synia sngi bad um nang shuh ban leh eiei, kaei ne mano bala pynkhylla briew ia u kumne bad haba u la leit sharai masi blang u la pyrkhat halade ba un leit syntiat mano mano bad haei shong ki briew kiba leh ia u kumne. Bad kumta u la leit sor sha iing bad u la shem pynban ka kynthei kaba bha briew, ym nang batai shuh ia ka jingbha briew jong ka. Te u la ap haduh ba kan da kiew sha panbah. Bad nangta u sa leh wan naba ap masi bad set ia ki masi bad ieh kum ba ju leh. Ha ka sngi kaba bud ruh u leh kumjuh bad katba ka dang leit tong um, u la mih bad kiew sha panbah bad shem pynban da ka sohbar bad kumta ma u ruh u la thang ia ka ha ding bad u la kiang sor ha ka ta ka ja ka ba don kata ka snieh sohbar. Ka sohbar tang shu wan kala iohi pher kala kiew bak sha ba don ka jingphong jongka, u shrieh u la rkhie iap ler iap ang bym lah batai shuh bad ong, "Pleng phi dei maphi mo thei bala thang ia ka snieh jong nga bad phin ju pynpaw ialade phi dei ka puri ne ka briew," Kala juban "nga dei ka briew kaba la ibein da ki ba ha ing jongnga bad nga wan poi sha ing goi phi da ka jingialam bastad u Trai kynrad," bad ki la iapiam ia ieit bym tip briew shuh bad ynda ki la dep kila ia kren

ki tien ieit bad iakut ban ia pyndep ia shong kurim da kaba tip ka shnong ka thaw. Te u la her bran sha ling u Kamar bad iathuh ia u ba la jia baroh, kumta kila ia khreh ka siew ka tda bad leh ka khawai dawai na ka bynta kine ki samla ba dang hok dang sotti

U shrieh namar ba um don kmie don kpa u la wer ia la ka lok ba kin ia leit wad ia ki kmie ki kpa jong ka ka sohbar kala kubur bad ki la khrehban leit bad ki la wer ia u Kamar ban ialeit lang ha kata ka jingleit kaba jngai. U shrieh u la rah ka ryntieh bad ki khnam bad ka sohbar ka rah ka talwar bad u Kamar ruh u la rah ka ryntieh bad ki khnam

Kumta kila shim da ki kulai bad mih bran ban wad ia ki kmie ki kpa ka sohbar lyngkhoit katba ki nangiaid kila iakynduh ia uwei u phukir uba la kylli ia ki shano ba kin ia leit bad ki la iathuh ia ka kam ba ki dei ban pyndep bad u tang shu ioh sngew ia kata u la ong. "Ki kmie ki kpa jongphi Thei ki don jngai bah bad phin iakynduh ia ki jingeh kiba khraw shibun eh bad ynda phin iakynduh ia ki lah ban ngeit ne kin lah ban ruh ban nym ngeit, hynrei iathuh ia kiba lada jia ba kim ngeit, ong ai ban buin na i bad lada im mih dud te, phim dei ka khun jong i hynrei lada mih dud te phi dei ka khun jong i." Bad shuwa ban iakhlad u la ai uwei u diengduh ha u shrieh bad u ong ban nam ia u bad u diengduh un sa trei ia ki kambah na ka bynta jong ki. Ynda kila iakhlad katto katne por la mih u khla bad u la byrngem byrsih ia ki, u la prat ia ka khyndew bad khyrhuh katlah katiai bad u Kamar u la siat shi khnam bad la dei na ka krung bad u la iap ha shen. Bad u shrieh u la ong "Ew kane te lok kan nang pynkih shibun ki jingeh." U kamar u la ong, " ba ym lei lei namar ngi iaid ia ka hok bad ngin kwah ban leh beain iano ne knieh ia ka hok jongno jongno hynrei lada pynwit khlem daw, ki dei ban iap" Nangta ki la iaid la ka lynti bad ki la iathuh khana kumno ka pyrthei ka iaid beit tang ka suk ka sain ba beit ka jinglong briew man briew. Bad hamar katta ka por la mih ka dangiem ka don bad la ki khun bad kala byrngem ban bam doh ia ki, feki ia shu bom da uta u dieng duh bad kala shu iapler bad ki iaid bad katba

ki dang iakren ha khmieh la mih u singh bad u la byrngem tyllain tdong bad kyniat ia ki bniat bad mar kumta ula mut ban kyrnap ia ki u Kamar u la siat shi khnam bad u la hap ha shen Bad hadien ynda kila poi ha kawei ka shnong ki la kylli ia la ju don briew ne em ba kha khun da ka sohbar bad ki briew ha kata ka shnong kim tip satia ia kum kata ka jingjia bad hadien kila poi ha ing u syiem bad u syiem ula pdiang burom ia ki ba u nangmut ki nongiaid peitkai pyrthei hynrei ynda u la iashongkai bad ki ula sngewthuh ba ki wad ia ka kmie u kpa ka sohbar kaba la kha mynta la arphew saw snem. Kane ka jingiathuh jong ki kala pynkulmar jingmut ia u Bad u la iathuh ha ki ba ha ka iing jong u kala jia shisien kumkata ka por bad ki shu bret ia ka ha norbuk bad ki nangmut ba ka la iap ei kumto Te pynban kane ka jingdawa jong ka sohbar kumno yn pynshisha. Ka sohbar kala ai jingmut ba u syiem un lum ia ka dorbar ki myntri bad baroh u paitbah bad kan sa batai kumno yn leh Te u syiem u la khot ia ka dorbar ka hima jong u kala don ka jig sngewlyngngoh balei u syiem u khot dorbar kyrkieh khlem don daw eiei Bad ynda long dorbar u syeim u la iathuh ia ka daw bad kumta kila phah khot ia ka sohbar ia u lok bad ia u paralok jong ki Ki tang shu ia wan ka Hima kala dap da ka jing kmen ban iohi ba u syiem u don ka khun namar u bapli um don khun kynthei ne shynrang naduh bala bret ia ka sohbar. U Kamar ula iathuh ia ki jing jia baroh ha shnong jong u kumno ki kmie ki kpa jong u shrieh kila iap noh ha ba kila ioh khun da u shrieh bad dei ka sohbar kaba la pynkilla briew pat ia u bad dei u shrieh pat uba la pynkilla briew pat ia ka. Kumta u la ai jingmut ba ka sohbar lada ka dei shisha ka khun syiem ai ba yn bishar ia ka da ka hok kaba kan buin na ka mahadei bad lada ka mahadei kam mih buin shuh te ka sohbar kam dei ka khun jong ki bad lada mih dud pat, kane kan pynshisha ia ka Hok jong ka jinglong khun syiem bashisha Ka Dorbar bad u syiem kala mynjur ia kane ka jingai jingmut da kaba iathap kti shar. Tang shu dep ka jingiarisa don ki myntri kiba sngewsih ioh kam dei te u syiem u la duh khun bad lada ka dei te kala bha. U klongsnam jong ki ba bun u shu kyndeh bad

tieh bad ka mih ka jingsngewsih kamar hapdeng ka dorbar La phah shaw ia ka mahadei bad tang mar iathuh ia ka daw, kata ka jingieit khun kala kem ia ka dohnud jong ka shuwa bym pat sei ia ka buin, hynrei ka dud kala shu jaw na ka shadem jong ka bad ka la iathuh ha ka dorbar ba ka dud kala mih hi khlem da buin bad kumta ka hima kala kmen ba ka khun syiem kala wan ryngkat bad u lok jong ka ha ka jinglong tymmen u kpa kala pynkmen eh ia ka dohnud jong u kila iapiam shikhun shikpa shikmie bad u syiem u la hukum ia ki shakri ban wallam ki jain syiem ia u pyrsa kurim bad pyndep ia ka lehniam pynkyntang syiem ia ki baroh 2 ngut kila pyllong ka khawai dawai ka bakhraw, ba ym pat ju don ha ka hima sima jong u kaba kumkata Te ynda la dep ki la thung ia u kamar ban long uwei napdeng ki myntri jong u syiem kila shynshar suk mynsiem bad ka hima kala roi ha ka hok bad jingshisha bad ioh khun ioh kti bad kila shynshar ia kata ka hima pateng la pateng

ARTYLLI KI SHYNREH

Ladon uwei u syiem uba la shynshar ia ka hima jong u rynkat ki Myntri bad ki korbari une u syiem u la don lai ngut ki Mahadei bad um don khun kynthei ne shynrang na ki Bad u la khuslai bym kai shuh bad u la wit jingmut ba un phah wad biang sa kawei ka mahadei khnang ba kan lah ban ai khun ia u. Te kumta ka hima kala pynwad ia u ka briew kaba dang kham khynnah, khnang ba kan dup ai khun ia u Ynda la ioh kawei ka khynnah samla bad ki la pynshongkurim ia u syiem bad ka. Ka hima kala sngew kmen bad lehse ha ka jingshong kurim jong u kaba saw un sa lah ban ioh khun, hynrei ki la ap arsnem ruh um mad ioh khun hi wat na kata kaba dang kham khynnah. Te u syiem bad ka hima kila sngewsih shikatdei khamtam u syiem namar ba u tieng ioh u duh briew ban ioh shong ha ka khet jong u Ka jingkhuslai jong u syiem kala nang jur nangjur kat haduh ba u la mut ban pyniap noh ialade kumta u la kut jingmut hi triang ba un shu phet iap noh kat shaba poi u la mih sor ha kawei ka step ban leit kat sha ba lap bad shem bad kumta u la iaid kylleng ki jaka haduh lai sngi lai miet bad ha kawei ka shiteng sngi u la iakynduh bad uwei u phukir bad u phukir u la kylli shano ba un leit u syiem U syiem pat u la kylli ia u phukir kumno ba u ithuh ia u haba u la riam pher ialade da ki jingsngewsih sat bad kala kham bha ka iap ban ia ka im khlem khun, u pukir u la ong ba u syiem u dei ban leit phai noh bad u la ong shim kine ki maw sawtylli bad iaid na ka phang kamon bad un lap ia uwei u dieng sohpieng uba don sohplieng ba un kawang da kita ki maw saed saie bad un leit ai ha ki mahadei mar uwei u sehprecy ban bam bad hadien u syiem un sa ioh khun Te haba u syiem u la iohsngew ia kane u la leit phai da ka jingsuk sha la ing bad ynda u la iakynduh ia u dieng sohpieng u la lap ba u don tang saw tylli ki sohpieng bad u la ka way ia ka ynced u tang mar ia ioh u la her bran sha ing bad u la poi ha ing haduh ban da dum bha ha ka por ba ki Myntri bad ka hima kila khuslai shano ba u la jah la lai sngi na ing bad na ka hima U tang shu poi kila

kmen pat bad u syiem u la ai ha ka mahadei ba nyngkong dih bad ong ba kin ia bam mar uwei u sohpieng. U la sum la sleh bad bam bad dih, nangta u sa thiah jai, khlem tip briew namar ba u la thiat eh na ka jingleit lynti jong u. Ki lai ngut ki mahadei jong u ki la bam lut tang ialade bad leit pret ia ki snep sha ka eit masi. Te kane ka mahadei samla dang step phyrngap kala khie bad leit khat ia ki snep sohpieng na ka jaka leit khmat bad sait ia ki bad nangta ka sa khlut da ka tari ia kita ki snep kiba don ka met sohpieng bad bam ia ki Hadien arbnai laibnai kane ka mahadei samla kala sdang sah khyllung hapoh kpoh bad haba ladap sanbnai i khyllung i la sdang khieh bad ka la iathuh ha kita ki mahadei ba ka kpoh jong ka sngewpher namar ba kham heh bad don eiei ba khieh hapoh Kine ki mahadei kila sngew pihuin bad bishni ia kane ka mahadei bad ki la pyrkhat bun ki lad ban pynshitom bad leh bein ia i haba u syiem um don Haba kane ka mahadei kala iathuh ha u syiem ia ka jing long briew man briew jong ka u syiem u la leh ieit bun shah ban ia ka mynshuwa bad kane lei lei ka la pynbitar shla ia kine mahdei barohlaingut. Kumta kila iakut ba la kumno kumno ki dei ban leh da ka kam bad buit kaba u syiem un nym ioh tip ia kita ki jingthmu basian ki jong ki Ka por ka sngi jong ka jingkha jong ka kala jan, u syiem u la phah leh da ka shakuriaw na ing syiem sha ing dorbar khnang ba kan sukhun bad kha khun kin ioh ban pyntip ia u da kaba ring ia uta u ksai tang shu riew kata ka shakuriaw u syiem un tip ba kala dei ka por Te ha kawei ka sngi ba kala ud bha hynrei ym pat dei por kha kila leh buit ban ring ia kata ka shangkuriaw u la wan her kloi sha ing ynda u wan u shem bym pat dei ka por, kila leh ia kane bunsien bad kynnoh ia kata ka nongpang pynban. Ha ka por ba kha kila teh ia ki khmat jong ka da ka jain bad ka sa kha bad kila buh da ka lyngknot bad kyllan ia u da ka snam bad nangta kila thep ia kata ka khyllung kynthei ha ka shang ha la pei da la bsiang bad pynkie ia ka ha ka wah bad nangta ki la ring ia u syiem bad ong ha u ba ka kha ia ka lyngknot u syiem u la sngewsih shibun ia kane ka jingjia. Te u ong to yn sa ioh pat da kiwei lada u Blei u synei ia u ban ioh khun kine ki mahadei

kila byrngem byrsit ia ka lada ka iathuh eiei ha u syiem. Kane ka briew namar ba ka long kaba shida bieit kam ju iathuh eieiha u syiem wat kala ioh sngew ba don ka jingiam khyllung ha ka por ba ka kha ia la ka khun Kata ka shung kala kie arsut jai jai bad kala leit hap bad shaniah harud kawei ka shnong bad ha kata ka shnong la don uwei u brahmin bad ka lok jong u ki bym don khun bad ki long kiba matlah hynrei namar ba ki ju mlien ban leit ban wan sha kata ka wah kim ju bakla lynti tang ban leit sum tong um. Ha kata ka step u tymmen u la khie dang step bad u la poi shwa ban poi mano mano ha kata ka wah bad haba u la mut ban hiar shapoh um u la kum tare ia kata ka shang bad kum ktahsyndon ia ka khyllung bad ka la iam khyllung bad ka la iam NGAI te ki khmat jong u kila peit pat bad la shem ia i ba i da iam bad mar kumta u la rah bak sha ing bad ong ia ka tymmen, pile kloi ia ka iing bad ka mih kala tare ruma bad pli wang ia ka iing ban ioh sngew pynban ia i khyllung ba i iam, ka ruh kala imad pat, kila ri ia ita i khun kynthei haduh ba in da kham heh bad ka mahadei samla kala ioh khun biang bad kala kha khun shynrang hynrei kitei ki lai ngut kila leh buit kum juh da kaba ki buh da u mawpyllun bad kila leh kumba leh nynshuwa bad poi biang ha ki juh ki tymmen ban sumar ia ki bad ha kaba lai sien pat kila buh da u mawbyrsiew U syiem u la bitah lep ia ka "Ka jaid briew aiu", u ong ba ka kha khyllah kumne, bret ia kasha sem masi bad buh ia ka ba kan sah ryngkat bad ki mrad. Kane ka mahadei ka khlem nang ang wat tang shi kyntien namar kam dei ka briew kaba sian hynrei kaba shida beit. Kita ki mahadei kila hun jai tang shu leh u syiem kumta ia ka bad kala hap ban shah ki jingeh kiba khraw, kala ong ha lade ba shisien ka sngi U Blei un sa wan jngoh ia ka haba ka Hok bad jingshisha kim ju duh lehnohei. ka la im bad ki mrad bad teng teng ka ioh ja bad jingbam bad teng teng ka shu shah jingit bad ka met jong ka kala kylla raikhoh bad sah sa tang ki shyieng bad ka snieh doh ba la tyrkhong.

Kine ki khynnah baroh lai ngut kila leh kmie leh kpa ia kita ki tymmen bad kine ki tymmen ki la ju iathuh khana ha ki

kumno ba ki la wan poi shatei dei da ka jingleh sianti jong kita ki lai ki mahadei ia ka kmie jong ki kaba don mynta hapoh ing masi, kumta kila tip bha ia ki jingjia baroh pynban ki mahadei kila khot ia u phukir bad pynban pisa ia u bad ba un iathuh tang ha ki ym hano la kita ki khyllung baroh lai ngut ki dang im ne la iap U la peit bad leh byrtong bad u la iohi ba ki dang im bad don ha kawei ka ri kaba jngai ha lyndet ka Hima U Syiem bad uwei u tymmen bad ka tymmen bramon kila ri ia ki kum la ki khun jong ki. Bad ki la kylli ha u kaei ka buit ban pyniap ia ki, u la batei ba lada ki kwah ban pyniap ia ki, ki dei ban phah uwei u briew u ban leh mynleh die jingbam ha ka ta ka jaka, te kine ki khynnah kin wan ban thied, tah ia ki daka syndur bad nangta kin sa iap. Bad une u phukir u la phet noh Kine ki Mahadei kila phah uwei u nongsyntiat bad ban leh die jingbam sha kata ka jaka. Uta u briew u la leit nyngkong ban syntiat bad ban shem thik kum ba la batai u phukir ba ki don ha ka iing jong u bramin Ha kawei ka sngi kat ba ki nangialekhai ha phyllaw bad ki kmie kpa jong ki, kila leit jingleit une u briew nongdie jingbam u la ong "Thied jingbam, thied jingbam" kine baroh lai ngut kila wan bad u la leh leit ia ki bad tang shu wan hajan u la tah ia kine ki khynnah shynrang da ka syndur na ka shyllangmat jong ki bad kumta kumta kila kylla shynreh. Baroh ar ngut kila her sha khlaw bad ka hymmen jong ki kala bud sia nadien jong ki kala pyrta hep hep : n dien jong ki bad ki wan ha na ka jngai ban sngap ia ka jingkhot jong ka bad ki la her sha ki 'law bah 'law san bym ju iakynduh shuh bad ki para briew Ka Hymmen kala thiah ha lordieng ma ki pat kin wan thiah ha trai dieng bad mar iashai ki iehnoh ia la ka hynmen hangta, man ka sngi ki leh kumta bad man ka mied pat ki wan thiah hapoh jong uta u dieng

Ha kawei ka por uwei u khun syiem na kawei ka Hima u la wan beh mrad na kata ka khlaw bad u la dei iaid lyngba uta u dieng bad u la ipher shibun bad ka jaka ka khuid bad don ki eit mrad hangta bad kumno kumno u kun peit sha lor dieng bad u shem pynban ia ka briew kabashong ha ki tnad dieng, u la kren

ia ka hynrei kam kren satia ia u bad namar ba ka long ka ba bha briew u la leit khuoh ia ka ba kan hiar bad ka hiar sha tbian tang ba ka khlem kren wat tang shikyntien ia u ne iano iano U la leit rah ia ka sha ka Hima jong ua bad shongkurim ia ka Kine ki shynreh kila wan man ka miet hapoh jong jong uta u dieng bad shaniah ha ka hynmen jong ki ka don ha jrong kumba mynshuwa.

Kine ki mahadei pat kila sngewhun halade ba kine ki khynnah kila iap bad kila pynlong ka jingkhawai kaba khraw ba ki la jop ia u syiem da ki buit sniew jong ki. Kata ka kmie jong kita ki khynnah kala shah shitom, wei briew hangta ha ing masi bad ka la sngew saja sat ia ka jingim bala shah lehbein de kita ki Mahadei bad u syiem ruh ula bitar ia ka khlem da wad ia ka sakhi satar kaba biang la kala kha da ki maw ne ka la kha shisha da ki khun syiem kiba un sa lah ban shaniah ialade bad iala ka Hima kine ki jingpyrkhat ha ka kila mih bad ki masi kiba don hangta ki ia iam sngewsynei ia kata ka Mahadei Katei ka khynnah pat ka khlem kren ia la u lok wat la ka la don khun ruh. Kala leh shgewsih iala ka jong ka jingshem jong ka bad hakawei ka sngi u lok jong ka u la bitar leh bad ula ong ha ka, "Nga la shem iaphi na uto u dieng bad phi khlem kren ia nga wat tang shikyntien ha duh mynta ka sngi wat la ngi la don khun lai ngut ar ki shynrang bad kawei ka kynt hei, ngam tip shuh phi dei ka briew ne ka puri mynta kumne u da ba iake talwar ha ka kti bad ngan pyniap noh ialace " Mar kumta kala ieng joit bad ka la bat ia u bad kala kren bad ka la ong "nga nga dei ka briew nga ieit bad burom iaphi nga la shem lanot katta katta bad na kato ka jaka ba phi shem ia nga, hangto don arngut ki para shynrang jong nga kiba la kylla shynreh bad naka bynta kane nga sngewsih kathang eh " Hangta u la sangeh bad buhnoh iala ka wait bad u la ong ia ka ba kam ju iathuh satia ha u ia ka jingshem pap jong ka la katta snem. Kala iathuh ruh kaei ka jingshem pap jong ka kmie jong ka kaba la kha ia ki baroh laingut. Kumta baroh arngut kila iam bad sngewsih bad ki khlem bam khlem dih ha kata ka step Ki shakri bad kiba ha ing jong u syiem kila lyngngoh lyngain

kaei ka daw kaba la pyllong ia u syiem bad ka Mahadei kane kala pynsngewsih ia baroh ynda la miet u syiem bad ka Mahadei kila mih ban bam jingbam kumta ka ing baroh kawei kala sngewbha pat

La shai tang shu mih ka sngi u syiem bad ka Mahadei kila ia syaid sngi bad kila pyrkhat jylliew ia kiei kiei kiba la jia ha ka Mahadei bad ka kmie jong ka bad ki para shynrang Kumta kila phah wad kylleng ki phukir blei ba kin wan hakhmat jong u Bad la jia ryngkhat ba uta u juh u phukir blei uba ki ta ki lai ngut ki Mahadei ki pyngdonkam ia u, u tang shu iohsngew ia ka jingjia u la iathuh ha ki ba dei ma u uba la thaw kato ka buit ba kito ki Mahadei kin shu phah tah da ka shindur ym ban iap ia ki Te u la iathuh ba ki khynnah ki dang im bad ka kmie jong ka Mahadei ruh ka dang im bad kito ki tymmen bramin ruh ki dang im Bad u la ong ba yn nym don uno uno u briew ne u mrad u ban lah ban leit tur shajan namar ba ki shynreh ki long kiba dom katta namar ba kim ju ioh sngew shuh ia ka jingkhot jong ka hynmen jong ki u la batai ba dei tang ma ka kaba lah ban leit hajan bad na kata kajuh ka dieng ba kan pyrta ia ki bad ki tang shu ioh sngew kin wan hajan bad leh ieit ia ka bad dei ha kata ka por ba kan niat noh ia kata ka sindur bad kin kylla briew pat Te ka mahadei bad u syiem kin ia leit lang bad u syiem un kiew hajrong uta u dieng bad rah da ki riam syiem bad tang shu kylla briew pat u syiem un pynhap najrong ia ki jain phong ia ki U la iathuh ruh ba u un leit noh mynta bak bak sha ka hima u kpa jong ka bad ban iathuh ha u ia ki jingshah shukor jong u ha ki Mahadei jong u Kumta u la iaid noh ia ka lynti bad khublei ia u syiem da kaba piam Ha kata ka miet ki khlem nang iohthiah bad pynkhreh ia ka sngi kaba la shai, tang shu shai ber baroh arrngut kila mih na ing bad ki la pynher stet katta katta ia ki kulai jong ki bad ynda kila poi ha kata ka khlaw kila teh ia la ki *kulai ha uwei pat u lum Bad baroh arngut ki la leit beit sha uta* u dieng bad ki la sngew kmen bad iohi ia ki dak ki shin ba ki dang im bad ju sah barabor ha poh uta u dieng Haba u syiem ula kiew halor u dieng bad shongkhop bad pynhiar mynsiem da kaba suki katta ioh ba kan thud ka jingpynbeit ban iakynduh

bad ki shynreh Ka Mahadei tang mar ia shong khop u syiem kala pyrta jam, "Ko hep baieit wan kloi kloi namar nga sah marwei " Haba ka leh ia kane arsien laisien bad namar ba jngai eh ki la iohsngew malu mala bad mar kumta hi ki la phet kyrkieh sha ka bad ki wan tur hajan bad rah iala ki ryndang ban syllat ha ka, kumta ka la niat ia ka syndiung baroh artylli ki shyllang mat jong ki ha kajuh ka por bad ha kata hi ka khylli pmat ki kylla briew pat, te u kynum jong ki u la pynhap ia ki jain na jrong bad baroh arngut kila phong bad dap da ka jingkmen ba ki la iashem pat ha ka jinglong briew ba paka Kumta da ki jingkmen kila leit phai pat bad u syiem bad ka mahadei ki la iashong ha uwei u kulai bad arngut ki khun syiem kila shong ha uwei u kulai bad leit phai sha ka Hima u kynum da ka jingkmen bad bym lah batai shuh, U syiem ula thaw ka jing khawai ia ka jingwan phai ki kynum jong u ha ka hima jong u

Uta u phukir u la leit poi ha ka ing syiem jong u kpa ka lyngknot, u mawpyllon bad u mawbyrsiew Da ka jingsngew khia u la kyrpad ia u syiem ba un sngewbha ban lum ia ka Dorbar jong ka Hima jong u bad ba ma u un ioh ban iathuh ia ki jingshisha kiba la jia ha ka Hima jong u Te u syiem u la pynjari kylleng ka Hima ba baroh u Rangbah u dei ban wan sngap ia ki jingiathuh jong u phuri blei, kumta u la sdang ban iathuh ter ter naduh ba u syiem u la phet na iing baruh ban pyniap ialade hynrei uwei u phukir u la uba ai sawtylli ki maw ban kawang ia ki sawtylli ki sohpieng na ka bynta sawngut ki Mahadei jong u U syiem u la ai ban bam hynrei kaba phylla ba ki lai ngut ki Mahadei ki khlem ai ia ka Mahadei samla, maka pat kala shu leit khar napoh eit masi bad bam. Ka Mahadei samla kala sah khyllung bad u syiem u la mut ba kala ioh da ka lyngknot, u mawpyllon bad u mawbyrsiew, phi ki myntri ka Hima bishar ju don ka briew ka ban kha khun da kata ka rukom hynrei tang ha ka ing syiem, ki paitbah kila sngewphylla ia kata ka jingjia, hynrei nga long u sakhi ba baroh laingut ki khun jong u syiem ki dang im bad don ha kawei pat ka Hima namar ba ka lyngknot kala long ka syiem, u syiem u la shu tap da ka kti iala ka khmat namar ba u la

sngewlehrain eh ba u khlem da iit bniah ia ka jingjia ha ba ki lai Mahadei kila phah khot ia u ban phah peit ia ki khynnah ki dang im ne em haba la pynkie ia ki lai tylli ki shang hapoh wah hynrei u Blei u la khreh ia ki arngut ki tymmen ban ri ia ki, te kila kylli ha nga kumno ban pyniap ia ki bad nga la thaw ka lad ba yn tah da ka shindur bad tang shu tah ki kylla shynreh bad kumta ki la leit shong ha khlaw bun snem, hynrei kala jia ba ka lyngknot kala phah wad phukir ban peit la ki dang don ne la iap bad la jia ryngkhat ba ki ioh pat ia nga bad nga ai buit ha kaba arsien ba ka hi kan shu niat ia ka sindur na ka shyllangmat jong ki bad kin kylla briew pat ba nga pat nga la iathuh ha ki ba ngan wan beit sha ka hima jong u syiem bad ban iathuh ia kane ka jingjia bad u syiem, ki Myntri bad ka Hima kin pyrkhat kumno ban leh ia kane ka kam naka bynta ba ki khun u syiem kin wan phai pat sha la ka ing bad sha la u kpa bad ka Hima bad u phukir u la shu jah noh tang mar iadep iathuh ia ka jingjia ha ka Hima u Syiem

U syiem u la phah shaw ia ka Mahadei samla bad hukum ban pynsum pynsleh bad pynphong ki jain ba thymmai bad kiba kordor bad u la pan map na ka ia ki jingleh bauit jong u ia ka bad u la kylli, balei ba ka khlem iathuh ia ki jingshisha, te kala iathuh ba kita ki lai Mahadei ki la byrngem ia ka bad teh ia ki khmat jong ka da ka jain bad ki ong hana bym ju bit peit haba kha khyllung, nga la ioh sngew ia ka jingiam, hynrei ynda loit ia ki jingteh jong ka jain nga la sngewphylla ba nga la kha pynban da ka lyngknot, u Mawpyllon bad u Mawbyrsiew.

U syiem u la phah wad ia ki tymmen bad u la shem ba ki dang im bad u syiem u la kylli la u la ri ia ki khyllung lainghut kiba kila shu ioh khar ei napoh wah ki ruh kila iathuh ia kane ka jingshisha bad ha kita ki snem mynta la kum ba khadsan snem kila jah na ing bad ngim tip shuh la ki im ne ki la iap namar ym don u briew ne u mrad ki ban pynsakhi ia kane, namar ba kat ba ngi la leit trei jingtrei baroh lai ngut kila jah, khlem tip shano *kibet u syiem u la phah ktien da u nongkit ktien syiem sha ka Hima kaba don kita ki khynnah bad phah ia ki ba kin wan sha*

iing, bad kila khreh mardor, u syiem bad ka lyngknot bad ki para bad ki ki jei ki kha ruh kyndum jong u haba ka riam syiem kila mih ban leit sha ka Hima u kpa jong ki bad ki la leit wad ia ki tymmen bad shem ba ki la leit sha ing u syiem. Kumta kila pynbeit ia ka lyntri ban leit beit sha ing syiem bad u syiem bad ka Hima ki dang ia long Dorbar bad la pdiang ia ki ha Dorbar bad ki laingut kila iadep leg ieit ia la u kpa bad ia ka kmie ki la piam ia iam artad Ka Hima ka la rai da kawei ka jingmut ban pyniap noh ia ki lai Mahadei hynrei kine ki khynnah kim shah bad kila ong ba ka kmie bad ma ki kila map ia ki namar kane ka long tang ka jingleh bieit jong ki ai ba kin iasah ryngkat namar ki ruh ki dei ki kmie jongngi naduh mynta kum ba ki la pan map ba ki la leh bieit bad bishni bym dei ia la ka para bad mynta pat ngi la mih ban ka Hima ki nongioh pateng ia u kpa jongngi u syiem ka Hima ruh ki ia map ia ki.

Ka Dorbar kala wai da kaba u syiem u la iathuh ba kat kane ka jingkmen te to pynjari kylleng ka Hima bad naduh u mraw haduh uba laitluid bad naduh ki myntri haduh ka bar ri ba ki dei ban wan ha ka jing khawai kaba u syiem un khreh ia baroh kawei ka Hima Kumta kala long ka jingkhawai bah ka bam put julong mynno mynno ha ka Hima u syiem Te ki la mih ki jingleh kmen lai phew jaid, kila tem ka ksing ka nakra, kila kih ki shat kynthei, shad shynrang bad ki jingleh tamasa kiba uwei pa uwei u nongshong shnong kila sngewkmen eh namar ba ki khun u syiem shisien la ong ba ki dei ki dieng, ki maw pynban ki dei da ki khun syiem bashisha, kane ka jingbam jingdih kala neh shitaiew bad la pynphong pansngiat ksiar ban long syiem ia u Mawpyllon bad ia u mawbyrsiew

Ka hymmen ka bad u kynum kila leit phai ban shynshar ha la ka jong ka Hima Kumta ki ta ki tymmen matlah ruh kila sah ha ka ing syiem haduh ba kin da iap. Ynda u syiem u la iap kine baroh shipara ki la synshar ia ka Hima ha ka jingsuk bad ka Hok bad ki la leh bad summar ia kita ki Mahadei haduh ba kin da khlad na kane ka pyrthei

KI UMMAT PAILA

Don kawei ka shnong kaba don harud jong kawei ka wah kaba heh Ha kata ka shnong la don uwei u nongkhaii uba riewspah bad ia uba la sien u syndakor u ju leit ju wan barabor da ka lieng palwar kaba u la phah shna khnang ban suk ka iaid ka ieng bad ka khaii pateng, une u briew ula don arngut ki khun shynrang ia uba nyngkong u la kyrteng u sib bad ia u ba ar pat u la kyrteng u Boson Kine baroh shipara ki long kiba ia leit katta katta kum kawei ka mynsiem u kpa jong ki u la ri ia ki uwei u Moina bad une u Moina u la long uba ieit katta ia kine ki khynnah, bad ki ruh ki ieit eh ia u. U ne u Moina u la long uba nong him kren bha bad u ju sngewbha eh ban khot ia ki, "Ko sib, ko Boson" ai jingbam ia nga " U kpa jong ki u la phah ia ki sha ka skul rit kaba don hangta ha shnong man ka step tang mar iashai u Moina u la khot kyrsiew thiah ia u sib bad ia U Boson ba kin ioh ban dih ban bam bad khreh ka kot ka sla shuwa ban leit skul bad ban khreh ban leit skul. U kpa jong ki u la sngew tynnad shibun eh ia u Moina u ba la leh ia kane ka kam man ka step bad ma u ruh u khie dang step bad iaidkai ha ka kper syntiew kaba itynnad kaba u la khreh ia la ka ing. Hynrei haba ki mar jingkhaii kila kut noh une u syndakor u la khreh ban leit jingleit sha ka ri kaba jngai bad u la iathuh ha ka lok bad ki khun ba ha kane ka kynti un jah slem slem. kumta ula khot ia ka Dhai kaba sumar ia ki khun jong u bad u ong ha ka ba kan sumar bha ia ki khynnah bad ba kan peit ba ki dei ban biang ka bam ka dih bad phong ki jain kiba bha bad basyaid. U la kren ha u Moina ba ma u ruh un khroh un kyntu ia u sib bad u Boson ba ki dei ban leit skul bha bad leh tipsngi barabor. Bad khatduh u la kren ia ka kmie u sib ba kan sumar bha ia ki khun bad ba kan peit ia ka jingdie jingthew bad leh ia baroh ki jingdonkam jong ka ing Bad nangta u sa mih ban leit jingleit ryngkat bad la ki jong ki shakri bad ki maji de, une syndakor u la leit sha jngai bak ban thied bad khaii bad ki bun ki jingkhaii na kawei ka Nongbah sharawei pat.

U sib bad u Boson man ka sngi ki leit skul bad u Moina bad ka Dhai ki pynkynmaw ban leh katkum ba u kpa jong ki u la bthah ia ki. Hynrei la don uwei u Potwar uba wankai shapoh shnong poh thaw kata ha ka por mynstep bad ynda shiteng sngi ka lok jong u syndakor kala iap mat ia u bad kumta kala sdang ka jing ia ieit jong ki ka bym tip briew tip blei shuh U Moina uba iohi ia kane ka jingwan jingleit jong u potwar u la kren pharsi lai phew jaid bad ha kawei ka sngi u la iathuh ha u sib bad Boson, hynreinamar ba ki dangrit kim bna ia ka bneng ka khyndew, u Moina u la ipher shibun ia kane bad u iathuh wat ha ki nongleit nongwan sha ka ing u syndakor, kane kala pyndik bad thud shibun ia ka jingiaieit jong ki. Une u potwar u la ong ha ka lada ka ieit dashisha ia u te to ngin ia ot doh ia u Moina bad ban shet ia u ha ki musla kiba bang bad kala iathuh ba ka ieit eh tang ia u bad ban ot ia u Moina ym don jingeh eiei bad kumta kala ot bad shet ia u bad ia u dohnud jong u pat kala ai bam ha u potwar bad ynda wan bam ja step ki khynnah pat ki bam la ka bam ia ka doh u Moina namar ba kim tip satia ia kata namar ba ki la thngan eh kila rung kyrkieh ha ing bad ban bam ja la ka bam khlem ap ban da khat ka dhai ne mano mano hynrei kim shem satia ia u moina hynrei tang ka ruh piegnjra bad ka kmie pat kala iathuh ba u Moina u la lait bad her bak sha khlaw, te kila iam pang nud ia u bym tip briew shuh.

Ki sngi jong ka jingia ieit jong kine ki arngut ka nang iaid bad une u potwar u la ong pat ia ka ba lada ka ieit shisha shisha te kan phah ot doh ia ki khun bad wanrah tang ia ki dohnud jong ki ba un ioh ban bam ia kane ruh ka ong ba kan eh aiu haba ka jingieit jong ka ia u kala ngam haduh pdeng u dohnud jaduika. Te kumta kala khot ia uwei u nongot doh ba un leit ot ia ki khun jong ka baroh arngut bad ban wanrah tang ia ki dohnud jong ki. Ka dhai kala iohsngew ia kane ka jingbthah bad kumta baroh shimiet ka khlem thiah kala khreh ki jingbam shi tukri bad shuwa ban shai ka la leit iakynduh ia uta u Nongshohdoh briew bad kyrpad ia u ba kan ai artylli ki ksew ba un ot ha ka jaka u sib

bad u Boson bad pyllait im ia ki khynnah ai ki poi kat ba poi tang ban lait na kane ka kmie ba runar sat bad ba un wanrahia ki artylli ki dohnud ksew ba un bam uta u potwar Te da kaba ma ka ruh kala aibun eh ka bainong ia u bad ma u ruh u la kohnguh Kumta shuwa ban imat uta u nongot doh u la shim ia u sib bad u Boson bad mih bran da iing, kane ka Dhai pat kala mih na ing bad kita ki ksew bad kata ka tukri ba dap da ki jingbam Bad ha shiteng lynti ka la ai ia kata ka tukri bad ia kita ki ksew ha u jolad bad kala wan phai noh sha la ing shuwa ba kata ka kmie u sib kan khie na bathiah

Une u Jolad u la iathuh ha u sib bad Boson ia kaei ba u dei ban leh bad sngew synei naka bynta jong ki, ynda kila poi ha kawei ka khlaw bah, u la pyllait ia ki bad u da kyrkhu ia ki ba kin da poi biang hala iing bad u la ai rah ia kata ka tukri ha kiba kin bam da ki kpu haba ki thngan. Kumta kila iaid la ka lynti bad u Jolad u la ot ia kita ki ksew bad u la leit rah ia ki dohnud jong ki sha ka bad kila iashet bad ai ha u potwar ban bam ia ki bad naduh kata kila iapoikha

Kine ki khynnah ki la iaid la ka lynti bad kila sahmiet kat haba lap miet ki dang sngew shngain haba ka jingbam ka dangsah bad ynda ha kawei ka janmiet u sib u la ong ia u Boson ba ka jingbam te la lut ngim tip shuh kumno ngin im. Te ha kata ka janmiet kila iashong halor uwei u maw uba heh bad ki la ia iam baroh arngut u Boson u la ong ha u hynmen ba u thngan eh, hynrei ym don eiei yn leh kumno hangta hangta la wan mih kawei ka sim kaba heh kala iohi ba ki ia iam kala kylli balei bad kaei ka jingjia jong kita ki ruh kila iathuh ia ki jingjia baroh Kumta ka la ong, "Ngandon eiei ban ai iaphi hynrei ngan ai iala ka jingim naka bynta jongphi peit shane, khie mynta sliew ka ding" bad ki la kohnguh ia ka bad kila sliew ka ding bad tang shu meh bha kala ong pat, "Uno uno napdeng jongphi uba bam ia ka khlieh jongnga un leit long syiem bad uno uno uba bam ia ka tdong jongnga un nym hap ummat ha ba u iam hynrei ki paila kin kyrsoi na ki khmat jong u bad lada sliang um, ka um ka don

shaphang sepngi." mar kumta kala thung khongpong hapoh ding bad kila sngewsynei ia ka hynrei katkum ka jingong jong ka kila dei ban bam bad ban pynim ialade hangta hapdeng khlaw bah khlawsan. U sib ula tyrwa ha u Boson, "Mano ban bam ia ka khlieh bad mano ban bam ia ka tdong" U Boson ula ong, "Ai hanga ia ka tdong bad bam maphi ia ka khlieh. Te kumta kila bam ia kata ka sim haduh ba kin da kdang bad kumta ki ieit thiah ladot kynjat shai bad mih ka sngi, u Boson u la ong ha u hymmen jong u ba u sliang um eh, u sib ula ong ba un leit wad um na shaphang sepngi bad u la ong ba lada jia kumno, sa bud ia ki dienjat jong u bad lym kumta un wan kloi U sib u la jah jar na la u para ban leit tong um ia u ban dih, ynda u la poi ha kawei ka wah ula kyndup da ki kti ban dih bad ynda u la dep u la sdang ban tong um iala u para bad hamar kata ka por la wan mih uwei u Hati bad u la kem niat ia u bad u la kyntiew halor ka met bad u la rah bak ia u U Boson u la ap slem ia la u hynmen bad u la sngew khuslai balei ba um wan la katta ruh te u la mih ban buddien ia ki dien jat jong u bad kumta u la poi ha kata ka juh ka wah bad u la dih ia ka um bad nangta u la iohi pynban da ki dienjat Hati bad kumta u la iam paid dohnud dohnam bad ki paila kila hap na ki khmat jong u namar ba u mut u hati u la pyniap ia u. Katba u dang iam la don hajan hangta ki nong pom khah bad haba kila iohsngew ia kata ka jingiam kila iapynbud ban leit shata bad kila shem ia uta u khynnah rit uba iam bad hap da ki paila. Kila iaklet ia u khah bad kila iakhar ia ki paila bad ki la iarah ia u sha la ki jong ki iing rit bad kila shoh la bom ia u mah ka step tang ba un iam bad khar ia ki paila ban ioh kynshew spah ialade, bad tang shipor kila ong ki briew kiba riewspah eh ha kata ka hima. Kumne u Boson ula pyllut ia la ka por da kaba ai paila ia kita ki nong pom khah, u la ring raikhoh bad um iman longbriew man briew, nalor kata um ju ioh jingban kaba kdang ne um ju ioh wat tang ban ialekhai namar ba ki teh ia u da u kynjri, ki tieng ioh ba u phet. U Hati uba rah ia u sib pat u dei u jong uwei u syiem na kawei ka Hima uba iaid kylleng ban wad kurim ia ka khun marwei jong u bad uta u Hati haba u tang

shu iohi ia u sib ba u wan harud wah bad katta ka shap bad main syiem ka don ha u u la ngam thiaw napoh um bad u la leit bat khak naka kjat bad nangta buh ia u halor ka met. Bad kumta u la jngi ia ki wah bah bad poi shaduh kata ka Hima bad sa pynshong kurim bad ka khun syiem Te u la im suk imsain ha ka burom ka kyrdan, hynrei kawei ka jingsngew sih kaba la pynsuh jer ia ki jingmut jingpyrkhat jong u ka long ba u para jong u u dang im ne u la iap namar ba u iehnoh sliang um ia u ha kata kalawbah.

Ki sngi ki por ban wan u syndakor kila dei ba un wan bad ka jing wan jong u ka hap iaid lyngba na ka shnong jong u khun jong u uba la don ha ing syiem ha kata ka Hima. Bad kumta ka lieng jong u ka kiew arted sha jan kata ka Nongbah bad hamar pyrshah ka sahkut ym lait shuh la leh kumno kumno ruh ym lah. Te u la phah peit ha ki gonok ki nong khmieh jadu bad kila iathuh ia u ba ka lieng jong u kan nym lah lait lymda u leit kren bad u khun jong u, Kane ka la pynlungngoh shikatdei eh ia u namar ba u la ieh ia ki khun sha shnong. Namar ba ka lieng kam lait ki la leit ban wad ia u khun jong u bad ha kaba khatduh u la lap ia u sib ha ing syiem ba u da long u pyrsa kurim u syiem bad u long u nong ioh pateng ka Hima u syiem u la sngewbha shikatdei eh ban iohi bad iashem markhmat bad la u jong u Bewai, u syiem u la pyllong ka jing khawai bad leh kmen ia kane ka jingiashem. U syndakor u la kylli tohkit na u sib ia kiei kiei baroh bad haba u la tip ba u Boson u sah ha rikhlaw, u la sngewsih shikatdei eh ia kane bad u dang kyrmen skhem ba un sa iakynduh iala u jong u khun. Bad ynda ladep kiei kiei baroh ki jingiapynbeit bad u Bewai u Syndakor u la iathuh ba un hap leit noh kyrkieh sha la shnong bad u sib bad ka khun syiem ruh kila ia leit ryngkat. Te ki la mih nangta da ka jing sngewdiaw ia ki jingjia basniew ki ba u la iohsngew na u sib. Kumta mih bak bad ki maji ki la kieng tyngeh ia ka lieng kila dei iaid na ka lyngba ka jaka ba don u Boson bad ka lieng kala sahngeh biang kan lah iaid te ynda la peit ki gonok ki la iathuh ba u khun jong u don ha kata ka jaka

bad ynda kila wad ki la shem ba la teh da u kynjri bad u la raikhoh Kat ka nap, ki nongpom khah kila sheptieng haba u syndakor u la iathuh ba ki lehbein ia u khun jong u. Kila pan map bad iathuh ba u iam harud wah bad ki shu ri ei bad ym don dawa ia u bad dei tang ma u kein uba la dawa mynta. U kpa bad u sib kila doh la dait ia u bad u kpa u la ong ia u shakri ban pynsum pynsleh bad ban pynphong ki jain ba itynnad bad ban iohi pat ia ka dur jong u namar u la iong bad tyngit bym lah batai shuh. Kumta ki la ia sngewbha pat. Da ka jingkyrkieh kila king bak bak ka kaba khatduh kila poi sha la ka jong ka shnong. U syndakor u la buhrieh ia u sib bad ia u Boson hapoh lieng bad u la hukum ia ki shakri ban sei ia ki tiar bad mar khaii jong u bad ban leit buh ia ki sha ing, kumta u la leit sha iing bad shem ia ka lok jong u ba ka wanshaw na phyllaw bad ka iathuh ba ka sngewsih ban iathuh ba u sib bad u Boson kila iap na ka jingpang naduh ba u tang shu mih na iing kumba artaiew eiei, u la kylli pat ia u Moina bad kala iathuh ba u la lait napoh ka ruh la kham slem. Ynda u la phah shaw ia u sib bad ka khun syiem bad ia u Boson ba kin wan bad haba ki tang shu rung, ka kmie ka khlem nang ang wat tang shikyntien bad kumta u la pyntip ha ka shnong ia kane ka kam sniew jong ka bad ka shnong kala rai ban pyniap ia ki baroh arngut lem ia u Potwar ba u la wat ia kata ka kam klim ban bam u khla bad shoh u pyrthad. U potwar tang shu iohsngew ba wan u syndakor u la phet na shnong bad harud nong u la leit rieh bad thep ialade hapoh jong uwei u dieng uba pei thliew, katba u paitbah ka shnong u dang wad, kila shem ia u hangta bad kila ong sei ia u haram bad u nongpyntngit ia ka kur ka jaid bad wanrah ia ka jing tim ia ka shnong ka thaw bad ia ka hima sima. Kumta ia ki baroh arngut kila bret im im ia ki hapoh kawei ka thliew kaba jylliew bad poi ym pat poi kila iap ha shiteng thliew. U kpa bad u Boson kila sah ha kata ka shnong hynrei u sib u la hap leit noh bad ka khun syiem sha la ka hima ban shong suk shongsain bad shynhar ia ka hima da ka jingstad bad ka bor ha ka hok bad jingshisha.

U NONGHIKAI BAD U KHYNNAH SKUL

Hapoh jong kawei ka duriaw u Ramhah u la thaw ka iing jadu jong u bad ha kata ka ing u la pyniap bad bam bun bun ngut ki briew la ki barit ne ba khraw ne wat ia bun ngut ki syiem Ha kaweika por u la leit leh mynleh ban long nonghikai ha kawei ka Hima bad hangta u la mut ba shisien ka sngi un sa ioh shisien ioh baroh ki khynnah ban bam Uta u Ramhah u la leit ialam katto katne ki khynnah bad kumjuh ia uta uwei u khynnah skul uba kyrteng u Buiam, une u khynnah u long uba stad bad sianti shibun. Te ynda poi harud duriaw uta u Ramhah ula phah khapbrip ia ki khynnah baroh bad une u Buiam u peit rit ki khmat bad u tip ba une u nonghikai jong u un leh eiei u Ramhah ula tied ia ka duriaw da u diengduh jong u bad mar kumta baroh kila poi sha kata ka ing bad ka ing kala plie wang bad khang biang ki khynnah kila sngewkmen ban poi hapoh um ha kata ka jaka, hynrei une u Buiam u la iaidkai kylleng katba ha ka ing te u shang u la leit lap ia ki shieng briew ba kawei ka kamra te u la sngewthuh ha lade ba une u nonghikai um dei satia u Nonghikai bashisha jong ki. Bad shuwa ban wan noh ynda la dep kam u Ramhah ula ong pat ba kin khap briep pat bad u la leh kumjuh bad kila poi ha ryngkew bad don katto katne kila jah noh ha duriaw namar ba u la bam doh ia ki. Hynrei u Buiam ula ioh bun jaid ki jingstad na u Ramhah bad ha kawei ka sngi u Ramhah u la mut ban bam doh ia baroh ki khynnah skul jong u bad u la leitrah ia ki baroh shapoh ka ing ha Duriaw bad u la leh kumjuh kum ba mynshuwa bad set ia ki baroh hangta, nangta u la mih noh bran na kata ka iing. U Buiam u bym ju khap brip mynno mynno ruh bad iohi baroh katba u Ramhah u leh. Te ula iathuh ha ki khynnah baroh ba um dei u nonghikai ba shisha hynrei u dei u Ramhah bad mynta u la set iangi hangne ban ioh bam doh ia ngi, baroh kila ia iam shaw bad kala long ka jinglynniar kaba khraw bad ha kiwei pat ki kamra jong ka ing ruh don bun bah ki briew kiba la shah set patok. Te u Buiam ula pyllait ia ki baroh bad u la plie ia kata ka ing bad mih baroh bad u la plie ia kata ka iing bad mih baroh

khlem sah briew shuh hynrei satang ki shieng briew suda. Bad baroh kila khublei sngewnguh ia u Buiam bad leit noh sha la ki ing ki ing ban iathuh ha la ki kmie ki kpa bad kiba ha ing jong ki. Ynda u Ramhah u la wan phai na kaba leit jingleit u la shem ba u shabi jadu bad tang kata ka ing u diengduh jong u ruh ula jah bad u la tip ba dei tang u Buiam uba tip ia ki jingstad jong u. U Buiam ruh da ki jingstad kiba u la ioh ula kut jingmut halade ba u dei ban pyniap ia u la kumno kumno namar u shangmakia ban bam ia ki thei bhabriew bad ia ki Rang samla jong kita ki shnong.

U Buiam u la don tang ka kmierad namar ba ki kmie ki kpa jong u ki long kiba duk bad kila iap la kham slem. Kumta u Buiam bad ka kmie rad un uki inshitom shibun shuwa ba un ioh jingstad na u Ramhah, ka jingduh jong ki ka long kat haduh bym ju ioh ja arsngi laisngi bad bam da ki pathaw, kait ne da ki kynja jhur kiba katei ka tymmen kala kheit na khlaw, kim ju ioh doh ban bam ne dohkha ne wat tang ia i ktung Te naduh ba u Buiam ula sdang samla u la bylla bad kithia shibun ia la ka kmierad. Ha kawei ka por u Buiam u la ong ia ka kmiesrad ba un kylla syiar bad lada haba ka die kam bit ban ai ia u isai teh ha u nongthied da lei lei ruh ho Kumta u la kylla syiar bad ka kmierad ka la leit rah sha hat ban die ia u. U Ramhah u tang shu iohi ia u syiar namar ba u la tip ia kiei kiei baroh ki buit sianti u Buiam la leit pan dor bad thied ia u bad ha ka por ba unrah ka tymmen kam ai satia ia u ksai teh bad kumta kala jia ka jingiania iamai ha iew hapdeng jong ki bad ka tymmen kala pyneh haduh kaba kut ka khlem ai ia u ksai bad u Ramhah u la teh da la u jong bad tang ha shiteng lynti u siar ula jah na ka kti jong u bad u Buiam ula wan poi biang sha ing, u la sum u la sleh u la bam la dih bad thiah jai baroh shimiet dang step u la khie bad leit bylla kum ba ju leh. U Ramhahpat u la buhnud sia ia u ba la kumno kumno u dei ban pyniap noh ia u lym kumta u Buiam un sa trei ia u kawei ka sngi. U la wad man ki lad bad um ju iakynduh ia u Buiam namar ba u Buiam u tip na u diengduh bad sabi jadu hangno u Ramhah u don. Ha uwei pat u bnai kaba dei ka sngi hat u Buiam

u la ong ia ka kmierad ba ha kane ka sien un kylla blang bad ha kaba die ia u kam bit da lei ba kan ai ai u 'sai teh ha u nongthied. Kumta u la kylla blang u la heh bad sngaid tam hapoh jong ka hat Kala thad dor kaba rem bha bad ym don bawah ban iapan dor namar u la heh bad rem dor palat. Te ynda janmiet la wanmih uta u Ramhah bad u tang shu tip ia ka dor ula sei ia ki pisa bad u la ai ha ka shuwa ba unrah kam ia u ksai da lei lei ruh em bad u Ramhah ula teh da la u jong bad u ring bad patan ia u bad ka kren ka khana artad ha lynti hynrei hamar shiteng lynti ula jah noh bad kane kala pynkthang bad shitom jingmut shibun ia u. Bad naduh kata lada kata ka tymmen kan wan die eiei, u la kut jing mut ba un siew dor bad rah da ka bor ia u jingteh jong ka U Buiam ruh u la tip kaei ka ban jia lada ka kmierad jong u kam ai ia u jingteh. Hadien shisnem eiei u Buiam u la kren biang ha ka kmierad jong u ba ha kane ka kyntu un kylla kulai bad u la mahan ia ka kumjuh kumba mynshuwa ba kan sumar ia u lakam ba kam bit ban ai ha u nongthied. Ka tymmen ka la teh ia u da u la kam bad kala ring ia u shaduh hat bad ha kata ka tymmen kala teh ia u da u lakam bad ka la ring ia u shaduh hat bad ha kata ka sngi u Ramhah u wan pat haka por shiteng sngi bad u tang shu iohi ba u kylla kulai u la sngewkmen ba dei ha kane ka kynti un sa ioh bam doh ia u da kaba suk. U la leit pan dor ia u bad siew ia ki pisa bad mar ia siew u la knieh ia u lakam na ka tymmen bad u la kiew joit halor ka met u kulai bad u la pynmareh bran bran haba u tang shu pynmareh ka tymmen kala sngewsih ba kala klet ia u lakam teh ka la wan phai sha iing, da kaba sngewsih eh bad khlem nangioh thiah ha kata ka miet namar u Buiam u khlem wanpoi. Katba u Ramhah u dang pynher ia u kulai bad u kulai um idon lad shuh ula her beit beit sha ka pukri u syiem hamar ba ka khun u syiem ka dang sum bad kumta u la kylla dohkha nang ksiar u Ramhah pat u la kylla khlieh.

Kumta ka khlieng kala leit swait sha kham jan ka pung bad u Dohkha pat u la ialeh ban rieh ha ka khun syiem bad ka pat kala itynnad eh ia u dohkha nong ksiar kala tong da ka jain

kyrshah bad uta u dohkha u la ngat ha ka jain, hynrei shuwa ba kan kem ia u dohkha na ka jain, ha kata ka por u kylla sahti ksiar kaba itynnad Te kumta kala shim bad deng ia ka ha ka kti jong ka. Bad u ramhaha pat u kylla briew pat, u la leh mynleh ialade kum uwei u briew uba idonburom bad donnam, u la leit sha ing u syiem bad u syiem ula pdiang sngewbha ia u. U la iathuh ha u syiem ba ka khun jong u ka tam ia ka sati jong u na ka bynta katba ka dang wans um na pung u syiem ula khot bad kylli ba kala tam ia ka sahti jong une u riewdonburom. Kala iathuh ha uba ka khlem ioh sati eiei na lynti hynrei kala iathuh ba na u dohkha ba ka tong da ka jain kyrshah uta u dohkha u la kylla sahti ktiesiar pynban, u kpa jong ka u la hedecer ia ka ban kan ainoh la ka long kumno kumno ha ba la don ba dawa ia ka hok jong ki. Te namar ba kala sngew bitar bad ingkhong khait ia u ta u briew kala bret ia ka sahti sha kper Kumta u la kylla tyrso shikatdei eh hapoh kper, Ha ba u Ramhah ula iohi ia kane u ka kylla shibun eh ki paro bad kila puh ia uta u tyrso bad u la puh bun sngi sa ba un lut bad u Buiam pat u la kylla khlieng pom khlieh bad kila pom ia ki paro bad kem ia ki bad bam doh iwei pa iwei Haduh ba kin da lut kumta ki paro kiba iap ki kylla ha ka dur u Ramhah uba heh kat u lum bad kumta u la iap ha kata ka rukom U Buiam u la kylla briew pat bad u la leit phai shala ka jong ka kmierad bad ka ruh kasa suk ka mynsiem haba u la wanphai iep pat

U syiem ynda u la iohi ia kane u la sngewphylla shibun eh ia ki kam u Buiam bad ia ka jingstad ba phylla jong u bad kumta u la phah khot ia u sha ing syiem bad kylli tohkit ba ha kano ka dur ba u la lah ban leh kat kine ki kam jingstad ki ba u la lah ban pyniap wat ia u Ramhah. U Buiam u la iathuh ba uto u Nonghikai u dei u Ramhah bad dei ma u uba la bam duh ia ki briew jong ka Hima jong u Syiem bad u la hikai jingstad ma u ia nga da ki jingbym tip jong u nga la shem ia ki bad da ki buit bad joy slad joy u nga u ble face pyu iap ba u kan u noy shem jay ka Hima jong u syiem bad u la hikai jingstad ma u ia nga da ki jing

bym tip jong u nga la shem ia ki bad da ki buit bad jingstad jong u nga la lah banpyniap ia u u shuwa ba eui ioh tinupia nga bad ban pynjot jong ka Hima jong u syieu.

U syiem u la khot ia ka Dorbar bad buh ha khmat jong ka ia ki kam u Buiam bad ka Dorbar pat kala rai ba kat kine ki kam ba u la leh u dei ban long noh u nongioh pateng jong ka hima bad u dei hok ban shongkurim ia ka khun syiem Kumta la pynkhreh ia ka jingpynhiar synjat jingshong kurim jong ki samla ha ka burom bakhraw. Bad hadien jong ka jingiap u kthaw kurim jong u, u Buiam u la shynshar da ka jingsuk bad ka hok ia kata ka Hima ba khraw

U NONGREP

Ha kawei ka shnong rit la don uwei u nongrep uba duk shibun bah u la don ka lyngkha kaba rit bad u long uba minot shi katdei eh ia la ka kam Ha ka jingminot jong u u la pyndap ia la ka iing na uwei u snemsha uwei pat Ka lok jong u pat ka long kaba smat ba sting bha, ka khie dang step ban pynbiang ka bam ka dih ia u lok bad ynda la dap shiteng sngi ka ju leit rah jingbam ia u bad iarap ia u ban pynkhuid ia ki phlang iap bad ban thang ia ki haduh ban da long sboh barabor ka leit kit eit masi sha lyngkha ban pynlong sboh, da ka nga rukom ki ia trei minot ban bsa ia lade bad ka iing Ha ka hima kaba shong ma u la don uwei u syiem u ba don kawei ka khun kynthei kaba bha briew katta katta bad namar ka jingbha briew jong ka, ka la long ka ba sarong shibun eh bad kam treh ban shong kurim iano iano wat ki khun syiem ha kiwei ki hima kiba la wan phah kylli ia ka bad uno uno u wei pat u Rangbah uba bha briew jong ka hima jong ka Te kumta u kpa bad ki myntri korbari bad ka hima ki la shong da ka Dorbar ban pyrkhat kumno ban leh namar ba ka dei ka khun marwei bad u syiem ruh u la beh sha ka jinglong tymmen. Da ka jing iakut lang ki ia rai ban pynjari sha ka Hima bad ban ai jig tip u kiwei de ki Hima ba jan uba lah ban jop ia ki lai tylli ki jingtynjuh kiba ka khun syiem ka ai ha u ba wan ia lur ia ka te kan sa shong kurim ia u Kane ka long ka jingai jingmut jong ka ha u kpa haba ki la tuklar eh da ka Hima shaphang jong ka. Dei ha kane ka rukom ia pynjari kylleng ban pynbna ia kane ka khubod. Bun ki khun syiem bad kiba khraw ki la wan ban pyrshang hynrei tang ha kawei ka jingpyrshang ki baroh la iap lehnohei ia jing ia Bad ym don ba tip kiei kita ki jingtynjuh namar ym juh shah ban leit ha jan ne wan ban don ha jon ynda jong ka ne hajan iing syiem Don ki rang samla ki kwah ban tip la kiei kita ki jingtynjuh namar kat kiba leit ki iap khlem tip; la bun kiba wan pyrshang namar ka jingbha briew jong ka ka la ring lut ia ki jingmut jingpyrkhat jong ki ioh shong khurion ia kakhen syien. Ka dur bha briew jong ka de la phriang kylleng ka pyrthei, hynrei

kat kiba wan ban pyrshang kim ju wan phai pat. Kane ka jingjia *ka pynsyier bad pyn khynniuh rieh wat ia kito ba don jingmut*

kane ka khubor ka la leit poi ha ki skhor jong uta u nongrep bad ha kawei ka miet u la iathuh ha la ka lok ba u don jingmut ban leit pyrshang namar u ong ba ioh nga long pyrsa u syiem lada dei ka bok, ka nusib jong nga bad phi ruh phin suk ban shong kynjai ha iing syiem, "Phi i u ong ba haduh mynta ngam pat don khun na phi la katta kine ki snem ngi la ia shong ryngkat". Kumta ha kawei ka sngi u la die ia ki masi lur bad da kita ki pisa u rah ia lade bad ai ia ka lok jong u ba kan im ioh ba um wan phai shuh. U la mih na iing ban leit sha iing syiem ban leit pyrshang ia kata ka jingiakop. Ha lynti u la ia kynduh bad ka paimaw (Kadhar) bad u la kem ia ka bad song ha ka jain rit bad u bah ia ka ha la ka tyrpeng bad iaid artad Ha kata ka sngi la jia ba ka sngi ka la shit kyrang eh bad namar ba u dei iaid na ri shyiap kumta u la syep shit bym tip briew shuh, hadien katto katne por u la poi ha kawei ka jri kaba don hangta ha ri shyiap bad u la rieh tygen ialade bad ka lyer ka la beh hir hir bad tang shiphang u la iohthiah lyngai Hangta ha jan la don ka kren bad mar sien iohthiah ka tyngap ka la wan bad ka la pah a_ap a_ap, te u lok jong u ba don ha kata ka kren u la mih uta dei u khaprang uba heh bad u la mih na krem bad u la khap ia u bad u la rah bak shapoh krem, Te une u tyngap pat ba u long u jaid sim uba lulia u la hiar tiap bad ha ita i song bad u la puh bad khlaw ia ka ta ka song te u tympai pat u shu sngap jar bad hadien ka at u tyngap ka poi ha ka shyntur u tympai bad ma u pat u la dait tdam bad u tyngap u la lyniar ap_shi_ap bad u tympai u la byrngem "wan rah noh ia u lok jong nga, lym kumta ngam pyndkut ia ka kjat jong me". Ynda u khapnang u la wan u la shem ba um lah ei ei bad um bance shuh ban ia da ia u kaijuy iap u lok te kham bha ban duh bam doh ia uta u briew. Te u la pynphai pat ia u, uta u nongrep u la kyndit thiah pat bad u la shem hajan la don u khapnang bad u tyngap pat ha ka shyntur u tympai u nongrep u la ong "balei kumne", uta u khap nang u la nguh la dem ia u ban

pyllait noh ia u tyngap bad u tyngap u la kular ban iarap ia u ha ka jingleit jong u bad lada u tympai u pyllait ia u bad haba ki la ia smai, kumta u la pyllait ia u, u tyngap u la iathuh ba ki lai tylli ki jingtynjuh ki long ka bih, ka wait lam ariansgrti ba nep katta har har katta bad u seimiong uban mih na ka khun syiem ha ka miet ka ba lai bad dei da kata ka wait lam un lah ban pyniap ia u. *la ka bih phi dei ban kiar ba ia ka ja ne sien khat kaba nyngkong dei ban ai ha u ksew u ba don hangta bad phin bam ia ka sien* khat kaba ar ia ka wait pat dei ban khyllie ia ka *jingthiah* shuwa ba un thiah namar kata ka wait ka don hapoh jingthiah bad un tang shu thiah kan ot ia u ar lyngkhot bad un iap bad haba ka khun syiem kan wan thiah shiteng synnia un mih u bsein uba heh bad u dei ban sei ia kata ka wait bad pom lai sien pom da ka kamon bad kyndat da ka kadiang bad pom da ka kadiang kyndat pat da ka kamon. Kumne un leh lai sien lai wat. Ynda ki la ia teh kular baroh saw ngut ki la ia pra noh u nongrep bad u Tympai u tyngap bad u khapnang ki ia leit la ka lynti. U nongrep bad u tympai ki la leit bad hap iaid lyngba kawei ka wah bad hangta harud wah u tympai u la ong, "shim uto u diengduh bad ha ka por ba phi pom ia u 'Sein iong da ka waitlam sa kyndat ia u da ka kadiang kata da une u dieng duh bad leh kumta bad diang bad mon. Sngewbha pyllait noh ia nga hangne bad lada jia kano kano ka jing bha ne jingsniew sa wan nam ia nga hangne ngan mih ban iarap ia phi". Te uta u Nongrep u la leh katkum ka jingkyrpad uta u paralok jong u bad shuwa ban ia khlad u la ong, "Para lok baieit nga la long uba iap pynban phi la pynim ia nga bad nga da sngew nguh ia phi shihajar nguh bad leit suk, nga sngewsih ba ngan don ei ei ban ai ia phi nga nang mut ban shu khay ia phi ba phin long tang u nong synran shipor arpor bad nga nang mut ruh ba haba ngan poi ha jong u syiem ngan shu long tang kum uwei na ki nongiap, hynrei to, khublei, leit suk".Na kane ka jingiakhlad ki la ia jaw ummat baroh arngut u nongrep u la iaid sha shiliang ka wah bad u Tympai u la ngam phiaw shapoh um. Ha ka lynti bad unongrep u la iaid u la iohi shibun bad ki briew kiba kham duk ban ia u bad haba u la peit ia ki u la

sngewsynei shi katdei eh, te u la kylli arted lynti hangno ka don ka iing syiem. Kita ki briew ki la sngewlyngngoh da kum ma u ruh un leit ia pyrshang kat ia kata ka kam bad ki la iathuh ha u ba ym ju don uba wan phai ne u ban tip kiei kita ki lai tylli ki jingtynjuh jong ka khun syiem, u la iathuh ba kiba un shu leit ia pyrshang ioh ka nusib jong nga ka iathoh bad ka khun syiem bad ioh don bok ei ruh ban long u pyrsa kurim u syiem nangta u la iaid shaphrang kat ba u dang iaid uwei u myrsiang u la ia kynduh ia u bad u la kyrpad ia u ban nym leit namar u laiathuh ba kat ki ba leit ban shu pyrshang kai ki la iap khlem thoh ne ym don u briew u ban don jingkyrmen lada un tang shu leit kai ban rung hapoh phyllaw u syiem, wat u syiem hi u la duh jingkyrmen ban ioh pyrsa kurim namar ki jingthmu bad jingpyrkhat u syiem ki la dum thliew tliew bad ma u hi ruh um tip ia ka jing rieh bad jingthmu ka dohnud jong ka khun joy u bad um tip hi ruh ha kano ka dur katei ka khun jong u ka pyniap kat ia u briew uba leit ia iapmat ia ka bad u la ong, "ba imat kam kwah ban shong kurim bad dei namar kata ka la leh kat kine kiei kiei kiba la pynma ba pyntieng wat ia ki riew shlur bad riew donnam jong ka Hima ne jong kiwei pat ki hima. U Nongrep u la sdang ban kren, "Phi i um 'Siang nga la die ia ki masi lur bad thew ban poi ha iing u syiem bad la kut jingmut ban pyrshang ia kita ki lai tylli ki jing tynjuh ia kiba kata ka khun syiem runar mynsiem ka la buh ha nga la sngew sniew shibun ban iohsngew ba wat ki riew shar ki la iap lehnohei ha kane ka thma bha briew, nga dei ban pyrshang ngan ym niew wat ia la ka met bad mynsiem." U myrsiang u la kem ktien biang bad ong "ba ka ka ne ka mynsiem shynrang phi don, Koit leit suk, u nongthaw uba la buh ryntieh ia kiei kiei baroh un btin lynti ia phi haduh ba phin da long u syiem jong kadei ka Hima". U nongrep bad u Myrsiang ki la ia khlad bad ki la iaid la ka lynti, te u nongrep u la leit poi ha ka Hima jong uta u syiem bad shiteng meit u la leit shajan iing syiem bad ban peit la u lah ne em ban iohi ei ei bad ha kata ka por u la iohi pynban ia uwei u bsein uba heh bad uba itieng uba iaid sawdong ia ka iing u syiem bad u mawkordor ha la ka jong ka shyntur bad nangta u

la rung biang ha iing bad hadien shiphang la mih ka briew kaba la riam syiem bad ka jingbhabriew jong ka, kaba um ju iohi kynthei mynno mynno ha ka jingim jong u bad kumta u la tip ba dei kata ka kynthei kaba un sa leit ban pyrshang ia kita ki jingtynjuh jong ka bad ha kata ka meit u la leit thiah hapoh u skum kba. Bad dang step u la khie bad u la leit sha iew ban bam ja nangta u la leit sha phyllaw u syiem bad u la iathuh ba u ruh u don jingmut ban pyrshang ia kita ki lai tylli ki jingtynjuh, la ai ia u ban sah ha kawei ka kamra bad ha ka por bam ja miet la khreh bam ia u bad ia ka sien khat ha ba nyngkong u la ai ha u ksew bad u ksew u la iap tang mar ia sma ia ka ja ban bam. Te hadien pat u la bam ia ka ja ka jingtah kat ba u mon haduh ba un da hun bad da kdang bha Te ynda la dei ka por thiah u nongap syiem u la khot ia u bad leit pyni ia u ha kawei ka kamra ka ba ba itynnad katta katta bad haba u tang shu rung u la sngew phylla shi katdei eh ia ka jing pynriam ia ka jingthiah bad ia ka kamra hi baroh kawei. U Syiem u la ioh sngew na ki shakri ba la don uwei u briew uba la wan pyrshang bad u la jop ia ka jingtynjuh ba nyngkong bad mynta ka miet pat u dei ban jop sa ia ki ar tylli ki jingtynjuh kiba kham eh ki ba ym don mano mano ban tip la ki long kiei bad dei tang ka khun syiem ka ba tip ia kane une u nongrep u la shong katto katne ha ka shuki ksiar bad phong jain thiah nangta ula khyllie ia ka jingthiah bad shem ia kata ka wait bad buh ia ka hapoh ka siang khlieh jong u namar ia kauei ka waitlam la buh lypa lyndang ba tang shu buh ia ka met kan ot tukra ia uno uno uba thiah ha ka, u nongrep u la phut uwei u shniuh bad pyn buh halor jong ka bad uta u shniuh u la dkut ar lyngkhot dei haduh katne u la iohi ia ka bor ka jingnep jong ka, nangta u la thiah ha kyndong ka jingthiah bad u khlem thiah tang ba u khaprip ki khmat ka khun ka la wan bad thiah ha syndah jong u bad ka la ioh thiah lyngngai khlem tip briew shuh. Ynda la dap shiteng synnia, ka khmat jong ka ka la nang phyrnai phyrnai bad ha kaba kut la mih u bsien uba heh katta katta bad u Nongrep u la sei ia kata ka witlam bad u la pom da ka syrti waitlam da ka mon bad kyndat pat da uta u diengduh bad une u bsein u la kylla

ar tylli bad ha ba u la pom ia ki lai sien lai wat bad kyndat ha kata ka rukom u u bsein u la iap bad ka snam ka la shlei ha kaba ka kamra bym tip shuh bad ka la dap kata ka met bsein ha baroh kata ka kamra. Bad nangta u la pynieng ia kata ka wait ha khlieh thiah bad thiah ialade haduh ban da shai. Te ka khun syiem ka la kyndit bad ka la sheptieng bym don pyrthei namar haba ka la iohi ia ka snam bad ia uta u bsein ka la mareh sha kamra u kpa bad ka la iathuh ia kiei kiei kiba la jia baroh. Ka iing syiem hi baroh kawei ka la dap da ka jingsngewbha ia ka jingpynbna ba ka khun syiem ka la dei ban shong kurim bad u briew uba la jop ia ka thong jong ka Hima. U syiem u la phah khot ia u Nongrep bad ban kylli ia u ba u dei nangno bad kaei ka kam jong u bad u nongrep u la iathuh ba u dei tang u Nongrep bad u la don ka lok ha la shnong kaba u la shnong. Te kumta u la phah shaw ia ka da ki briew ha ka jingput jing tem bad da u pait u porton bad ka lok jong u ka la sngew lyngngoh ia kane ka jingjia bad la iathuh ha ka ia kiei kiei baroh kiba u lok jong ka u la leh bad ba u syiem u la sngewbha ban phah ia ka ban shong ha iing syiem ryngkat badka khun jong u. Ynda la poi ma ka u Nongrep u la kynmaw ia u Tympai bad u la leit ha kata ka wah bad u la nam ia ka kyrteng jong u bad u Tympai u la mih bad kyrkhu kyrdoh ia u ba un da long uba stad basbun bad ba hok ha ka jingsynshar bishar ia ka Hima bad kumta ki la ia khlad noh. U syiem u la thaw ka jingkhawai ia ka hima bad leh sngewbha ia la ki khun ki hajar bad ka khun syiem wat la ka la don ka jingsngew sarong hynrei mynta kam banse ban kohnguh ia ka ban shong kurim ia u wat la u long tang u nongrep namar dei tang ma u uba la jop ia ki jingtynjuh jong ka, ka la iathuh ha u nongrep "ba naduh ka to ka miet ka ba u la lah ban thiah ha ka jingthiah jong ka ka jingieit ka la kem ia ka dohnud jong ka bad ka la iathuh ruh ba dei uto u bsein uba la ai jingmut ia ka ba lada ka dei ban shong kurim ka dei ban ioh u briew uba lah ban ialeh bad u. Une u bsein u la rung hapoh kpoh jong nga dei ha ba nga dang dih um ha shyngiar mynba nga dang rit bad u la paw ha nga ynda nga la dep shiphew snem ei ei bad man ka teng u mih

bad rung ia nga bad iathuh ba un sa shongkurim ia nga ynda dei ka por Ha ka por ba u mih bad iaid kai slem nga la ju tip briew biang biang tang ba ngan lah ban khyllie ia ki khmat bad bun sien u shait kylla briew bad ia kren bad nga ban iathuh ia ki jingiathuh khana kiba maian kiba ngam ju ioh sngew toi kum ki ta ki jingiathuh khana Bad u la iathuh ba don uwei u khapnang uba shong ha kawei ka lynti kren uba u ap ia ki khyrdop ki khyndai niamra kiba ym pat ju don uno uno u briew uba la ju poi shata bad dei une uba la ap ia ka Hima jong u bad ma u ruh u tip ia kane ka jingshong jong u hapoh kpoh jong nga bad ym ju don koit u briew ne u mrad uba ju tip ia kane bad lada don uno uno u briew uba ju ia kynduh ia u um ju lait na ki traw ba jrong jong u. Kumta u Nongrep u la iathuh "ba dei ma nga uba la ia kynduh bad u khaprang bad u ba la iathuh ia u ia kita ki jing tynjuh jong ka Hima jong u syiem ia kiba u syiem ne kino kino kiwei pat ki briew kin tip lait maphi hi ko Thei bhabriew baieit jong nga". Bad kumta u la kular ia kaba un phah ia u khapnang ban wan ha kata ka jingkhawai, te u tang shu jer ia ka kyrteng jong u bad kumjuh ia u Tympai sa shisien bad ia ka Tyngap baroh bad baroh lai ngut ki la wan kumta kumta bad u syiem bad ka Hima ki la sngew lyngngoh ia ka jingstad jong uta u Rangdajied bad kumta ka Hima, u syiem bad ki paitbah baroh ki la kmen bymtip briew shuh ha kata ka jingkhawai namar ki la ioh u briew uba kham palat na ki riew donnam kiba la iap ha kita ki jingtynjuh Te ynda la dep ki jingkhawai lai miet lai sngi ki khun ki hajar ki la leit phai noh sha la ki jong ki shnong bad ki iing. U nongrep bad ka khun syiem ki la ia shongsuk shong sain ha iing syiem. Ha kawei ka sngi u Nongrep u la leit sha ki nongbylla ban leh ruh ialade kum ma ki bad kita ki nongbylla ba kin iathuh ia u ki la kren kop ia la ki jong ki jong ki jonglong briew man briew, hynrei u nongrep um ju kren ei ei bad ka umne ka iaid man ka sngi bad ha kawei ka sngi ki ta ki nongbylla ki la kylli ia u ba u dei uei bad nangno u wan ban bylla sha kata ka shnong te u nongrep u la iathuh ba u dei u pyrsa kurim u syiem bad baroh ki ki la kynshi bad kren bein ia u ba u pynlehrain bad pynjah burom ia ka khet syiem bad

lada un sei sakhi ka ba biang kin leit mudui ia kane ka kam ha u syiem bad u la khot bad kren ieit shi bun ia ki bad u la iathuh ba u dei tang u nongrep bad dei namar ba ka kam jong u ka long kumta, u la sngew kwah ban mih na iing ban wan trei ia kata ka kam kaba u ju trei namar sngew thait ban shu shong jaipdeh ha iing syiem hynrei ki nongbylla bad u trai ai bylla ki la byrngem ia u bad la shai u dei ban sei ia ka sakhi lym kumta kin pyniap ia u. Kumta la shai u la wan biang sha lyngkha bad trei ryngkat bad ki bad ki la ong ba kin sa pynshitom ia u yn da la jan miet, ynda shiteng sngi ka khun syiem ka la wan rah jingbam ia u ha kata ka jaka ba u trei bad ki nongbylla bad u trai ai kam kim nang ong ei ei shuh haba ki la iohi ba ka khun u syiem ka bym ju mih sha ei sha ei hynrei ha kata ka kynti kam banse ban pynsngewbha ia u lok jong ka namar u nongrep u ong ba ka long ka kamram jong u ban leit peit ia ki briew kiba duk lada ia ki jingeh un lah ban lip sa lah ban shynshar hok ia la u khun u hajar la shai la shisngi. haba u syiem u la hiar ha ki jinglong tymmen ka hima ka la thung syiem ia u nongrep bad kumta u la synshar hok ia ka Hima ryngkat da kaba u ioh ki khun ki kti kynthei bad shynrang ban long ki nongioh pateng ia ka hima u kthaw jong u bad ki la synshar ia kata ka Hima bun pateng

RAMHAH

Ka don kawei ka Hima kaba don u syiem uba don ar ngut ki khun, uwei u shynrang bad kawei pat ka kynthei, bad ka la long kaba bha briew shikatdei eh Ha kawei ka por u syiem u la leit beh mrad na kawei ka khlaw bad ha kata ka khlaw la don uwei u Rakot uba runar shibun eh bad haba u la iohi ba u la wan beh mrad sha kata ka khlaw u la ap dngong na trai kawei ka dieng kaba heh khnang ba un ioh bad ban kem bad pyniap ia u. Te haba u syiem u la poi ha kata ka jaka u Rakot u la pyniap ia u bad u la shim ia ki riam syiem jong u bad u la leh ia lade kum u syiem jong kata ka Hima bad u la shong ha u kulai jong u syiem bad ym don ba tip ia kane ka jing jia hynrei tang u kulai hi U la sah ha kata hima bun snem man ka por u ju mih na iing ban leit shang kylleng ka Hima jong u bad ban bam doh briew. Ka mahadei ki khun syiem kim tip satia ba um dei u syiem ne u kpa jong ki namar u la riam bad leh kum u syiem hi Ki por ki sngi ki leit bad ha kawei ka miet une u Rakot u la ikwah ban bam doh ia ki khun syiem bad u kulai uba ju peit syntiat ia ki bad ha kata ka janmiet u kulai u la khot ia u khun syiem ban iathuh kaei ka ban jia mynta ka miet bad u la iathuh ba une u syiem uba leh kum u kpa jong ki um dei satia u kpa jong ki namar u ong ba ki ju iohsngew barabor ba la ju jah briew na ka Hima jong ki bad dei une kein uba long u Rakot bad uba la ju bam ia ki khun ki hajar bad ha kane ka miet u la thmu ban doh iaphi baroh ar ngut shipara. Bad u la ai jingmut ba ki dei ban khreh noh kumne kumne bad ban phet kat sha ba poi ban pyllait ia la ka jingim lym kumta kin iap lehnohei ha une u Rakot ba runar Kine ki khun syiem ki la ngeit ia kane ka jingbthah u kulai namar u la iathuh ba ia u kpa jong ki la pyniap da une u Rakot bad haba ki peit ia ki dak ki shin la sngew iahap jingmut bad u kulai ba une u syiem um dei u kpa jong ki namar u kpa jongki u leh ieit ia ki shikatdei eh hynrei mynta ym ju ioh shuh kum katao ka jingleh ieit ba mynshuwa. Te kumta ki la khreh bad mih bak na iing bad u kulai u la kit ia ki bran bad her sted katta katta. U

kulai u la iathuh ha ki ba ynda poi ha kawei ka iing bad hangta kin shong jah thait bad u pat un ap ha phyllaw kata hangta bad u la ong ia ki ba un sa ialeh bad u bad lada jia ba nga pan um phin sa ai um, ban dih namar ngan sliang um katta katta bad la da jia ba phim ai pat te nga n iap noh, bad ha ba ngan iap phi ot ia ki kti ki kjat bad buh ha ki myrdoh mar la ka jong ka jong tap da ki shuraw bad ynda la ieh haduh 7 hynniew sngi hynniew meit bad sa khylli ia ki bad phin sa shem ei ei na ki kata ka iing u ong kaba phim don kan leh ei ei hynrei kat ia kaba phi kwah pan bad kin wanrah ia ki jingdonkam jongphi baroh la ka bam ka dih ne ka jingialekhai ne kano kano kaba phi kwah pan Ynda u la dep ki jingiathuh baroh ki la poi ha kata ka iing bad tang mar ia ong plie ka plie bad ka ai kat ia kaba kine ki shipara ki pan ka ei ka ei : tang shu dep ban dep dih ki la thiah noh jar bad khlem kyndit haduh ban da shai Ha kata ka miet u Rakot u la wan poi bad u la ong, "dei ma me pleng uba la nud ban shet shukor ia nga bad ngan bam shuwa ia me te ngan sa bam ia ki" U kulai pat u la ong, "lada ka hok kan shu duh te me lah ban leh kumta, hynrei lada u Blei u dang ieit ia ki khun u kynrad jong nga te men iap ha ka kti jong nga". Mar kumta u Rakot u la kynrup ia u kulai bad ka jingialeh ka long ka ba jur katta katta bad ha ka ba khatduh u Rakot u la pynthiah da lyndang ia u kulai ban khniot na u Ryndang bad ha kata ka por u kulai u la kynj at bor bah ia u Rakot na ka shadem bad u Rakot lah shan shuh u la hap hapoh ka riat bad u la iap artad bad u la long kat u lum. U kulai uba la thiat bad sliang um u la pan um na ki hynrei namar ba ki tieng ki la ioh thiah jar bad ha ka ba khatduh u kulai ruh u la kyllon iap hangta ha phyllaw. Tang shu shai ber kine ki hynnah ki la khongoit na ka jingkhang iit bad ki la iohi ia u Rakot ba u la iap bad peit ia u kulai ruh u la iap, kane ka la pynsngewsih ia ki bad ki la iam briew ia u kulai. Ki la tieh thliew bad tep ia u kulai bad ki la ot ia ki kti bad ki kjat bad buh ia ki iwei pa iwei ha u Byrdoh thymmai nangta pat ki sa tep ia u kulai ha kper, ialade pat ban pynbyrngia ki la ialehkai da ki kot, ialehkai haduh ban da poi kita ki hynniew sngi hynniew miet. Ha ka step kaba dap

phra sngi kine ki khynnah ki la leit peit bad khyllie ia kita ki byrdoh bad ki la shem pynban da ki khun kulai ar tylli bad artylli ki khun ksew baroh ar jaid ki la long kiba itynnad katta katta bad ki la ri ia kine kulai and ksew shisnem tam ki kulai ki la heh bad biang ban kit ia kine ki kheu syiem baroh ar ngut U Hynmen u la ong ia la ka para mynta ka la poi ka por ba ngi dei ban leit phai sha la ka jong ka Hima bad ki khun ki hajar ki la sah khlem syiem namar pa i la khlad la slem bah Baroh arngut ki la kut jingmut ban wanpai noh sha la ka Hima bad ki la ia shong mar uwei u kulai bad ki ksew pat ki la bud mar mar syndah jong ki Ha kane ka jingleit jong ki kim shym la kynmaw shuh ia ka lynti namar u kulai jong ki uba mynshuwa u la iaid bad ialam ia ki ha ka por mynmiet, kumta ki la poi ha kawei pat ka Hima bad kumta ki la shong iing ha shilliang wah mar pyrshah ia kata ka Hima Une u khun Syiem u la iaid kai ia ka lum ka wah bad kumta u la poi ruma ha kawei ka krem bad haba u la rung hangta u la poi pynban ha kawei ka iing dulan kaba itynnad shi katdei eh bad hangta u la ia kynduh bad kawei ka puri kaba bha briew katta katta bad kam kyllait shuh ia u bad ka ong lada um shong kurim ia ka te ka byrngem ban pyniap ia u Une u khun syiem u la kohnguh ia kane bad kumta la pynllong ka jingkhawai ha kaba ki paitbah jong kata ka Hima ki la leh sngewbha bad tang shu dep u la ong ba u dei ban leit phai noh ka para jong u kan ap ia u bad kan lyngngoh shi katdei ba u la jah la kham slem. Te ynda ki mih u ksew jong u u shu iai ap ia u kynrad jong u ha duh ba un da ia shem pat Ka para jong u ruh ka la sngew bha shibun ban ioh para kynthei namar la slem kam ju ia kynduh badno badno. Ki ksew bad ki kulai ki la long ki lok ba ba kongsan jong ki. Une u khun syiem u la ker ia ka iing baroh sawdong da ki tyrpait tlai bad ym don u briew ne u mrad kiba nud ban leit hajan ka iing jong ki namar ba ki ksew ki ap sngi bad miet Ha kawei ka sngi ka para jong u ka la ong ia la u hynmen ba ki tyrsim jong ka ki la jrong eh bad la don kam ban ioh na u napid ba un ot ia ki bad ba un khap ia u shniuh jong u de bad u dei ban leit sha u syiem bad ban kyrpad ia u syiem ba un sngewlem ban ai napid ban leit sha

iing jong u, Te u syiem ruh u la phah sngewbha ia u napid sha iing jong u bad u napid pat haba u tang shu iohi ia kine ki kynthei bhabriew u la shu peit iap ang bad ynda u la dep ot ia ki tyrsim jong ki baroh arngut bad khap ia u shniuh jong u u la phet bad leit iathuh ia kane ha u syiem bad u la ong ia u syiem ba um pat ju iohi kynthei bha briew kiba kum kita kiba don ha ka iing jong uta u samla bad ym ju don hi ruh ki ban palat ia ka jingbhabriew jong ki ha ka hima jong u Bad u la iathuh ruh ba ka iing jong u ka long kaba skhem bad don artylli ki ksew kiba heh la jan kat ki kulai bad don de artylli ki kulat kiba sngaid bad ba itynnad bha Kumta u syiem u la phah syntiat la ka long ne em kaba shisha katkum ba la iathuh da u napid bad ki nong syntiat ki la leit bad na jngai ki la iohi ia kita ki ksew bad ki kulai bad ruh ia kita ki kynthei samla ba bhabriew U syiem u la pyrkhat da bun ki lad kumno ban leh ban ioh ia ki hynrei um lah namar ba kita ki ksew ki long kiba runar eh Te ha kawei ka sngi ka para jong u ne u khun syiem ka la kren biang ha la u hynmen ba yn shu shong kumne te ka bha ban leit pan jingtrei na u syiem khnang ban lait kti lait kjat ei U khun syiem ruh u la ngeit ia kane ka jingai buit ka para jong u bad u la leit sha iing syiem ba pan kam bad u syiem u la sngewbha shibun ba une u khun syiem u la wan hi sha u Ha kawei ka sngi shuwa ba un lutphai na iing u syiem u la ong ia uba u dei ban pynioh lai tylli ki mawkordor hapoh shiphew sngi bad lada um lah u syiem un sa pyniap ia u bad u leit phai sha iing da kaba sngewsih eh bad tang mar ia wan ka para jong u bad kata ka lok jong u ki la ithuh ia ka jingsngewsih ha ka khmat jong u bad um treh ban bam treh dih bad u la shu thiah khop, hynrei ka lok jong u ka la khroh ia u ba un iathuh aiu u syiem u ong ia u kaba la pynkhuslai katne katne, hadien ynda ki la khroh baroh ar ngut u la iathuh ia katei ka jingjia bad ki la ong ia u ba un sum un sleh bad bam bad dih bad thiah hun baroh shimiet la shai ngin sa ia kren namar kane kam dei ka kam ka ba eh than. Kum la shai ka lok jong u ka la iathuh ba un bud ia kane ka wah bad ha kawei ka jaka un shem ba don ka jaka sum ha ri shyiap bad dei hangta kin wan sum ki puri blei bad ia ka ba

nyngkong um dei ban leh ei ei ne wat ia ka ba ar hynrei ia ka ba khatduh katba ka dang phadien ka la kiew ban phong jain bad mar kumta leit par sor bad ban ia ka na u shniuh bad la ka ong kumno kumno ruh um dei ban pyllait hynrei haduh ba kan da smai sa ong ia kaei kaba u kwah kan sa ai ha u. Kumta u la mih na iing bad uwei u ksew bad iaid sted haduh ba kin da poi ia kata ka jaka bad bad u la hukum ia u ksew ban shong hapoh jong kawei ka dieng jri sha jngai bah na kata ka jaka ba ma u pat un leit ban shong ha kawei ka kynton shyiap kaba don hangta ha jan jaka sum , u la buhrieh ia lade khop bad hamar shiteng sngi thik la wan sum ka hynmen ka ba nyngkong bad ka ba ar bad tang mar ia dep pat la wan ka ba khatduh bad haba ka la dep bad mut ban phong jain u la par sor bad kynrup ia ka na u shniuh hynrei ka la ong ha uba un pyllait bad ba un pan kaei ka ba u kwah U la iathuh ba um kwah ei ei hynrei tang lai tylli ki mawkordor ki ba u donkam eh Te ka la iathuh ba hangtai ha mar ba mih kane ka wah bad ha krem un ap ba ha mar ba kyrsoi ka um ka um khriang un tong da ka kti bad un sa ioh ia ki bad ka la ngam phiaw shapoh ramew Uta u khun syiem u la jam bad poi ha tlong jong kata ka wah bad katba dang kyrsoi ka wah ha u lad lad u la tong bad ioh ia kita ki mawkordor bad u la wan rah sha iing bad ha ka sngi kaba shiphew u la leit rah ia ki sha u syiem bad u syiem u la lyngngoh shibun nangno ba u la ioh ia ki Ha ka por ba u jah na iing u syiem u la phah syntiat la u lah ne em ban rung ha iing jong u hynrei ym nud namar uta u ksew uba runar eh Bad ynda haba u la poi bad ai ia ka jingkwah u syiem u napid pat u la ong ia u syiem bad ia une u samla dei ban pyniap lada um lah ban wanrah ia ka snat ksiar ka ban shu sat hi ia ka khun jong u syiem bad lehse kan kham palat ka jing bhabriew ban ia kita ki ar U dei ban wan rah ia kane hapoh hynniew sngi lym kumta jingsaja jong ka jingiap une u samla u la khuslai shikat dei eh balei ba une u syiem u pyn jynjar ha u bad u la kut jingmut ban nym leit shuh sha iing jong u ai kan long katba long. Hynrei haba ka para bad ka lok ki la iohsngew kim don jingsheptieng ei ei namar ba ka tip ba kata ka juh ka

puri ka don ia kaba kum kata ka snad bad ki la ong ia u ba un leit ia kynduh sa shisien ia kata ka puri khatduh Ha kane ka sien u khlem leit rah ksew hynrei u shong da u kulai bad u la pynher ia u bad poi ha kata ka jaka kum ba mynshuwa, kane ka puri khatduh ka rah ia u hapoh ramew bad ka ba long ki iing dulan iing paki bad hangta u la iathuh ia kiei kiei baroh bad bad ka ruh ka la pynbor ia u ba kan shong kurim bad la pyllong ka jingkhawai bad hadien lai sngi ki la ia mih bran da u kulai bad ki la poi sha iing ka para bad ka lok jong u ki la pdiang sngewbha ia ka ruh bad mynta ki la long lai bad ka sa ai ia kata ka snat ha uba um leit rah ia ka ha u syiem na ka bynta ka khun jong u U syiem haba u la iohi ia kane u la ong ba um lah lah ei ei ia u hynrei sa tang kawei ka buit ba un leh ka long ba un shu phah pyniap beit ia u, hynrei ka khun jong u pat ka la ong ba u syiem ne ka Hima kim bit ban leh ia kane hynrei ba u syiem un thoh shithi ha ka kni jong ka uba don ha kawei ka Hima hapoh niamara bad ma u sa leh ia ka ba donkam. Te u syiem u la iahap jingmut ban leh katkum ba ka khun jong u ka ai buit bad ai jingmut, kumta u la thoh ka shithi ha u kynum jong u bad u la ong ba tang shu wan poi une u ba rah ia kane ka shithi u dei ban shu pyniap beit khlem don jing ong ei ei ruh em Te une u samla u la rah ia kane ka shithi bad leit la ka lynti bad ki ksew ki ba bud ia u katba u dang shong ha u kulai bad ki la iaid bad wad ia ka lynti ka ban leit sha poh niamra te ha lynti la ap ka khapnang uba heh bad ki ksew ki mar ia iohi ia u kharnang ki la kynrup ia ki traw jong u mar kawei bad u khapnang u la pan map bad ma u un sa iarap ban leit on lynti ia u Te u bad u kulai ki ksew bad u khapnang ki la rung ha krem bad u syiem pat namar ba u pah ban pyniap jynduh ia u u la hukum ban set noh ia kata ka thliew ba lada jia kumno yn nym bit mih shuh sha ka pyrthei, ynda la poi ha kawei ka khyrdop nar u khaprang u la plie ia u bad u la ong leit beit na kane ka lynti bad u Blei un don ryngkat bad phi bad phin wan rah ia ka khubor ka ba bha lyngba kane ka shithi jongphi ia kaba u syiem py rthei u ai ha u syiem poh niamara. Uta u Napit u la ai buit ia u syiem ba u dei ban phah set ia kata ka lynti ba rung

uta u khun syiem sha niamara khnang ba lada u wan phai ruh un nym lah U syiem u la hukum ban leh katkum ka jingai buit u Napit bad kumta u la leh kat kaba i donkam baroh. Te une u samla u la ia khlad bad u khapnang u kulai bad ki ksew, ki la shong ap ia u ha lyndet jong ka ta ka khyrdop nar. U pat u la iaid la ka lynti ban leit ai ia katei ka shithi ha u syiem niamra uba long u kynum jong u syiem ryngkew U la iaid na kawei ka pyntha bah bad ka sngi ka la shit kyrang eh bad haba u la shit ujlep eh u la shong thait harud kawei ka pukri bad hangta u la samthiah bad thiah lyngngai. Te ka khun syiem ka la dei por ban wan sum ka la iohi ia uba u thiah bad ka kot shithi aiu re kaba ha pla shadem jong u, namar ka jingbha briew jong u, ka la iaid shajan bad ka la iohi bad ka la sei ia ka shithi na ka pla jong u bad ka la pule kumne "kynum baieit, tang shu wan poi une samla ba wan ai ia kane ka shithi ha phi sa khrai noh ia ka khleih jong u", u kynum baieit, hukum na u syiem pyrthei. Te kane ka khynnah ka la khynniuh namar ka la peit, liep liel ia ka khmat jong u bad ka jing ieit ia u ka la kem kumta ka la phah mareh ha ki khynnah jong ka sha iing ban shim ia u kulom sner bad ia ka kot sada bad ka la thoh pat kumne, kynum baieit, tang shu wan poi une u samla sa pynshong kurim bad ka khun jongphi". Khublei u syiem pyrthei Bad ka tang shu dep sum ka la leit sha ing bad leh kum bym tip ei ei. Une u khun syiem u la kyndit thiah ha ka por ba ka sngi ka la nohphai bad sdang ban beh la lyer ba sngew hun shuwa ban sep ka sngi. Bad kumta u la iaid la ka lynti bad shuwa ban dum u la poi sha iing syiem. U syiem u la pdiang ia u bad pule ia ka shithi bad sngewkmen bym tip briew shuh ba u kynum jong u u la phah ia u nongioh pateng ia ka Hima jong u na sla pyrthei, une u syiem niamra um don khun shynrang ne uno uno u briew ha ka Hima jong u ban ia i kop bad ka khun jong u bad kumta u la phah la ki myntri bad Korbari ban iathuh ia kane khubor babha Ka Hima ka la pynbeit ba u ta u nong wan na pyrthei bad ka khun syiem niiamra kin iathoh shong kurim la shai hi bad la pynkhreh shimiet shimiet bad la shai la pyndep ia ka iathoh shongkurim bad pyllong ka khawai dawai kaba khraw

bad ka neh shitaiew kynthih.

U syiem pyrthei bad u Napid ki la mut ba uta u samla un nym wan phai shuh ki la leit hiar thma ia kata ka jaka ba shong kita ki kynthei Hynrei ki ksew kim ai li bad ka jingker ruh kaba skhem bha kum ta ym lah leh ei ei

Une u khun syiem u la sah hangta kum ba shi bnai bad u la iathuh ha ka lok jong u ia kiei kiei ba la jia baroh bad kumno ba u syiem pyrthei u leh ia u Bad u la iathuh ba ka para jong u bad kiwei pat ki para kynthei ki dang ap ia u ha pyrthei Ka lok jong u ka la iathuh ha u kpa jong ka ba ka dei ban leit kai sha pyrthei ryngkat bad u lok jong ka Te ki la ia mih da kaba kmen bad ong ia la u kpa ba kin wan kloi Te ynda ki la poi ha jingkhang pyrthei la shem ba ia kata ka lynti la khang ia kata ka lynti U khapnang u la sei borbah bad u la pong thliew biang bad u la shim ia kita ki maw bah ba set ia ka thliew u la kawang ia ki sha duh ka hima u syiem pyrthei bad ban ki briew kiba iap da ka jingwan hap kita ki maw sha ka Hima u syiem u syiem pat u la sngewthuh ia kata ka bor jong u khun syiem, u la pynkhreh ban leit tan ia u da kaba u aiti ia ka khun jong u ban long ka Mahadei jong u Une u khun syiem u la pdiang ia ka bad ka Hima u kthaw jong u. Kumta la pynkhreh sa kawei ka jingkhawai bah ha kaba baroh saw ngut kit nga jong u ki la don lang U la shynshar ia kata ka hima bad ia ka Hima niamra bad u la leit shimti ia la ka Hima kaba u la ieh baroh shi katta U la don ki khun na baroh ki lok jong u bad u la im suk bha ha ki sngi kiba u la tymmen bad ki khun shynrang jong u ki shynshar ha kitei ki lai hima

KA SHAPNI (PYNGKHA)

Kulong kumah la donuwei u syiem uba khraw ka nam bad ka burom u la don kawei ka khun kynthei marwei Ka Hima jong u ka la dap tang da ka jingsuk jingsain suda naduh u briew haduh u mrad bad ki sim ki la rwai sngewtynnad halor ki dieng kylleng sawdong ka Hima baiar u syiem kynrad. Ka Nongbah ba iphuh iphieng ka la dap da ki syntiew ki skut baroh shi snem shi snem bad la khot ia kata ka nongbah ka nongbah u syiem bakhraw

Ka khun syiem ka la sdang samla bad ka la leit kylleng ka Hima ban shem ia u briew u ban ia dei kyrdan ia ka, hynrei kam lap satia bad ka la wan phai da kaba pyrkhat ba lehse u kpa jong ka bad ka hima kin da pyrkhat ia kane Hynrei u kpa jong ka u la dei ban leit jingleit sha kawei pat ka hima bad shuwa ba un mih u la ong ia la ka khun ba ka kwah aiu ba un wanrah na ka jingleit jong u bad ka khun jong u ka la ong ba ka kwah kawei ka shapni (pyngkha) Te u kpa ynda u la dap kam u la pyrkhat bad tohkit na ki bahraw lah ne em ban ioh ka shapni bad la iathuh hau bad ha kata ka hima don tang kawei ka shapni jong u khun syiem bad kumta u syiem u la leit ia shem bad u syiem bad pan na u ia kata ka shapni bad u syiem ruh da kaba burom ia u u la ai khlem da kylli la un leh aiu. U syiem u la dap da ka jingkmen bad wan phai beit sha la ka Hima bad ai ia ka shapni ha ka khun jong u. Kane ka khun syiem ka la tip ia ka dor jong ka bad kaei ba kane ka shapni kan pynmih u soh ia ka U kpa ne ka Hima kim tip satia ba kane ka dei ka shapni jadu ia kaba kane ka khun syiem la angnud ha ka dohnud jong ka ia u briew uba u Blei hi un ai ia ka khnang ba kan nym long kaba khlem nong hiar pateng ia kata ka Hima ba khraw kaba u kpa jong ka u don tang ma ka ka khun kynthei bad ka hima ruh ka ap dngong ia u briew u ban poi kha bad ka hadien katto katne bnai, ynda ka la lah pynkhreh pynkhrum ia la ka iing ka sem bad ka la sum la sleh ia lade da ki jingiew bih ia ki ba u Rang samla un iap bieit

ngai ynda un wan poi da kaba ka la khreh ka bam ka dih. Ha phyllaw bad barenda ka da siang na ka banat saw stem bad jyrngam bad ha poh iing un ai tang ka banat saw huin. ka da pynbeit de ia ki shukri bad miej Ha ka por ba la dep ki jingpynriam pynbeit ka la ong ha kata kein, ka Dkhai tymmen kaba la iathuh ia ka shapni jadu ba ka dei ban shet ki jingbam kiba bang tam ia kiba kam pat ju shet mynno mynno ruh, khnang ba u Baieit jong ka un ioh ban bam haba un wankai. Shuwa ban sep ka sngi kane ka khun syiem kala peh ia ka shapni laisien laiwat bad markumta u khun syiem u la wan poi haduh phyllaw bad kiew hapoh kamra bad ka khun syiem kala pdiang ia u da ka ba kmen bad ka da ong artad, "map ia nga ban pynshitom iaphi u khun syiem, wat la ngam ju ithuh iaphi, pynban nga kynmaw mutdur iaphi naduh ba phi la ai sngewbha ia kane ka shapni ha i pa. "khublei" u ong u khun syiem, nga la wad ia ka shapni ha ing la bun bnai hynrei ngam shem satia ia ka bad ynda nga la kylli na i Mei ila iathuh pynban ba i pa i la ai sngewbha ha uwei pat u syiem na kawei pat ka Hima bad nga la sngew sammut ba i pa ia la ai pynban ha i pa jongphi". U la ong ba imat U Blei na jrong u la ibit iangi .. ..". I khun syiem i la saw kyrang lain bad i la rkhie ha! ha! u khun syiem u la kyjli iathuh seh sngewbha iei i kyrteng jong phi, khnang ba ngan iathuh ba ia mei" Ka kyrteng jong nga dei ka 'Baphylla', sngewbha seh iathuh ia ka kyrteng jong phi ba ngan lah ban iathuh ha i papa" Bad ka kyrteng jong nga, 'U shain singh'. Ynda la dep ki jingpynithuh baroh arngut ki la dap da ka jingsngew nguh ia U Blei ba ki ithuh ithaw bad tang mar ia iohi baroh ar ngut ka jingieit ka la kem ia ki bad ki sngewphylla bym nang shuh ban batai Bad kumta ki la ia bam ia dih bad u shain singh u la ong ba nga dei ban leit noh namar ba la miet. Kumta ka Baphylla ka la peh ia la ka shapni lai sien lai wat bad u leit poi beit sha iing. U shain Singh u la ieit ia ka Baphylla ym lah batai shuh bad u la iaimut dur bad iathuh ha ka kmie jong u ia ka jingbhabriew bad bha akor jong ka kaba um pat juiohi kano kan ka thei bhabriew kaba kum ma ka bad u la sngew lyngoh la ka dei khun syiem shisha ne dei tang ka puri

blei. Ka Baphylla ruh ka la ieit ia u ka bym kai shuh bad haba u tang shu leit ka khlem iohthiah ioh dem ha kata ka miet ka puson bad iap bieit ia ka main rangdajied jong u shain singh kaba kam ju iohi u briew uba kum ma u ba ka dur bad ka burom. Ki sngi ki nang iaid bad ka jingieit jong kine arngut ka la ngam jylliew eh. Ynda la dap shi bnai ei ei, ka Baphylla ka la peh biang ia ka shapni laisien lai wat bad u shain singh u la wan poi bad ka la pdiang sngewbha ia u, ki la ia phylliew jingieit bym kai shuh bad u shain singh u la iathuh ha ka ba u sang ia u bakhor suloi ioh ba kum hap ne bet ha phyllaw ha ka por ba u wan sha iing jong ka bad ka Baphylla ruh ka la kynmaw dngong kumno ba u la bthah ia ka. Hynrei ynda u la leit noh ha kata ka miet ki don ki briew kiba bashun bad kwah bah leh sngiew ia ka kam kiwei bad shabar pat ki leh kum ba ki sngewbha eh. Don ki samla kynthei ki ba ju ia ieit bad ki kwah ban tip u khun syiem u bam u dih aiu na kaei ba u sngewbha bad kaei kaba um sngewbha Ha kawei ka sngi ynda ia bun khana eh bad ki lok ki jor ka Baphylla ka la kum lait khana ba u sang eh ia u bakhor suloi bad lada jia ba u kum iuh ne ktah un nym im. Te kumta ki nongshun ba rieh ki la ap dngong ia ka por lano u khun syiem ban wan Ka por ba ki ia khlad ka la slem bad ka Baphylla ka la kynmaw eh ia u bad ka la peh ia ka shapni jong ka lai sien lai wat bad u wan poi tiap ha phyllaw bad mar kumta u la ong wow! peh kloi ia nga sha iing, nga la iap bad ka Thei Baphylla ka la mih sha phyllaw ban pyntngen ia u bad u la kyrpad ia ka ba kam leh ia kaba u la ong bad kam banse ka la peh biang ia u sha iing u la poi sha iing bad uta u bakhor suloi u la bam tukra ia ki slajat jong u. La wat ki stad bad ki kabiraj na kylleng hynrei ym don ba lah ban pynjem ia u kummen u u iai ud bad sngew jyjar eh ia kane ka apot kaba hap ha u

Ka Baphylla ka la sngewsih kthang ia la ka jong jingbakla ba lehse dei ki lok jong ka kiba la shet ia ka namar ba shisien ka la iathuh ba u khun syeim um bit bad ang ia u bakhor suloi. Ka jingkhuslai jong ka ka la jan nguid tylli ia ka hynrei ka

la ong ha la ka kmie u Kpa ba kan leit peit ia u khun syiem kumno u long bad kan wan phai noh sha iing tang shu lah ia kynduh bad sumar ia u. Te kumta ka la mih na iing bad harud nong ka la bret noh ia ka riam kynthei bad riam ialade kum u sadhu-pukir. Ka la iaid la ka lynti bun bun sngi lyngba ki law bah law san Ha kawei ka sngi la jia ryngkhat ba ka leit iaid lyngba ka jaka ba don ki khun aiem sikrum pauhi bad ka kmie kam don ha kata ka por ba ka dang leit bad jingbam. Ki khun kata ka sun, ki la ong ba ka long ka ba mynsaw ban wan lap i mei jong ngi bad lada phi kwah ban im sngewbha ot doh na ka lbong jongphi ia ngi mar shi lyngkhot bad kumta ka la sei ia la ka tari bad ka ot bad sah ha ki iwei hadien iwei bad mar kumta ki la eit ia kita ki dak ma ki lbong jong ka bad ki long kum ba ju long bad mar kumta ka kmie sim ka la wan poi bad sngewbha ba ki la leh kloi katta bad ki la iathuh ba dei une u khun syiem uba la ai doh ia ki. Ka Dikram pakhi ka la dap da ki jingsngewnguh bad ka la kylli tohkit la kan leit sha ei Te ka la iathuh ba kam dei u shynrang hynrei ka dei pynban ka kynthei ka khun jong u syiem bad iathuh ha ka ia ki jingshem pap jong ka bad kumta ka Dikrum pakhi ka la ong ba kine ki para kin iarap ban pynkoit ia kata ka jingpang jong u khun syiem bad kin leit ryngkat bad ka bad ban iarap ia ka ha ki jingeh baroh. Ynda ki la ia khublei sngewnugh ki la ia khlad noh bad kita ki khun sim ki her na jrong bad ka pat kaiaid na khyndew Badkatba ka nang iaid ka la ia kynduh ba ki khun khla bad ki ruh ki la ong ban ai doh ia ki lada ka dei ban lait im na ka kmie jong ki. Te ka la kohnguh ia ki bad ai ia ka doh jong ka na ka lbong bad kumne ki la heh bad ki sim ki la eit ia kita ki dak bad ka la dap doh ruh kumne kumne ynda ka khla ka la wan poi ka la sngewphylla ba ki khun jong ka ki la iathuh ha ka ba dei kane hynmen jong ki kaba la ai doh ia ngi bad kitei pat ki sim ki la pyndap biang ia ka doh jong ka. Ka khla ka la dap da ka jingsngewbha bad ka la kylli shano ba kan leit bad kumta ka khun syiem kaba iathuh ia ki jingjia baroh ha ka jingim jong ka bad ka khla ka la ong ba kine ki para jong ka kin iarap ban kit ia ka bad iarap ia katei ka jingshem pap kam jong ka baroh. Te ka

la shong halor jong ki khla mar kylliang bad ki sim pat ki har na jrong Kumne ki la iaid bun sngi bad ha kaba khatduh ai la poi ha kata ka Hima jong u khun syiem, ka la sangeh hangta bad ia kane ka jingwan poi u riew phylla la leit iathuh ha u syiem bad ym don briew ne mrad kiba nud ban leit hajan jong uta u sadhu Ynda ki la sah hangta kham bun sngi, ka Baphylla ka leit ha kawei ka shnong rit bad ia ki para lok jong ka ka iehnoh ha kata ka jaka ba kham jngai ka la kylli tohkit la u khun syiem u dang im bad iathuh ha ka ta ka shnong ba u don bad ym don ba lah ban pynkoit ia ka jingpang jong u

Kane ka khubor ka la leit poi ha ki skhor jong u syiem bad u syiem u la sngew phylla ba u pukir u don 2 tylli ki khla bad artylli ki sim kiba heh Ka long kaba eh ia ki briew ban leit ia shem ia uta u phukir namar kita ki khla bad ki sim. Hynrei hadien 2 sngi uta u pukir u la wan biang hapoh i shnong rit bad la khot sngewbha ia u ban leit peit ia uta u khun syiem ba pang U pukir u la leit poi ha iing syiem bad u la iohi ia uta u samla bad ka jingieit kaba don shapoh ym lah ban sei ia ka shabar namar dei kane ka por ba kan pyni ia la ka jong ka jinglong bha sngur bad ba shisha U la kylli ia ka jingpang bad tang shu dep u la kyrpad ia u syiem ba un ai artylli ki masi bad artylli ki blang bad lashai un wan ha iing syiem bad un buh ha phyllaw artylli ki dabor baheh bha bad kumta u leit noh La shai dang step u la wan phai bad artylli ki sim bad artylli ki khla u la phah ia ki sim ban eit ha ki ta ki ta ki dabor bad u phah u ki briew ki ba khlain banrah ia u nong pay bad ban bud ia kawei ka kjat ban wieh ha kawei ka dabor bad ia kawei ha kawei pat bad mar kumta kumta u khun syiem u la jem bad koit na kata ka jingpang U syiem, u khun jong u bad ka kmie lem bad ka Hima ki la sngew kmen sngewnguh ia u ta u pukir bad la tyrwa shibun ka spah, um treh ei ei ruh em, hynrei u la pan tang ia u dieng duh jong u syiem bad u syiem ruh u la ai sngewbha ia u Bad lashai mynstep dang step u la mih noh na ka ta ka Hima bad wan poi suk ha la ka jong ka Hima U la bthah ia ki sim ia ki khla ba lada u donkam

ia kı, ki dei ban wan namar khlem apot shem da juy eh aiu um nym phah ia ki. Te kı la ia khlad da ka jingpang nud. Ka la aı ıa ki sım mar uwei u blang bad mar uweı u masi ıa kı khla bad kı la ia khlad noh Ka tang shu poi ha ııng ki kmıe ki kpa ki la sngewkmen shibun eh ba ka la wan poi bad ka hı ka la iathuh ba u khun syem u la koit na ka jingpang jong u. Bad la pynkhuıd bha ia ka iing bad phylla u bad ym shah iano iano ruh ban wan kai ha ııng syiem lymda la khot ıa kie haba kı donkam eh.

La slem jlang ka Baphylla bad u Shaın Sıngh ki khlem ia kynduh khamtam naduh ba u la koıt Ka Baphylla ka la pyrkhat ha lade kumno u Shaın Sıngh un sngewsih ıa ka namar ma ka kein ba ka la kum jaw ıa ki symboh ktien kiba kı baroh arngut kı la ıa tang ıa peng. U Shain Sıngh naduh ba u pang u la pyrkhat balei kein ba nga la kum ıathuh ıa kaeı kaei ka barieh ha ka kynthei ka ba tlot kaba long tang ka tyndong shimat Hynreı wat la u shitom u kwah eh ban iohı bad ioh ia ka jingleit ka ba u la ioh ha ka u por ba u dang koit dang khiah U la kynmaw la ka Baphylla ia ka dur ba bhabriew jong ka, ki khmat kıba ka pynshat bad ia ka rukom rkhıe jong ka la kum kita kı purı bleı. Hadıen kine ki jingpyrkhat ba jyllıew jong u u la ud la nam halade lano un dang lah pat ban iashem bad ka. Te ha kane ka por ka Baphylla ka la peh ia la ıa la ka shapni wen-wen-wen u Shaın Singh u la poi tiap ha phyllaw kum ba mynshuwa bad ka la leıt tan ia u bad ka la dem la nguh arti arjat ha un map ia ka ia ka jingbieit jong ka. U Shain Singh u la ong imat phın pynıap ıa nga khlem dei por bad ka jıngıeit jong nga ia phi ka la nang jur wat hapoh ka jingthiah pang jong nga Baphylla, sngewbha klet noh ia ka por ba la leit dei tang ka jıngbieıt jong nga bad ki don pleng ki briew kiba shun ba bishni ia ngi, koit niuma, mano ba la pynkoıt ia phi ? Oh! u la ong ba bun bnaı nga la shu thiah khlem lah khie namar ki kjat baroh artylli ki la sdang pyut bad ym don uno uno u riew stad ha ka hima uba la lah ban pynkoıt ia nga hynrei dei tang uweı u pukir blei uba la wan iaid lynti na ka Hıma jong nga bad uba la sngewbha ban wan iarap ia nga khlem sbai khlem

dor ei ei hynrei tang u dieng duh ia pa, ka bai nong jongu. Te mar kumta ka Baphylla ka la ong map ia nga bad rung hapoh kamra thiah bad sei ia u diengduh, dei une uta u diengduh map, Oh hooid ong u Shain Singh, kumno phi ioh ia na u pukir, kumta ka Baphylla ka la ong dei ma nga kein kaba la wan peit iaphi hynrei phim ithuh ia nga "to tip ba ka jingieit jong nga iaphi ka la pynleh ia nga" Wow! ngam sngewlah pyrkhat ban dei ma phi, u pukir u don 2 tylli ki sim bad artylli ki khla" Hooid kein la kem ktien ka Baphylla, kito ki para jong nga" "Em ngam lah ngeit lehse phi la shu ioh ia u dieng duh na u pukir blei ba u wan poi hangne ha iing syiem"" ong u Shain Singh Em em, dei ma nga ong ka Baphylla bad lada phin ngeit ngan pyni ha phi ia ki ta ki para jong nga bad ka la ai hukum ban wanrah artylli ki blang bad artylli ki masi bad ki la ia leit sharud nong bad ka Baphylla ka la ong, "Ha ka kyrteng ki sim di krun pakhi bad ki khla namar ba nga donkam da wan mynta", te hadien kito katne por la wan mih ki sim bad sa shiphang la wan ki khla, ki sim bad ki khla ki la sngew kmen shi bun ban iohi ia ka khamtam ia uta u khun syiem uba la koit bran na ka jingshitom ki kjat. Ka Baphylla ka la ong, "Kane ka dei ka por ba nga pynithuh ia u khun syiem haphi bad bam kato ka jingbam bad kynmaw ban wan ha ka por ba ngin ia kyntieh kurim, namar ba kan long ka jingkhawai bah ha kata ka sngi kaba khraw ia ngi baroh arngut ki la wan phai noh sha iing, u Shain Singh u la sngewphylla haduh katta katta pleng dei pynban ka baieit jong u kaba la leh ialade kum u pukir namar ka jingieit jong ka ia u Bad ynda la biang ka por u la leit phai sha la iing ban iathuh ha ki kmie ki kpa bad dei ka samla jong u kaba la wan peit bad pynkoit ia u Ki ruh ki la sngewphylla ia ki kam shlur jong ka

Te ka por ka la biang bha kine ki khun syiem kin iapoi kha noh bad kumta na ka liang shynrang la wan sha ka iing kynthei ban pyndep ka jingiateh ktien lyngba uwei u pukir blei na ka muluk jong u shynrang bad la pynbna ha baroh artylli ki Hima ba ka jingkhawai shongkurim kan long sau sngi bad ka la

khot ia ki Dikrumpakhi bad ki khla ban wan ha ki ta ki jingkhawai la pyndep ia kane ka kam bad hadien hynniew sngi, u Shain Singh u la dei ban leit sha la ka hima bad ki khla ki la kit ia ki baroh arngut bad ki sim pat ki la rah ia ki tiar kiba donkam na ka bynta jong ki, Bad ki la ioh khun shynrang bad kynthei bad la shynshar ia ki hima baroh artylli ha ka jingsuk bad jingroi kyrhai ha ki liang baroh.

KA SHIRIENGTHIN

Ha ki por kiba mynhyndai la ju don ki nongkhaii kiba la ju khot ia ki ki syndagor. La don uwei u syndagor uba la tymmen uba don uwei u khun shynrang bad haba u kpa um lag shuh ban leit jingleit ban wan rah mar mata na ki ri ba jingai u la kyntu ia la u khun ba un shim ka spah ka hajar bad ban leit khaii sha ri ki ba jingai kiba u ju leit Une u samla u la khreh ia la ka jong ka jingleit bad la ki jong ki shakri lem bad ki maji ban kieng ia ka lieng jong ki. Katba u dang iaid bun sngi u la poi ha kawei ka kad lieng bad hangta la wan uwei u khynnah rit uba la tyrwa ha u ia u khnai ban thied bad u ruh u la thied bad set ia u hapoh kawei ka ruh Bad u la thied katto katne ki mar bad leit noh sha kawei ka jaka Ha kata kadlieng ruh la wan uwei u briew u la kyrpad ia u ban thied noh ia u weu u ksieh bad u ruh u la thied bad teh ia u da u kynjri Kata ka jaka ruh kam da don shibun ki mar ban thied u la mih ban leit sa sha kawei ka jaka Bad hangne ruh la wan uwei u khynnah samla u la wan turwa die ia ka wei ka khlieng hapoh ka pynjra (ka ruh ri sim) bad ia kane ruh u la thied da kaba sngewbha

Ki maji bad ki shakri jong u ki la sngewlyngoh shibun balei une u kynrad jong ki u shu thied kat ka ba ki briew ki wan tyrwa ha u, namar ba kim nud ong ei ei ki shu ia kren para maki. Ki la pyrkhat ba une u syndagor samla un shu pynsepei ia ka spah jong u kpa jong u Hynrei hadien katto katne sngi ki la leit poi ha kawei ka shnong kaba u la iohsngew ia kata ka jing halla bad kaw-kaw ba jam eh bad u la pynsangeh ia ka lieng bad u la hiar bad bit beit shaphang shata Bad u la kylli, "ka ei phi ialeh hangne" Don na pdeng jong u paitbah ba hangne hapoh krem la rung uwei u bsein u ba heh shibun eh bad ngi la sliew ia ka ding ban pyniap op ia u". Te u la ong," wat leh kumne, shin kine ki pisa khnang ba phin pynim ia u ta u mrad" Te ki paidbah tang shu ioh pisa ki la ia phet baroh bad ma u pat kaba u phylla rung hapoh kata ka krem bad u poi pynban hapoh ka iing dulan paki bad hangta la mih kawei ka tymmen bad ka byrngem ia u ban

pyniap hynrei u khun jong ka pat u la iathuh ha ka kmie bad ba u la pyllait im ia u ba dei une kein uba la pyllait im ia u bad ia ka iing jong ka. Bad ka la kren bad ong, "hep nga sngewsih ba ngam don por shuh ban im ha kane ka pyrthei bad une u khun jong nga un sa ialam iaphi ha u kni Rangbahjong u Bad une u adjakor samla u la ialam ha u kni jong u bad bthah ia u la da u mama rangbah u ong phi kwah aiu sa ong ba phi kwah ia ka shini angthing. Te u ta u kni un la ai ia kata ka sati na u namar u sngew kham kor ka jingim u pyrsa jong u ban ia ka sati. U la bthah ia u ba um bit ban deng ha ka kti kadiang bad lada u leh kumta, kan shu jah rangai kan wan noh sha u u sendjagor.U la khublei ia u bad mih noh na khmat jong u kni jong u. U ta u Adjakor samla u la iathuh ha u ba kane ka sati jadu ka lah ban leh shibun ki kam bad kan pynriew spah ia u Bad ia ka ei kaba u mon bad kwah ban leh kan leh ne trei na ka bynta jong u.

Te kumta u ong ia kita ki Maji ban leit phai noh sha la ing U phah thep ia ki maw bad kiei kiei bad u nam ha ka sati kumta ki kylla ksiar. Katba ki nangiaid u la iohi ia u wei u lum uba itynnad hajan kawei ka shnongrit U la pynsangeh ia ka lieng bad kiew halor u lum bad hangta u la ong bad nam ha ka shiri engthieng ban pynlong ka ing kaba itynnad bad ka lok bad kiei kiei ki jingdonkam baroh ryngkat bad ki shakri shakor ha ka ing jong u, kumta kumta hi ka ing kaba itynnad ka la long bad baroh ki jingdonkam ha katei ka ing lem bad ka kper syntiew ba itynnad. U la shong hangta katto katne snem U Syndagor u la sngew btai ban shu shong ha ing, kumta u la pynbeit ban leit beh mrad sha khlaw bad u la jah kumba lai bnai

Bad ki briew na katei ka shnong rit kiba ju wankai ha ing jong u bad ki ju wan lorni ia ki jingdon jing em jong ki bad ki ia kylli pyrthew ia ka spahbad kiwei kiei kiei ki joy don jong ki na ka lok jong u ba ka laytung ka bad kum iathuh ba u lok jong ka u la ioh ia ka Shiri-engthieng da kaba pyni sarong ha ki. Te kine ki kynthei lorni ki la leit pynthaw thik kum kata ka sati jong ki ka Shiri-engthieng. Ha kawei ka sngi katba ki dang wan kai, ki la kyrpad ia ka ba kan pyni ia kata ka sati jong ki bad ha ka

shikhyllip mat ki la bujli ia kata ka sati bad ai da ka kaba la phah shna da ki, kine ki briew ki tang shu leit rah leio ka shirang iathuh ha ki lok jong ki bad ki la nam ha kata ka sati jadu ban leit rah ia ki sha kawei pat ka jaka, ban thaw ka ing paki-dulan ki lem bad ki shakri-shkor bad kiwei ki jingdon kam baroh bad ki la shong suk shong sain ha kata ka ing kaba thymmai

Bad tang shu wan jingwan u syndagor u la sngewthuh kaei re kaei kaba la jia ia u bad ia ka iing jong u bad u la shim ia kaei shiriangthing ban tynjuh ia ka bor jong kaym don shuh bad hangta u la kylli ia kata ka lok jong u bad kam nang kren shuh. Te u la sngew khuslai sym lah ong shuh bad um lah ban um lah dih bad shuthiah ha jingthiah bad kylla lyngkhoit ialade hangta. Ka khani Kaba la iohi ia ka jingjia ka la ialeh shitom kumno ban lait na kata ka Ruh bad ynda ka la iai dait ia kata ka Ruh bad ha kaba ka la lah ban pynkhein uwei u rot bad ka la mih bad ka dait sa ia ka Ruh jong u ksieh bad kane ruh ka la khein bad ha ka ba khadduh ka la dait ia ka pynjra jong ka khlieng bad baroh lai ngut ki la ia bit na ki jaba set te uba leit her kylleng sawdong ki jaka ban wad bad shem hangno don kata ka iing baphylla hynrei kim lap satia ynda ki la iai wad bun sngi bad bau bnai ki la lap ia kawei ka iing hapoh ka hima u Syiem kaba synriem thik kum kata ka iing jong u kynrad jong ki. Ka khnai ynda la iohsngew ia ka jingiathuh jong ka khlieng ka la ong rah ia nga shata Te ka khlieng ka la kit bak ia ka khnai sha kata ka shnong bad u ksieh pat u la jngi bad leh kai ha kata ka wah kaba don hangta bar ruh katta katne tylla ia doh uba ban pynkdey uba da. Ha kata ka janmiet ki la ia pyrkhat kumno yn leh bad ka khnai ka la ong ba ma ka kan leit ban peit haei don i lad ban rung hapoh iing bad ban iit haei u nongtuh u buh ia ka shiriang in. Te ki la ia hap jingmut bad ka khnai ha kata ka miet ka la wad thliew ban rung hynrei ym lap bad kumta ka hap pongthliew haduh ban da poi hapoh iing. Ynda ka la wad bha ia ka jing buh ia ka shiringthiap ka ia shem ba uta u briew u buh hapoh shyntur ha ka pyrba u thiah bad ka tang shu iohi ia kane ka la wan lathuh ha kine ki lok baroh arngut. U ksieh u la ong ba ka khnai ka dei ban pyrshang

ban leit haduh shyntur jong u bad da ka tdong kan tyrsuh hapoh khmut bad ynda u ia synriah ka sati kan hap sha bar bad mar kumta ka khnai kan kynrup bad phet bran. Te ki la ia hap jingmut ban leh ha kane ka dur bad ha kata ka miet ka khnai ka la ap dngong ba uta u briew un da iohthiah bha bad ynda u la iohthiah lyngai, ka khnai ka la leit hajah shyntur bad tyrsuh ia ka khmut jong u da ka tdong bad uta u briew u kum synriah khak bad blait la mih ka sati shabar bad niat ka khnai ka la kynrup bad rah bran. Ka khnai ka la mih shabar bad leit beit beit sha ka jaka ba don u ksieh bad ka khlieng bad u ksieh u la kylli la ioh ne me, ka khnai pat ka la jubab "Ba ba la leh ma ngi te yn leit shano uto u Bhai". Tang shu shai bes ar ki la kut jingmut ban leit noh sha ka shiew ka ba jn u kyrpad joy ki. Ha ka por ban mih ka khlieng ka la ong ba kan rah ma ka ban kham sted bad ban lap ia u kynrad ha ka por ka ba biang, u ksieh u la ong ngan kham lah ma nga ban rah hynrei u khnai rat ka la ong ngan rah ma nga kein ka ba la leh shitom katne Te ki la ia lap jingmut ban rah ka khnai bad ba um snoh ha ka khlieng ka ba kan her kham stet, bad ki la mih bad her sha ka jaka shnong jong u kynrad jong ki, ynda poi halor ka wah u khnai u kum pynhap noh ia ka satti hapoh wah bad u dohkha uba heh ua la nguit, karak ia ka, kane ka jingjia ka la pynshaiong ngain ia ki baroh lai ngut, u khnai u la iam bad pan map na la ki paralok ia ka jingbakla jong u, haba ka jingsngew kyndit bad jingsngewsih ka la en noh baroh lai ngut ki la duriap wad ia ka, u ksieh u la ngam phiaw hapoh wah bad kem ia ki dohkha kiba ia suba bad tar ia ki snier jong ki ban lap ia ka shiriengthing hynrei ym pat lap satia; ka khlieng ka la her swait ia kata ka wah arsut arted ban lap ksai uno u dohkha uba lah ban nguid ia ka sahti.

Ka khlieng na suin ka iohi ia uwei u dohkha uba iaid suwari ha ki maw roro bad i kum uba dei uta pynban bad u la her sha jan sla um bad pyntip ha u ksieh ia ka jingsuba sniew jong ka ia u ta u dohkha bad mar kumta u ksieh u la leit dait pyndkut ia ka tdong jong u bad mar tang kumta uta u dohkha um lah leh ei ei bad thiah da lyngdang u ksieh u la tar ia u ha ryngkew bad

puid ia ka kpoh jong u bad kloh ia ka nierbah ha ka kpoh jong u bad lap ia ka sahti kumta sa shisien pat ka la wan biang ka jingkmen habaroh lai ngut, u khnai u la ong, "Nga la lait pynhiar mynsiem, lymda dei na ki lok shisha, apot ka ap ia nga". Baroh lai ngut la iahap jingmut ba ka khlieng kan bat bad rah kloi bran sha u kynrad bad tang shiphang por ka khlieng ka la poi ha iing bad shem ba u kynrad u la jan iap tlot hapoh iing. "Kynrad", ka khlieng ka la pyrta bad u la khie naba thiah bad peit pleng dei ka khlieng bad ka shiriangthing hapoh shyntur bad u la pdiang ia ka da ka jing sngewnguh bad jing jaw ummat kmen. "Hangno u ksieh bad ka khnai"? bad mar kumta hi ma ki ruh ki la poi lang shrup Ka khnai ka la balain bad iathuh ia kiei baroh kiba ki la ia shem ha ka lynti iaid ka ba shitom ba sngewsih bad ha kaba khatduh eh katno ba u Blei u la don ryngkat haba ngi ki shakri barit jong phi ngi la hap ban siew ia ki jingbah sbun jong phi u kynrad ba ieit bad ba sbun jong ki

U samla syndagor u la nam ia ka shiriangthing ban wanrah biang ia ka iing bad ia kiei kiei baroh kumta hi ki la long kum ba la kwah da ka sahti Bad hadien shipor u la nam ha ka sahti ban leit rah ia ki baroh sha ka iing ka shnong u Kpa bad da kaba suk ka la leh kum ba la kwah.

U kpa bad ka kmie jong u Syndagor ki la lyngngoh shikatdei eh ia ka spah ba u khun jong ki u la wanrah. Ka ksiar bad bun kiei kiei kiba kordor ki ba kim ju iohi koit ha ka jingim jong ki Ki la I phylla ruh ba u khun jong ki u wanrah ia u Ksieh, ka khnai bad ka khlieng, kiba long kum ki jing pyni pynbyrngia ia ki khynnah ha shnong ha thaw. Ki khynnah shnong ki la wan her ban peit kai ia kine ki mrad bad sim Ka khnai ka la iathuh ba ka sngewnguh shibun eh ia une u kynrad uba la thied ia ka na ki trai kiba la pynshitom ia ki Ka la iathuh ba ki jingjia ha ka jingim baroh ki long barabor ka bym ju poi pyrkhat, hynrei ynda la jia bad lait na ki jingma jingmynsaw, ngi sa tip ba dei tang u Blei u ba pyniaid ia kiei baroh ia ka ban shem bha ha kane ka sla pyrthei.

U kpa la kylli ia la khun da kab ong, "Nga la phah ia phi ban leit khaii hynrei phi wanrah ka spah katne katne, phi khlem wanrah mar ei ei shuh ban die ha kane ka iewduh-iewsan?". Ka kmie pat ka la tam ktien da kaba ong ia u kpa, "balei ba phi dang kwah sa ia kita kiei kiei baroh? Ngi dei ban sngewhun ba u khun jong ngi u la pyndep kat kaba u dei ban leh ka kamram jong u"

Ka khna hangta ka la pan bor na u Kpa jong u Syndagor ba un shah ia ka ban kren khyndiat. Te uta u kpa ruh u la shah ia ka ban kren. Ka la ong." u ne u kynrad jong ngi u long u briew u ba khraw mynsiem shibun bad uba dap da ka mynsiem ba hok bad ba isynei ia ki baduk barit. U la thieh ia ngi bad um tip ia kaei ban jia ia ka khaii jong u Hynrei ha kawei ka sngi u la leh bha ia u wei u Bsein bad u ta u Bsein u la ai khusnam pynban ia u da ka Satti shiriengthieng, kaba mut ka Satti jadu. Da kane ka Satti u kynrad u la nam bad khala khala ia pynlong ia ka wei ka ing kaba itynnad halor u wei u lum, hajan kawei ka nong bah u wei pat u syiem. Hynrei da ka jingshida I tnga jong I, I la kum bujli ia kane ka satti. U kynrad jong ngi u la hap ha ka jingeh ka ba khraw. Te ngi ki shakri kiba rit ngi la ialeh shitom ban wad ia kane ka satti bad ngi la lah ruh ban pyn ioh pat ia ka na u nongtuh bad ngi sa ia wanphai noh sha la ing Te namarkata to pynlong noh da ka jing ia bam ia dih sngewbha bad ai nguh ia u Blei Trai kynrad ba ngi la wan ha ka jingkoit jingkhiah

U Syndagor u la iathuh ha la u Kpa ba u la shu thieh ia kine ki lok bad u khlem poi pyrkhat ba kin kylla long ki lok kiba bha katne katne. U la pynpaw ia la ka jingsnewnguh ia ki baroh lain gut bad ong ruh ba naduh kata ka sngi ki long kiba la laitluid bad ki lah ban her noh ne leit sah noh shaei shaei kat kaba ki mon ma ki. Hynrei kine baroh lai, kata U Ksieh, ka khnai ba ka khlieng ki la pynpaw ba kim kwah ban im shabar na ka ing jong u bad ba ki kwah ban shong ban sah bad u tad haduh ka sngi ba kin iap.

Kumta ka kmie ka la pdiang sngewbha ia ki kum ki khun ka ing bad ba kin im bad shong ryngkat lem bad ka ing

jong ki haduh kaba wai ka jingim. Kumta u Syndagor tymmen u la pynlong ka jingkhawai sngewbha ia ki lok ki jor ha shnng ha thaw namar ba u khun jong ki u la wanphai na ka jingleit jong u bad ka lok jong u bad ruh lem bad ki paralok jong u kiba la wan synran ia u na ka lynti kaba jngai Kumta ki la im suk im sain haduh ba kin da shong prah shong shang bad im tymmen bha

U NIANG RYMBHOP

Mynhyndai ha kawei ka Hima la don kawei ka briew kaba la kha khun da i khun sniang. Ki kur ki jaid ki la sngewsih bad lehrain shikatdei eh ba ka kur kaba haiing jong ki ka la kha da i khun mrad. Ki riew hyndai ki khein ba kane ka briew ka la leh pop pyrshah ia u Blei. Ki la khan la knia ban wad ia ka daw hynrei ym lah ioh jingshai ei ei Kumta ki ba ha iing ki la leit buh ia ki bad kine bad khun sha khlaw ban im kynjah ban lait na ka jingniew bein ki para shnong para thaw. Ka kmie da ka jingsngew rem ka la jaw ummat marwei marwei. Une u 'Niang Rymbhop u la pyntngen ia la ka kmie bad kren, u la ong ia ka ba kan nym sngewsih ia la ka jong ka jingshem pap hynrei u la kular ban iarap ia ka ha ki kam ki jingtrei jong ka ban ioh la ka bam ka sa

Une u khun jong ka u iarap ban kyntur da ka khmut ban pynjem ia ka khyndew ban pynsuk ia la ka kmie ba puh bad dain ia ka khyndew ban rep ki jhur ba bun jaid bad ban ioh leit die ha iew ha hat. Katba ka kmie ka don ryngkat u long hi u sniang hynrei ka tang shu leit sha iing ban pynjah thait ialade ne leit khreh jingbam, u 'niang Rymbhop u la law noh ia ka symphong bad ban long u samla uba bha briew bad trei ktah bad tang khyndiat por u la lah ban pyndep ia ki kam baroh, um ju pyni ialade hano hano ruh wat ka kmie baieit jong u kam tip ba u dei u khun briew ne u khun ba dap ryngieng bha jong ka.

Kane ka kmie ka ju leit die jhur bad soh sha iew sha hat man ka por badbun ki briew ki lyngoh kumno kane ka kynthei ka lah ban leh hadut uatue ba ka long tang mar uta, Ha kane ka hima la don u syiem uba la shynshar, u long u syiem uba bha bad uba baroh ki khun ki hajar jong u ki ieit ia u. Une u syiem u don kawei ka khun kynthei kaba tang marwei bad ka long kaba shlur bad kaba bha briew kane ka khun syiem ka la long kaba lah ban pyniadei jingmut bad ki khun ki hajar kata ka Hima. Ki Myntri bad ki baheh bakhraw ki ieit bad burom ia ka.

Kane ka khun syiem ka la iohsngew shaphang uta u 'Niang Rymbhop bad ka la leit iaid kai sha kata ka jaka shong jaka trei jong kata ka briew da kaba buhrieh ialade khlem da pyni briew bad ka la lap ba u 'Niang Rymbhop pleng um dei u sniang kum ba ong ki briew hynrei u dei pynban u samla uba bha briew shibun eh, uba don ka main long shynrang

Te ka Hima ka la kwah ba u syiem un pynshong kurim noh ia ka bad uno uno u samla uba u syiem u mon U syiem u la kreh ha ka khun jong u ba u la tymmen bad ka por bad samoi jong ka ka la dei ban wad noh ia la u nongsumar uba ka mon, te ka la kohnguh bad ka la ong ha upa jong ka bad ka Hima kin pynjari ia kane ba kan jied ia u briew ba kan shong kurim. La buh sngi ba u wei pa uwei u Rangsamla un mih ha dorbar bad ka khun syiem kan jied ia u briew uba ka mon ban shong kurim. Kane ka jingpyntip ka la pyn khyrwin ia ki samla kata ka Hima bad kumta ynda la poi kata ka sngi baroh ki la wan poi ha kata ka dorbar Kane ka khun syiem ka la pynkhreh ia u kpieng ba kan pyndeng ia uba ka ka mon Baroh ki samla ba la pyn ahreh bha ki la ia shong ter ter ba kan leit ban jied uwei na pdeng jong ki Hynrei ynda ka la leit iaid ha uwei pa uwei u samla haduh la jan sep sngi ka khlem lah ban pynnoh ia u kpieng ha u Ryndang jong no jongno ruh em Ka Dorbar ka la lyngoh hi ngain bad u syiem bad ka Dorbar ki la tohkit mano na ki samla ki ba khlem wan ha kata ka Dorbar syiem.

Ha kaba khatduh don kiba la kynmaw ba u khun sniang u khlem wan ha Dorbar bad ka Dorbar ka la phah shaw ia u bad u tang shu wan ka khun syiem ka la leit pyndeng ia u kpieng ha u Ryndang u 'Niang Rymbhop, jlang la lyngngoh ki Rang samla bad ka Dorbar bad u syiem, kane ka jingleh jong ka ka la pyndum ia ki jingmut jingpyrkhat ia baroh ua uta ka Hima.

Ka jingiathuh kam kut shuh ia ka jingleh bieit ka khun syiem ba ka la ibha pynban ia u khun sniang kane ka jingleh jong ka ka la pynbabe ia u syiem bad ka Hima, tang ba kim lah leh ei ei namar ba la rai ha Dorbar ban ai ha ka mon ka khun

syiem ban jied ym ha kano kano ka bor.

Ka khun syiem ka leit rah ia u 'Niang Rymbhop sha iing bad shiteng synia u 'Niang Rymbhop u la khie ban leit sum bad ka khun syiem ruh ka la khie bad ka la leit sliew ding ha kyndong bad katba u dang sum ka la leit shim ia ka jingphong sniang jong u bad ka leit thang ha poh ding bad ka la pynkhreh ki jain ba un phong, Kumta dang step ka leit ban khot ia u kpa bad ban pyni ha u ia u pyrsa kurim jong u bad u syiem u la dap da ka jingkmen ban tip ba um dei satia u sniang hynrei u briew Bad u syiem u la khot ia ka Dorbar bad la pynlong ka jingkhawai ia ka Hima baroh kawei Kine ki la im suk bad ynda la iap u syiem u 'Niang Rymbhop u la kiew ha ka khet ka Hima ka khun Syiem

U MYRSIANG BAD KA KHLA

Shisien la don uwei u Myrsiang ha kawei ka khlaw bad kaba dap da bun ki jaid mrad Ki skei, ki bthong, ki sniang bad bun kiwei ki mrad kiba wad ia la ki jibgbam na kata ka khlaw. Bad ha kata ka khlaw la don kawei ka kha kynthei kaba wad ia la ki jingbam da kaba ap thap ban kem ia ki mrad ban long ka jing bam ia ka bad ia la ki jong ki khun rit jong ka

Ha kawei ka sngi u Myrsiang u ba dang samla bha u la ia kynduh ia ka khla bad u la khylied khmat ia ka bad kylli artad shano phin leit bad ka la wiat sam rkhie bad jubab artad ba ka dang wad khlieh mrad ban pyndang ia lade bad ia la ki khun U Myrsiang u la ong nga i thait shi bun ia phi mynta ka sngi. Ka la kubur ia ka jing kren jong u bad u Myrsiang u la tyrwa ha ka ban iarap ia ka ha ki jingtrei jong ka bad ba un ia kit ia ka khia ka shon ha ka jingim Kumta ka khla ka la sngew iahap ia ka jinglakloi jong u ban ia shong ia sah ryngkat bad u ha ka ta ka khlaw

Ban ioh ia ka bam baroh ar ngut ki la ia leit beh mrad bad man ba ioh u myrsiang u ju rah ki doh kyndang ban bam lang sha iing, hynrei u ju ong ha la ka lok ba un leit ai doh ia la ki jong ki kur ki jaid hynrei u ju bam hi ha kynti haduh ban da ngiah bha ha trai ki diang bah bad ki krem ki ba u ju leit dem sngi dem meit Kumta u ju iai leh man ka teng. Ha ka por ba beh mrad bad ia khang kdong ia ki mrad u ju rynsied halor ka mrad shuwa ban iap bad ong, phi I kmie ka bor rangbah te ka bor rangbah",

Ha kawei ka sngi katba ki dang ia khang kdong ia u bthong bad haba u la thait bha bad ka khla ka la lai ia u na u pdot bad u Myrsiang pat u la rynsied pum halor jong u bad ksieh ia u na pdod haduh ba un da iap tnan. Te u myrsiang u la wanrah ia ka lbong u bthong bad artad ha lynti u da bam shngiam ia kata ka doh haduh ban da lut phoin. Ynda u la wan poi ha iing

ha kawei pat ka sngi u la iathuh ba u la lei taiylla ki jong ki kur ki kha. Ki sngi ki snem ki iaid bad ha kawei ka miet u myrsiang u la khie tuh bad leit ha ka jaka shet ja bad tuh doh bad ka khla ba ka nang mut ba dei ki khnai tuh ka la kawang da ka lyngknot siang khlieh bad leit dei ia u Myrsiang na ka shynrong khlieh bad mih ka jabiang sha bar u iap ha shen. Ka khla ka la sngewsih ba ka la kum leh torti ia u khlem poi pyrkhat satia. Kumta ka la im noh marwei bad la kjong ki khun

KA SIM DAIT BAD U SHRIEH

La don uwei u shrieh uba la kylla long Lyngdoh ha ka jingtrei jong u. Kumta bun ki la wan khot ia u ba un leit knia leit leit khriam ha ki jingpynbuh kyrteng ia ki khun jong ki briew, Kumta katkum ki rukom hyndai u shad u khein haba wan shem ia u da ki Nong pang

Ha ka por ba u knia bad buh kyrteng ia u ka shynrang u buh da u khnam bad ka Ryntieh ha ka siang khlieh jong u khun bad ban ksan rngiew bad ban long u rang iapom bad u nongbah nongkit ia ka iing ka sem bad ka Hima ka shnong, bad ia ki khun kynthei pat u puh da ka khoh ka pdung ba kin leit bad pyn kynroi ia ka kamai ka jieh

Kumta ki sngi ki snem ki nang iaid bad la mih kawei ka por ba une u lyngdoh u sngew wit sngew dom ia ka sim dait namar ba ka shu wan pah kjip shi kjip man ka step ha kper jong u, u la maham ia ka ba kam bit ban pynwit ia u namar ba u pynleit jingmut ha ki jingduwai jong u man ka step, hynrei kam patiaw bad man ka step ka leit pah kjip shi kjip kumno re kumno ha kawei ka sngi u la leit lap ia ka ha ka sner thapbawa sa tang ba kan khlong ia ki khmat jong ka Kumta u la ong, mynta te nga la ioh ia pha bad ngan ai knie ia pha ha ki blei jong nga bad ka jingim jongphi ka la kut ka la ong "Map she ia nga kaba rit" U on gem ngan leit knia iaphi Te kumta ka la kyrpad ia uba un leit knia harud nur um bad da ber da ka jyndem shapoh shuwa ban knia ia nga U shrieh ruh u kohnguh bad u la leit sha rud nur bad shong hangta ban knia ia ka bad u da ber bad shat kylleng kylleng da ka jyndem sapoh. Hakata ka por la wan mih kit ham bad par mian mian bad kynsan kawei ka tham heh ka la khap tdam na ka jynliait, "u Lyngdoh bad u la kyndit new bad um banse ban pyllait noh dak ia ka. Ynda ka la lait ka la pah biang kjip shi kjip bad kiew halor ki tnat dieng bad her bak na kata ka jaka bad da bynniaw balei nga kum bakla kumta ban ngat ha ka snur thapbawa Ka tang shu lait ka leit leh bleit ka pah tang hajah ka wei ka suam iwai uba dem ha ka tnad jong kawei ka dieng bai. Hangta hapoh kjip shi kjip bad u shrieh u la iohsngew ia ka jingpah jong ka na sha jngai bad u la leit shata bad u la

kylli ia ka "Ko Bai Dait phi leh aiu hanto, ka la jubab ba u syiem u la ai ia nga ka kam ban ap ia ka ksiang jong u bad um shah ban tem iano iano ruh. Kumta u Shrieh lulia u la wan bran bran shata bad pan bor na ka ban tem ia ka wat la ka khang ruh um sngap satia bad ha ba u tang u shu ktah u lwai u la kynrup bad dait ia u haduh ba um da hap pdik ha khyndew bad iap ler artad. Kumta ka la ong jah kwah hangto, ka la her bad pah kjip shi kjip na kawei ka dieng sha kawei pat, haba u shrieh u tang shu kyndit u la on glym ju dei ban ialehkai ne ban bein ia ki ba rit namar ki don la ka jong ka hok ban im ha sla pyrthei

Hadien kata ka Sim Dait ka la leit wad ia ki khniang bad kem ia ki ban pyn kdang ia lade kam da don kam shibun ki ei kiei ki ban bam namar ba ka long ka sim kaba rit eh Ka don ia ka rong kaba long rong khyndew, kaba nep ka shyntur bad ka shu shang kylleng sawdong na uwei u jyrmi sha u wei pat u dieng ba kham rit bad ba heh, ka ju puh khun ha I sla bad thaw skum kaba I skhem bha tang ha iwei s sla ha ka kynjang kaba tang shipruh shiteng ne arpruh duh

Ka Sim Dait ka don ka wei ka paralok ka ba kyrteng ka lar-khiar, ka jaid iar-khlaw kaba rit kat I khun syiar I ba ar bnai lane lai bnai (iar dkhar). Ha kawei ka sngi katba ka dang kjit um sohjabuit, ka la lap ia ka lar-khiar, kala kylli ia ka, "Ko lok, phi ju ithuh ia u to u 'Rohsohmen?", ka lar-khiar ka la ong ba shisien ha ba ki la leit rem sngi thew khymbat, une u la kylli ia ka ba ka song jyntah da ei Te ma ka ka la jubab ba ka song da ka pylleng syiar, une u la ban kylli biang ba ka ioh nangno? Ka la jubab ba ka kha hi. Bad ha kawei pat ka sngi u la iathuh ba u song jasong da ka jyntah pylleng bad haba ka la kylli u ioh naei? Une u la jubab ba u kha hi, u tang shu plied ia ka ja song ka shu sma eit her Naduh kata ka ong ba kam ju ia lok shuh bad U ba udei u 'riewkhlemakor.

Te katba dang ia iaid kai ka Sim Dait bad ka lar-khiar ki la ia shem ia u 'Rohsohmen bad ka Sim Dait ka la pah kjit-kjit bad ka lar khiar ka la pah krit-rit-rit. Baroh ar ki la ia her noh nangta soit bad u ne u shrieh u la sngew kthnang ba u shah niewbein ba u long u ba khlem akor bad u bym tip bad sngewthuh ia ka ijot jong kiwei pat ki para jingthaw kiba im ha sla pyrthei.

KA PAIT-PURAW BAD U TYMMEN NONGREP

Ka jingrep 'shyrti' ka ju long kawei na ki kam rep lum ha kane ka Ri-Khasi jong ngi naduh kipor hyndai-hynthai. Kum kane ka rukom rep la ju sngewtynnad ban rep halor ki lum ne ki them. Ha kane ka ri jong ngi, ki don ki briew kiba rep bad kynriah jaka na wei shawei pat man ka snem, na u wei u lum sha u wei pat.

La don ha kawei ka shnong uwei u Tymmen u ba la leit rep shyrti ha kawei ka lawbah-lawsan U ne u Tymmen u la pyn madan ia ka khlaw da kaba pom ia ki dieng, ki siej, ki diengbah bad diengrit bad ruh u la thiew ia ki kynbat. Nangta u la pynkhuid hi kdar ia kata ka khlaw haduh ba kan da bit ban thung jingthung da kaba thang ia ka lum hi ha ban da ing khait. Hadien kine, u la sdang ban ruid nur ia ka khyndew bad prat ia ki jaka-jaka khnang ban dup suk ban thung ia u kba. Ynda u la dep pynbiang ia kine kiei kiei baroh kiba iadei bad ka khyndew, u la shim ia u kba ba la song bad sdang na sha mihngi ban dung thliew tok shitok, thliew pa thliew bad bret ia ki kba saw symboh hapoh kine ki thliew haduh ban da pyndap ia ka lyngkha baroh kawei. Da kaba sngewhun jrut ia ka jing pyndep ia ka kam kat kum ka por ba la mang, u la leit phai noh sha la shnong Haba u slap u la hap, hadien ka to katne por u kba u la mih bad suid rong jyrngam ia ka lyngkha baroh kawei. U tymmen u la sngewphuhmut phuhmat haba u kba u la sei baroh kawei ka lyngkha. Une u tymmen u la sdang ban thaw da I ingtrep ban wan ap ia ki sim ki mrad ki ban wan pynjulor pynlutksan ia u mar rep jong u. te u kba u la sdang ban mih-phuh syntiew ha kaba u tymmen u khlem lap ba iohsngew bad u la sdang ruh ban ih haba la pura ka rta jong u hapoh lai bnai ei ei.

Ha kawei ka miet katba u dang thiah ula ioh sngew ia ka jing ud hum-hem hem bad byrniat de, "Balei me wan pynthud ia nga bad pom ia ka khlaw ba shong ma nga?, men mih noh na kane ka jaka, lym kumta ngan sa bam duh ia me" U ta u tymmen

u la jubab da kaba ong ba ka khyndew ka shyiap kadei ka jong u Blei bad u khunbynriew u don ka hok ban rep ban riang ban pynmih ia la ka um syep da kaba trei shitom na ka bynta ka jakpoh. Kata ka ksiud ka la kylla khlieng kaba heh bad kala praw bad trud ia u haduh ba un da mynsaw. Bun bah ki sim napoh khlaw ki la wan mih bad pah "kriew-kriew, krait-krait bad ka jingsawa kaba jur ban pynrem bad bein ia kata ka khlieng, kala mih, hynrei kim lah leh ei ei. Hynrei hangta la wan u Pai-puraw bad u Ryh-ot, kida pah da riew bad ong ia u tymmen ba kin iarap ia u bad ba u dei ban tah ia ka snam jong kane ka khlieng ha kiner lyeit jong ki Ki la bthah ia u ba kane ka khlieng kan iap tang lada u ioh ban pom ia ka da u khahseng bad dung na ka shadem, namar ka jing pyrshang jong u tymmen ban pom pyniap ia ka ha shuwa kane ka la pulom lut baroh bad kane ka khlieng ka iai pynmynsaw ia u Kumta da ka jing ai buit kitei ki sim u tymmen u la pom da u khah seng bad dung na ka shadem, te kumta hi kane ka khlieng ka la iap bad u tymmen u la shim ia ka snam bad tah ha ki sner lyeit jong kine ki sim ba la iarap ia u. Dei namar kane ba baroh ar kine ki jait sim ki sa ioh sner lyeit kiba saw haduh mynta.

Hadien kine kiei kiei u tymmen u la ioh ban pyndep suk ban ot ia u kba bad buh ha kyrtem bad shoh ia u, pynher ia u stait bad kit kya shnong. Kumta u la im suk ha ka bam ka sa haduh ban da wan da kawei pat ka aiom.

U Nongthoh ia kane ka kot jingiathuh khana "Ki Koni", U la thoh bad shon ia ka Dictionary – English sha ka Khasi (Pocket Size) big size bad ki dur Phi lah ban ioh na ki dukan die kot na jud duh bad rot phron